Corina Istrate Dora Măcean Manuela Koszorus Irina-Mihaela Trifan

COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

clasa I

Îndrumător metodic

Editura EDU

Tg. Mureș, 2023

Abordarea psihopedagogică a procesului de predare-învățare a citit-scrisului în ciclul primar

Procesul de predare și învățare a citit-scrisului în ciclul primar este unul dintre cele mai importante aspecte ale educației. Alfabetizarea reprezintă o competență esențială care servește ca bază pentru învățarea continuă și dezvoltarea personală și profesională a copiilor. Dezvoltarea unor abilități solide de citire și scriere îi ajută pe copii să exploreze lumea din jurul lor, să învețe noi lucruri și să se exprime în mod corespunzător. Alfabetizarea nu se limitează doar la capacitatea de a decoda cuvinte, ci și la capacitatea de a le înțelege sensul și de a le interpreta în diferite contexte. Un proces instructiv-educativ bine structurat și adaptat la nevoile individuale ale elevilor contribuie la dezvoltarea abilităților cognitive, limbajului și a gândirii critice. De asemenea, acesta ajută la formarea unei baze solide pentru învățarea ulterioară în școală și în viața de zi cu zi.

Profesorii pentru învățământul primar joacă un rol crucial în această perioadă, ghidând și susținând copiii în procesul lor de alfabetizare. Prin metode inovative, activități interactive și un mediu de învățare stimulativ, învățătorii pot influența pozitiv modul în care copiii învață să citească și să scrie. Cititul și scrisul sunt două abilități complementare și dezvoltarea lor trebuie să fie în strânsă legătură. Cunoștințele dobândite în timpul procesului de citire ajută la înțelegerea regulilor ortografice și la dobândirea abilităților de scriere corectă.

Înțelegerea procesului de citire și scriere nu se rezumă doar la recunoașterea literelor și a cuvintelor de către copil, aceasta implică o gamă largă de abilități, cum ar fi decodarea, înțelegerea, analiza, sinteza și interpretarea informațiilor scrise. De asemenea, implică și capacitatea de a aplica cunoștințele dobândite în diverse contexte. Acest proces implica aspecte teoretice și practice complexe care trebuie abordate cu atenție pentru a asigura succesul învățării la această vârstă.

În tabelul de mai jos am sintetizat câteva aspecte teoretice și practice relevante în abordarea psihopedagogică a procesului de predare și învățare a citit-scrisului în ciclul primar.

ASPECTE TEORETICE - schemă	
Dezvoltarea limbajului și alfabetizarea elevilor din ciclul primar	Formarea abilităților de pre-lectură și pre-scriere pregătește calea pentru dezvoltarea ulterioară a abilităților de citire și scriere; Dezvoltarea limbajului și a abilităților de pre-lectură și pre-scriere la copii este esențială pentru stimularea lor cognitivă, pregătindu-i pentru succesul școlar viitor; Stimulează imaginația, abilitățile de gândire, de rezolvare a problemelor și înțelegere a lumii înconjurătoare; Dezvoltarea acestor abilități ajută elevii să exploreze lumi diferite prin intermediul cărților, textelor și resurselor educaționale digitale.
Abordarea fonetică și globală a învățării citirii și scrierii	Există dezbateri asupra celor două abordări principale în predarea cititului: abordarea fonetică (învățarea sunetelor-literelor) și abordarea globală (învățarea cuvintelor ca entități complete). Un echilibru între cele două abordări poate fi eficient.
Motivarea și implicarea copiilor în procesul de învățare a citit-scrisului	Este important să se stimuleze motivația copiilor pentru învățarea citit-scrisului prin crearea unui mediu de învățare stimulativ; Utilizarea materialelor educaționale adecvate vârstei și nivelului de dezvoltare a copilului susține învățarea și dezvoltarea; Activitățile interactive care implică participarea activă a copiilor le pot permite să exploreze, să descopere și să învețe într-un mod captivant, astfel implicarea și interesul copiilor va crește.

Evaluarea progresului în procesul de predare-învățare a citit-scrisului	Monitorizarea și evaluarea constantă a progresului copiilor în procesul de învățare a citit-scrisului sunt esențiale pentru a adapta predarea și pentru a oferi sprijin suplimentar acolo unde este necesar. Prin monitorizarea și evaluarea constantă, oferim copiilor o educație individualizată și eficientă în dezvoltarea abilităților de citire și scriere, ceea ce este esențial pentru succesul lor școlar și în viață.

ASPECTE PRACTICE - schemă	
Alfabetul și sunetele literelor	Exercițiile de recunoaștere a literelor și a sunetelor contribuie la dezvoltarea abilităților de citire.
Cuvinte și vocabular	Dezvoltarea vocabularului este esențială pentru a înțelege textele; în procesul de predare este important să se folosească cuvinte adecvate vârstei și să se explice înțelesurile acestora.
Texte adaptate nivelului de învățare	Utilizarea textelor și a cărților adecvate nivelului de dezvoltare și de înțelegere a copiilor este crucială pentru a-i ajuta să învețe să citească.
Practică și repetiție	Cititul și scrisul necesită practică regulată; exercițiile de scriere și de citire trebuie să fie variate și să fie adaptate nevoilor individuale ale elevilor.
Dezvoltarea abilităților de înțelegere a textului	Pe măsură ce copiii progresează, este important să se acorde atenție dezvoltării abilităților de înțelegere a textului, cum ar fi anticiparea, extragerea informațiilor cheie și formularea întrebărilor.
Colaborarea cu părinții	Implicarea părinților în procesul de învățare a cititului și a scrisului este esențială; comunicarea cu părinții și oferirea de resurse și sfaturi pentru sprijinul la domiciliu pot fi benefice.
Adaptarea la particularitățile individuale și de vârstă ale elevilor	Este important să se țină cont de nevoile speciale ale elevilor cu dificultăți de învățare și să li se ofere sprijin suplimentar și resurse adecvate.

Particularitățile psiho-fiziologice de predare-învățare a citit-scrisului

Învățarea citit-scrisului trebuie să țină cont de particularitățile psihologice și fiziologice ale copiilor, în vederea adaptării procesului instructiv-educativ și pentru a oferi sprijin adecvat în dezvoltarea abilităților de citire și scriere. Iată câteva aspecte importante ce trebuie luate în considerare:

La debutul școlarității, copiii au atins o etapă importantă în dezvoltarea lor fizică. Sistemul osos și cel muscular se întărește, sistemul cardiovascular este mai stabil, aceste schimbări fizice pregătindu-i pentru activitățile școlare, astfel fiind create premisele pentru implicarea copiilor în procesul de învățare (Șeptelici Al., 2009, p. 17).

Copiii din clasa pregătitoare sunt încă în plină dezvoltare cognitivă. Conform stadiilor de dezvoltare ale lui Piaget, gândirea lor este preoperatorie, ceea ce înseamnă că au dificultăți în a gândi abstract sau în a face legături complexe între idei. Prin urmare, învățarea citit-scrisului trebuie să fie concretă și bazată pe exemple concrete, astfel încât copiii să poată înțelege și aplica noile concepte. Copiii aflați la această vârstă pot avea dificultăți în menținerea atenției și concentrării pe o perioadă lungă de timp, dar acest aspect se îmbunătățește pe măsură ce se maturizează. Astfel, activitățile de învățare trebuie să fie scurte și interactive pentru a menține interesul și angajamentul lor.

Motivația joacă un rol esențial în învățarea citit-scrisului. Este important ca activitățile de învățare să fie relevante pentru viața și experiența copiilor. De asemenea, contextul social și interacțiunile cu alți copii și adulți pot influența în mod semnificativ procesul de învățare. În acest sens, jocurile și activitățile ludice reprezintă modalități eficiente de a introduce conceptele de citit și scris la această vârstă. Jocurile cu litere, poveștile ilustrate și activitățile interactive pot face procesul de învățare mai distractiv și mai accesibil.

Să nu uităm că fiecare copil are propriul său ritm de dezvoltare și stil de învățare, de aceea este important ca învățătoarea și în egală măsură și părinții să fie flexibili și să adapteze abordarea lor în funcție de nevoile și aptitudinile individuale ale fiecărui copil. Un mediu de învățare pozitiv, interactiv și adaptat nevoilor individuale ale copilului poate contribui la formarea unei baze solide pentru dezvoltarea abilităților de citire și scriere.

Procesul de învățare a cititului este un proces evolutiv și complex, copiii parcurgând diferite etape de dezvoltare. La început, elevii au un câmp vizual de citire foarte restrâns, adică se pot concentra dar pe o singură literă sau silabă. Aceasta este o etapă normală în dezvoltarea deprinderilor de citire și scriere. Formarea câmpului de citire pentru o silabă reprezintă un pas important în această evoluție. Prin practică și învățare progresivă, copiii își extind câmpul vizual pentru a putea cuprinde cuvintele întregi.

Este important ca procesul de învățare a cititului să se concentreze atât pe decodarea cuvintelor, adică pe recunoașterea literelor și sunetelor, cât și pe înțelegerea sensului acestora; lucrul acesta se realizează prin exerciții de lectură în care copiii pot discuta și explora semnificația cuvintelor și a propozițiilor.

Revenirea asupra cuvintelor și a propozițiilor citite este o parte naturală a procesului de citire în dezvoltare. Copiii pot reveni asupra textului pentru a asigura o mai bună înțelegere sau pentru a corecta eventualele erori de citire. Aceasta este o strategie importantă de auto-corectare și îmbunătățire a cititului. Pe măsură ce deprinderile de citire se îmbunătățesc, această revenire va deveni tot mai rară.

Etapa prealfabetară/ preabecedară și metodele specifice acesteia

Prima etapă a dezvoltării competențelor de citire este extrem de importantă, cu un impact semnificativ asupra integrării copilului în viața socială. **Etapa prealfabetară (sau preabecedară)** este perioada dinaintea învățării formale a cititului și scrisului. În această etapă, accentul se pune pe dezvoltarea abilităților și a pregătirii necesare pentru învățarea alfabetului și a cititului. Activitățile specifice desfășurate în **etapa prealfabetară (sau preabecedară)** sunt:

Activități de dezvoltare a vorbirii

Accentul se pune pe dezvoltarea abilităților de comunicare orală. Copiii sunt stimulați să vorbească și să asculte, să își exprime ideile și să înțeleagă ideile altora. Poveștile și repovestirile îi ajută pe copii să își dezvolte imaginația și să înțeleagă structura poveștilor. Elevii sunt încurajați să exprime idei și gânduri în propoziții dezvoltate, cu efecte benefice asupra dezvoltării vocabularului.

Ordonarea logică a propozițiilor în vorbire

Elevii sunt încurajați să organizeze ideile în mod logic și coerent, învățând cum să construiască propoziții și texte coerente și bine structurate.

Formarea auzului fonematic

Elevii ascultă și identifică sunetele specifice ale limbii române, ajutându-i să distingă și să recunoască diferitele sunete (foneme) ale limbii vorbite.

Asigurarea pronunției corecte

Cadrul didactic organizează exerciții specifice pentru sunetele care ar putea fi pronunțate greșit (z, v, r, l, ț etc.), ajutând elevii să își îmbunătățească pronunția.

Dezvoltarea deprinderilor de exprimare

Învățătorul încurajează elevii să exprime idei și gânduri în propoziții dezvoltate, ajutându-i să-și dezvolte vocabularul și structura propozițiilor.

Utilizarea limbii române literare

Cadrul didactic introduce și consolidează regulile gramaticale și ortografice ale limbii române literare, ajutând elevii să înțeleagă structura corectă a cuvintelor și propozițiilor.

Respectarea poziției corecte la scris

Elevii învață cum să stea corect la masă, cum să țină instrumentul de scris și cum să-și mențină o postură adecvată în timpul scrisului.

Folosirea corectă a instrumentului de scris

Învățătorul acordă atenție modului în care elevii țin instrumentul de scris în mână, ajutându-i să dezvolte o prindere corectă și confortabilă a stiloului/ creionului.

Scrierea corectă a semnelor grafice

Elevii exersează scrierea corectă a semnelor de punctuație, precum și a literelor mici și mari, învățând regulile de poziționare și formă ale acestora.

Conștientizarea fonematică și fonologică

Această dimensiune se referă la abilitatea copiilor de a recunoaște și de a diferenția sunetele individuale (foneme) din limbajul vorbit. În opinia autorului Pufpaff (2009), fonematica se referă la abilitatea de a detecta și de a manipula segmentele sonore (fonemele) din cuvintele vorbite, iar înțelegerea fonemelor ca cele mai mici unități este o componentă a acestei conștientizări fonematice. Această abilitate este esențială pentru procesul de decodare a cuvintelor în procesul de citire. Instruirea elevilor în domeniul conștientizării fonologice este o componentă cheie a etapei prealfabetară (sau preabecedară). (Cunningham, Cunningham, Hoffman si Yopp, 1998). Dezvoltarea acestor abilități le permite copiilor să înțeleagă cum funcționează limbajul scris, să facă conexiuni între sunetele limbajului vorbit și literele scrise și să fie mai eficienți în procesul de citire și scriere. Activitățile care vizează conștientizarea fonologică pot include jocuri cu sunete; identificarea și manipularea sunetelor cum ar fi rimele sunt esențiale în dezvoltarea conștientizării fonematice. O conștientizare fonematică solidă este un pas important către citire, deoarece copiii trebuie să poată lega sunetele cu literele în procesul de decodare a cuvintelor. În plus, conștientizarea fonologică poate ajuta la prevenirea și identificarea precoce a dificultăților de citire și scriere la copii, permițând intervenții și sprijin adecvat pentru cei care pot avea nevoie de ajutor suplimentar. Este o componentă esențială a programelor de alfabetizare eficientă și poate avea un impact semnificativ asupra dezvoltării abilităților de citire și scriere ale elevilor din ciclul primar.

Câteva aspecte cheie în acest sens sunt:

Echivalența dintre sunete și litere	Șabloane de silabisire	Aplicarea cunoștințelor
• În procesul de citire, copiii trebuie să învețe că fiecare literă sau grup de litere corespunde unui sunet specific. • De exemplu învățarea că litera „A” poate reprezenta sunetul A și litera „M” sunetul M, este fundamentală.	• Copilul învață cum să identifice și să împartă cuvintele în silabe, acest lucru fiind foarte important în partea de predare fonetică. Astfel, copiii descompun cuvintele în componente mai mici pentru a le pronunța corect și pentru a le înțelege în context.	• Instruirea în domeniul foneticii nu se limitează la recunoașterea individuală a sunetelor. Copiii trebuie să învețe cum să aplice aceste cunoștințe în timp ce citesc cuvinte și texte. Acest lucru implică decodarea cuvintelor, adică transformarea simbolurilor scrise în sunetele lor corespunzătoare.

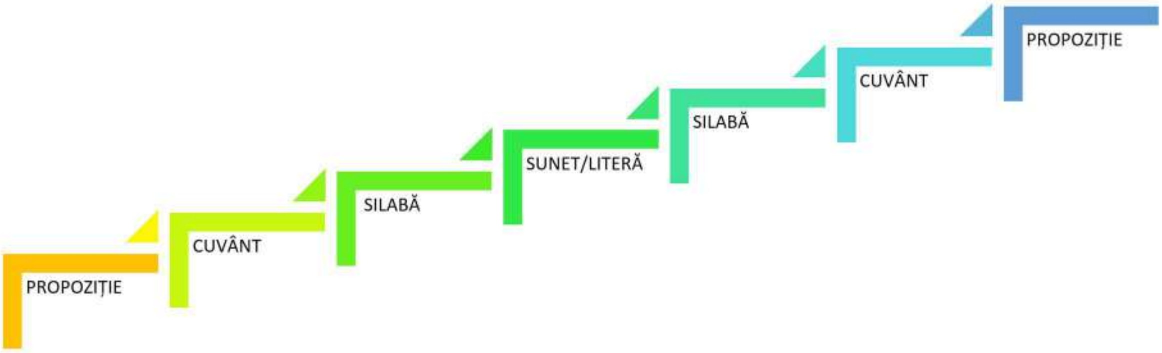
Înțelegerea relației dintre sunete și litere este fundamentală pentru procesul de citire și pentru a putea corecta, identifica și pronunța cuvintele. Instruirea corectă în domeniul foneticii oferă copiilor instrumentele necesare pentru a deveni cititori competenți, capabili să înțeleagă textul citit. Aceste abilități de bază le permit să descifreze cuvintele necunoscute și să construiască înțelesuri din textele pe care le citesc. Învățarea foneticii reprezintă o etapă esențială în procesul de alfabetizare și are un impact semnificativ asupra dezvoltării competențelor de citire ale elevilor.

Etapa alfabetară/ abecedară. Rolul metodei fonetică analitico-sintetică în învățarea citit-scrisului

Metoda fonetică analitico-sintetică se concentrează pe învățarea sunetelor (fonemelor) și a literelor (grafemelor), precum și pe dezvoltarea abilității de a corela sunetele cu literele corespunzătoare înainte de a citi cuvintele în întregime. Una dintre premisele de bază ale metodei fonetică analitico-sintetică este că limba are o coerență semnificativă între modul în care cuvintele sunt scrise și cum sunt pronunțate. Aceasta presupune că citirea cuvintelor poate fi învățată în principal prin înțelegerea corelației dintre literele scrise și sunetele corespunzătoare.

Această metodă este o modalitate eficientă de a dezvolta abilitățile de citire și scriere, deoarece ajută elevii să înțeleagă mai bine cum funcționează limba scrisă. Această metodă contribuie la dezvoltarea unei baze solide pentru învățarea limbii scrise și este adesea utilizată în procesul de alfabetizare.

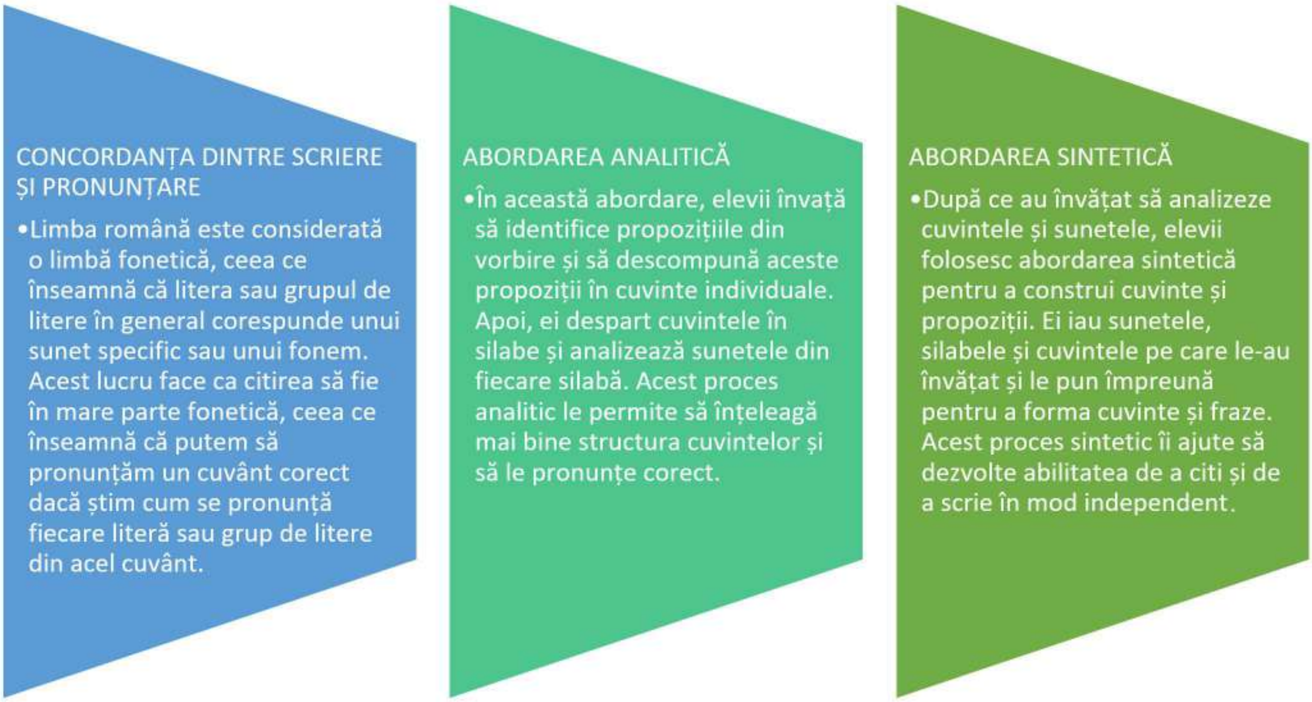
Această metodă de bază implică parcurgerea următorilor pași pentru învățarea cititului:

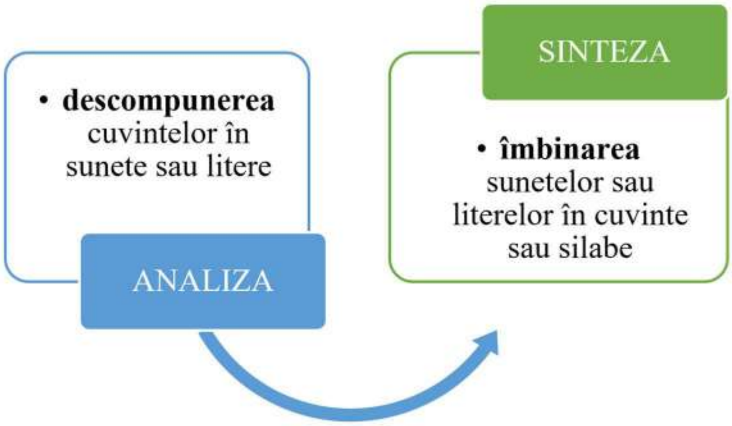
Metoda fonetică analitico-sintetică implică parcurgerea următorilor pași în învățarea scrisului:

Demers de predarea citirii și scrierii în limba română se fundamentează pe mai multe principii importante:

Metoda fonetică analitico-sintetică în perioada alfabetară are două componente distincte: analiza și sinteza.

a) Analiza fonetică

Analiza fonetică conduce la distingerea și învățarea sunetului, ulterior a literei. Această etapă se bazează pe înțelegerea corespondenței stricte dintre literele din alfabet și sunetele (fonemele) din limbajul vorbit. În această etapă, elevii descompun propozițiile în cuvinte, cuvintele în silabe și silabele în sunete. Aceasta este faza analitică în care învață să recunoască și să identifice componentele cuvintelor și identificarea sunetelor individuale. Elevii învață să asocieze sunetele cu literele corespunzătoare și să recunoască corespondența dintre sunete și litere. Această corelație între scris și pronunție este un aspect esențial al metodei fonetice. În această etapă se utilizează exerciții de recunoașterea sunetelor, literelor și silabelor pentru a dezvolta abilități fonetice.

b) Sinteza fonetică

În această etapă, elevii învață să formeze cuvinte și propoziții prin combinarea sunetelor și literelor în ordine corectă. Ei încep să scrie și să citească cuvinte și propoziții pe baza cunoștințelor fonetice dobândite în etapa de analiză fonetică. Se practică citirea cuvintelor alcătuite din silabe sau sunete separate pentru a dezvolta abilități de citire fluentă. Elevii pot fi expuși treptat la texte mai complexe pe măsură ce își dezvoltă abilitățile de sinteză fonetică.

c) Exerciții de consolidare

Pe parcursul întregului proces, se utilizează exerciții de consolidare pentru a ajuta la fixarea și dezvoltarea abilităților fonetice. Acestea pot include jocuri, activități interactive și materiale de învățare adaptate particularităților de vârstă ale copiilor.

Aspecte metodologice ale citirii și scrierii în învățământul primar

Metoda fonetică analitico-sintetică are două etape distincte în procesul de învățare a cititului și scrisului. În prima etapă, copiii despart propozițiile în cuvinte, cuvintele în silabe și silabele în sunete, analizând astfel componentele cuvintelor. Aceasta este **etapa analitică**. În **etapa sintetică**, copiii încep să compună sunetele în silabe, silabele în cuvinte și cuvintele în propoziții, sintetizând astfel cuvintele și textele.

Metoda fonetică analitico-sintetică presupune desprinderea limbajului scris de limbajul vorbit. Copiii învață să recunoască cuvintele și să le formeze independent de pronunția lor în vorbire. Astfel, prin înțelegerea corectă a diferenței dintre literă și sunet, copiii pot dezvolta abilități de citire și scriere mai eficiente.

Analiza fonetică este utilizată în învățarea limbii pentru a ajuta copiii să înțeleagă sunetele individuale ale cuvintelor și cum aceste sunete sunt reprezentate grafic. Procesul implică mai multe etape:

ETAPE	SUGESTII METODICE
Organizarea unei conversații	► Organizarea unei conversații pornind de la observarea unor ilustrații, fotografii sau desene contribuie la captarea atenției copiilor și facilitează înțelegerea contextului în care sunt folosite cuvintele și sunetele.

Selectarea unei propoziții	► Se alege o propoziție care conține un cuvânt cu sunetul nou, necunoscut de către copii. Acest cuvânt-țintă este esențial pentru a evidenția sunetul în cauză. Evitați cuvintele care conțin sunete complexe și combinații de vocale în stadiile inițiale ale învățării cititului și scrisului. Limitându-se la cuvinte mai simple, care conțin sunete clare și ușor de recunoscut, elevii pot construi o bază solidă pentru abilitățile lor de citire și scriere. De asemenea, evitând cuvintele care conțin sunete cu multiple variante de pronunție, precum x, w, q, y, poate reduce confuzia și frustrarea elevilor în timpul procesului de învățare.
Reprezentarea grafică a propoziției	► Propoziția este reprezentată grafic pentru a-i ajuta pe copii să vadă câte cuvinte conține. Această etapă ajută la vizualizarea structurii propoziției și a cuvintelor implicate.
Despărțirea cuvântului-țintă în silabe	► Propoziția este despărțită în cuvinte, iar cuvântul-țintă este identificat și separat în silabe. Aceasta ajută copiii să înțeleagă cum este așezat sunetul în cuvânt. Silaba este apoi descompusă în sunete individuale, iar sunetul nou este evidențiat. Folosirea mâinii pentru a marca silabele este o tehnică foarte utilă în învățarea foneticii și silabelor, mai ales pentru elevii mici. Această metodă tactilă poate ajuta elevii să înțeleagă și să simtă structura cuvintelor într-un mod interactiv.
Reprezentarea grafică a cuvântului-țintă	► Cuvântul-țintă, care conține sunetul nou, este ales și reprezentat grafic. Acest lucru poate include evidențierea silabelor, a literelor care reprezintă sunetul și alte aspecte grafice pentru a face cuvântul mai ușor de înțeles și de reținut pentru copii. Se pronunță corect sunetul și se identifică ce fel de sunet este (vocală sau consoană).
Exerciții de consolidare și activități practice	► După ce copiii înțeleg sunetul și modul în care este reprezentat grafic, se pot efectua exerciții și activități practice pentru a consolida aceste cunoștințe. Exercițiile de consolidare ajută la reținerea și recunoașterea sunetului în diferite contexte: în poziție inițială, finală, mediană.
Studierea literei de tipar	► În această etapă, copiii învață forma și sunetul literei corelate. Pot fi utilizate resurse vizuale și interactive, cum ar fi imagini ale obiectelor care încep cu litera respectivă și activități practice, cum ar fi scrierea literei în aer sau pe hârtie.
Recunoașterea literei în abecedar și alfabetar	► După ce copiii învață litera și sunetul corespunzător, aceștia sunt familiarizați cu litera în contextul abecedarului sau al alfabetului. Ei învață poziția literei și modul în care aceasta se încadrează în întregul alfabet.
Alcătuirea de cuvinte la alfabetar cu litera nouă	► Odată ce copiii recunosc litera și sunetul ei, aceștia pot fi implicați în alcătuirea de cuvinte simple care conțin acea literă. Aceasta implică punerea literei în context și formarea primelor cuvinte. Activități precum jocurile cu cuvinte, cititul și scrierea cuvintelor, formularea propozițiilor simple pot ajuta la consolidarea acestor cunoștințe.

Pe parcursul desfășurării acestor etape este important să se utilizeze o varietate de materiale didactice pentru a menține interesul copiilor și pentru a se asigura că aceștia înțeleg și aplică corect cunoștințele. Interacțiunea cu materiale vizuale, jocurile interactive, activitățile practice și feedback-ul constant pot îmbunătăți procesul de învățare și pot face învățarea mai plăcută și mai eficientă pentru copii.

Sinteza fonetică este o etapă opusă analizei fonetice în cadrul **metodei fonetice analitico-sintetice** și are scopul de a dezvolta abilitățile de a forma cuvinte și propoziții utilizând sunetele și literele studiate în etapa de analiză fonetică. Această etapă se concentrează pe construirea cuvintelor și propozițiilor pornind de la cunoștințele dobândite anterior și presupune:

ETAPE	SUGESTII METODICE
Identificarea și izolarea sunetelor	► Elevii încep prin a identifica sunetele individuale din cuvinte. Ei pot încerca să izoleze sunetele în cuvinte pentru a le înțelege mai bine structura fonetică.
Determinarea poziției sunetului în cuvinte	► Elevii învață să identifice poziția sunetului studiat în cuvintele pronunțate de învățătoare. Această practică ajută la consolidarea înțelegerii sunetului în diverse contexte. Copiii învață cum sunetul poate apărea la început, în mijloc sau la sfârșitul cuvântului, ceea ce îi ajută să înțeleagă structura fonetică a cuvintelor.
Prezentarea literei	► Introducerea literelor corespunzătoare sunetului nou sub formă de litere mari și mici este importantă pentru a ajuta copiii să asocieze sunetul cu formele literelor scrise. Compararea lor cu alte litere ajută la identificarea similarităților și diferențelor, consolidând astfel cunoștințele.
Recunoașterea literelor	► Această etapă contribuie la consolidarea asocierii dintre sunet și literă. Copiii pot învăța să recunoască literele noi în diferite înscrisuri, ziare, reviste sau pe panourile din clasă, ceea ce sprijină învățarea și retenția.
Alcătuirea cuvintelor din silabe decupate	► Se exersează formarea cuvintelor pornind de la silabe decupate. Elevii pun silabele împreună pentru a forma cuvinte corecte care conțin sunetul nou învățat.
Citirea cuvintelor alcătuite	► Elevii citesc cuvintele pe care le-au alcătuit utilizând silabele și literele studiate în această etapă. Acesta este un pas important pentru a consolida abilitățile de citire și recunoaștere a cuvintelor.
Construirea propozițiilor	► Pe măsură ce elevii s-au familiarizat cu formarea cuvintelor, aceștia încep să construiască propoziții. Ei învață cum să așeze cuvintele într-un șir logic pentru a crea propoziții cu sens.
Exerciții de consolidare și activități practice	► Elevii participă la exerciții practice și activități care îi implică în formarea cuvintelor și propozițiilor. Acestea pot include jocuri cu cuvinte, scrierea propozițiilor și citirea cu voce tare pentru a consolida abilitățile lor. Oferirea de feedback specific pentru fiecare elev contribuie la îmbunătățirea abilităților și la corectarea eventualelor greșeli.

Sinteza fonetică nu numai că diversifică procesul de învățare, dar și încurajează participarea activă a elevilor și îi ajută să înțeleagă și să internalizeze conceptele fonetice în mod mai profund. Prin abordarea variată și interactivă a învățării, copiii pot dezvolta abilitățile de citire și scriere într-un mod cuprinzător și durabil.

Exercițiile de citire sunt esențiale pentru dezvoltarea abilităților de citire ale începătorilor. Cititul nu este doar un act de descifrare a literelor și cuvintelor, ci și un proces complex care implică cooperarea a mai multor analizatori și procese mentale.

Analizatorul vizual este implicat în recunoașterea literelor și cuvintelor scrise. Prin exersarea recunoașterii vizuale, începătorii își dezvoltă abilitatea de a recunoaște rapid și precis literele și cuvintele. **Analizatorul verbo-motor** este implicat în procesul de a pronunța sunetele și cuvintele pe măsură ce sunt citite. Exercițiile care implică pronunțarea cuvintelor ajută la dezvoltarea corectă a pronunției și la legarea sunetelor pentru a forma cuvinte. **Analizatorul auditiv** este implicat în percepția auditivă a sunetelor și cuvintelor citite. Ascultarea cu atenție a sunetelor și cuvintelor ajută la dezvoltarea corectă a înțelegerii fonemelor și a structurii cuvintelor.

La început, **citirea** implică traducerea cuvintelor scrise din planul mintal (unde cuvintele sunt recunoscute vizual și interpretate auditiv) în planul comportamental (unde cuvintele sunt pronunțate corect). Prin exercițiu și practică regulată, aceste procese devin automatizate. Cuvintele și propozițiile sunt recunoscute rapid și pronunțate corect fără efort conștient. Atunci când cititul devine un efort personal și cognitiv, achizițiile devin durabile. Practica și exersarea regulată, împreună cu efortul personal de înțelegere și aplicare, conduc la dezvoltarea citirii eficiente și înțelepte. Exercițiile regulate și atenția la detalii, precum pronunția corectă și înțelegerea sunetelor și cuvintelor, contribuie la dezvoltarea unor cititori competenți și încrezători. Importanța exersării în mod activ și conștient nu poate fi subestimată în procesul de învățare a cititului.

Există diferite modalități de învățare și de exersare a cititului. Acestea implică participarea activă a elevilor și au multiple avantaje în dezvoltarea abilităților de citire și înțelegere a textului scris.

Citirea împreună: Învățătorul și elevul citesc împreună un text sau o carte. Învățătorul poate începe și elevul poate continua sau invers.

Beneficii:

- *Ajută la dezvoltarea pronunției corecte și la înțelegerea sensului cuvintelor.*
- *Oferă elevilor modelul corect de citire și intonație.*
- *Permite corectarea imediată a greșelilor și clarificarea înțelegerii textului.*

Citirea în cor: Toată clasa citește în același timp un text sau o parte dintr-o lecție sub îndrumarea învățătorului.

Beneficii:

- *Dezvoltă coeziunea și spiritul de echipă în clasă.*
- *Încurajează corectarea între colegi și colaborarea în citire.*
- *Ajută la dezvoltarea ritmului și intonației corecte într-un context de grup.*

Citirea în perechi: Doi elevi citesc împreună, unul citind cu voce tare, iar celălalt urmărind textul și corectând dacă este necesar, rolurile putând fi inversate.

Beneficii:

- *Diminuează inhibițiile și anxietatea, deoarece elevii se sprijină reciproc.*
- *Dezvoltă abilitățile de ascultare și corectare.*
- *Oferă oportunitatea de a lucra împreună și de a învăța unii de la alții.*

Citirea ecou: Un elev citește un text cu voce tare, iar un alt elev repetă ceea ce a citit primul.

Beneficii:

- *Dezvoltă atenția și ajută la îmbunătățirea pronunției.*
- *Încurajează elevii să se concentreze asupra sunetelor și cuvintelor.*

Citirea alternativă: Un elev citește o propoziție cu voce tare, iar altul citește propoziția următoare în gând. Se pot alterna și alte variante, cum ar fi cititul cuvintelor care încep cu consoane și cititul în gând al cuvintelor care încep cu vocale.

Beneficii:

- *Dezvoltă concentrarea și memoria.*
- *Ajută la învățarea ritmului corect al citirii.*
- *Încurajează elevii să anticipeze și să gândească în avans.*

Citirea întârziată: Elevul citește textul mai întâi în gând și apoi cu voce tare. Acest lucru poate implica și citirea de două ori prin repetare.

Beneficii:

- *Dezvoltă abilitățile de memorie și concentrare.*
- *Încurajează elevii să își organizeze gândurile și să citească în mod coerent.*
- *Ajută la îmbunătățirea vitezei și fluidizarea citirii.*

Citirea consecutivă: Un elev care citește mai lent citește după un elev care citește mai fluent și invers.

Beneficii:

- *Ajută la îmbunătățirea vitezei de citire a elevilor mai lenți.*
- *Dezvoltă abilitățile de adaptabilitate și ajustare la ritmul colegilor.*

Citirea prin excludere: Textul se citește cu voce tare, iar elevii exclud cuvinte la alegere, cum ar fi cuvintele care încep cu o vocală, primul sau ultimul cuvant din propozitie sau cuvântul de după virgulă.

Beneficii:

- *Dezvoltă înțelegerea contextuală și capacitatea de a extrage informații relevante dintr-un text.*
- *Încurajează gândirea analitică și evaluarea atentă a conținutului.*

Citirea continuă: Învățătorul citește o parte din text, iar un elev preia de unde a rămas.

Beneficii:

- *Dezvoltă capacitatea de anticipare și înțelegerea contextuală.*
- *Încurajează gândirea rapidă și adaptabilitatea în procesul de citire.*

Citirea în ștafetă: Învățătorul citește o parte din text sau un alineat, după care solicită un elev să citească mai departe.

Beneficii:

- *Dezvoltă răspunsurile rapide și colaborarea între elevi.*
- *Încurajează implicarea și participarea fiecărui elev în citire.*

Vânătorul de greșeli: Un elev citește până când greșește, iar apoi citește alt elev.

Beneficii:

- *Dezvoltă atenția și concentrarea asupra detaliilor.*
- *Încurajează corectarea greșelilor și autoevaluarea.*

Citirea în lanț: Fiecare elev citește câte o propoziție, pe rând.

Beneficii:

- *Dezvoltă răspunsurile rapide și implicarea fiecărui elev în citire.*
- *Încurajează ascultarea atentă și pregătirea pentru propriul rând de citire.*

Citirea pe roluri: Elevii citesc dialogurile și personajele corespunzătoare într-un text.

Beneficii:

- *Dezvoltă abilitățile de interpretare și exprimare a emoțiilor și intențiilor personajelor.*
- *Încurajează înțelegerea profundă a contextului și a relațiilor dintre personaje.*

Citirea în șoaptă: Elevul citește fără a rezona treptele vocale.

Beneficii:

- *Dezvoltă concentrarea și controlul vocii.*
- *Ajută la înțelegerea importanței modulării vocii în diverse contexte.*

Citirea în gând: Se citește un alineat și se formulează o întrebare legată de conținut.

Beneficii:

- *Dezvoltă capacitatea de a extrage informații și de a formula întrebări relevante.*
- *Încurajează concentrarea și înțelegerea profundă a textului.*

Citirea selectivă: Se selectează din text un enunț care descrie un obiect sau un personaj.

Beneficii:

- *Dezvoltă abilitățile de selecție și înțelegerea contextului.*
- *Încurajează identificarea detaliilor semnificative în text.*

Lanțul: Se citește un cuvânt, iar elevii subliniază cuvintele care încep cu litera cu care s-a terminat cuvântul precedent.

Beneficii:

- *Dezvoltă gândirea rapidă și capacitatea de a face conexiuni între cuvinte.*
- *Încurajează concentrarea și atenția la detalii.*

Buchețelele: Se scrie pe tablă un cuvânt, iar elevii caută în text cuvintele care încep cu fiecare literă din cuvântul respectiv.

Beneficii:

- *Dezvoltă abilitățile de căutare și identificare a cuvintelor într-un text.*
- *Încurajează implicarea activă și atenția la detalii.*

Aceste metode variate de citire nu doar dezvoltă abilitățile de citire ale elevilor, ci și le oferă oportunități de colaborare, învățare interactivă și explorare creativă a textelor. Prin intermediul acestor activități, elevii nu doar că își îmbunătățesc abilitățile de citire, ci își dezvoltă gândirea critică, creativitatea și capacitatea de a lucra în echipă.

După ce copiii au dobândit cunoștințe solide în conștientizarea fonemică și fonologică și în fonetică, următoarea etapă importantă este **dezvoltarea citirii fluente**. Este un proces prin care elevii pot accesa și procesa textul cu ușurință și fără efort excesiv. Aceasta implică capacitatea de a citi cuvintele cu ușurință, fără a se opri pentru a decoda fiecare literă sau sunet în mod individual. Citirea fluentă implică recunoașterea rapidă și corectă a cuvintelor, ceea ce permite elevilor să se concentreze mai mult asupra înțelegerii textului.

Citirea fluentă este o abilitate care se dezvoltă treptat și necesită practică constantă și continuă. Predarea și promovarea cititului fluent implică activități precum cititul cu voce tare a cuvintelor frecvente și a textelor adecvate nivelului de dezvoltare și oferirea de feedback și sprijin pentru îmbunătățirea vitezei și preciziei. Scopul final al citirii este de a utiliza această abilitate ca instrument de învățare. Prin consolidarea competențelor de citire, elevii vor putea să citească pentru a învăța informații noi, să efectueze cercetări, să înțeleagă și să analizeze texte pentru a-și dezvolta cunoștințele și abilitățile într-o varietate de domenii. Consolidarea competențelor de citire deschide uși către explorarea lumii și către înțelegerea profundă a cunoștințelor, având un impact semnificativ asupra reușitei academice și profesionale a indivizilor. Citirea fluentă reprezintă un obiectiv important în dezvoltarea abilităților de citire și contribuie semnificativ la succesul academic al elevilor.

În **lecția de scriere** este important să se parcurgă pași clari și consecutivi pentru a asigura înțelegerea și asimilarea corectă a noilor concepte. Prezentăm în cele ce urmează etapele specifice utilizate pentru învățarea literelor de mână:

ETAPE	SUGESTII METODICE
Citirea textului	► Elevii citesc textul care conține litera de mână nouă pentru a se familiariza cu forma și utilizarea acesteia în context.
Prezentarea literei de mână	► Învățătorul prezintă litera de mână în întregime, explicând trăsăturile și caracteristicile acesteia. Se discută despre direcția și ordinea corectă de scriere a literelor.
Prezentarea componentelor literei	► Litera de mână este dezmembrată în elementele grafice din care este compusă. Cadrul didactic explică fiecare componentă și modul corect de a le desena.
Demonstrarea scrierii la tablă	► Învățătorul demonstrează scrierea literei de mână la tablă, explicând în detaliu fiecare mișcare. Cadrul didactic subliniază importanța menținerii instrumentului de scris pe suport pentru o scriere lină și coerentă.

Exersarea literei la tablă	► 2-3 elevi sunt selectați să vină la tablă și să scrie litera de mână, sub îndrumarea profesorului. Acești elevi descriu în cuvinte fiecare mișcare pe măsură ce o fac, ajutându-i pe ceilalți elevi să înțeleagă procesul.
Exerciții practice cu componentele literei	► Elevii exersează scrierea fiecărei componente grafice a literei de mână în aer, cu stiloul închis, în timp ce observă demonstrația elevilor de la tablă și ascultă descrierea lor. Cadrul didactic oferă feedback individual și corectează greșelile.
Exerciții de scriere a literei de mână	► Litera de mână este asociată cu obiecte sau cuvinte care încep cu acea literă. Se fac exerciții pentru „încălzirea" mușchilor mâinii. Elevii își pot crea propria listă de cuvinte și le scriu corect folosind litera de mână nou învățată.
Observarea și corectarea	► Învățătorul observă atent fiecare elev în timp ce practică mișcările și corectează orice abateri de la tehnică. Se acordă atenție modului în care elevii țin stiloul și efectuează mișcările din încheietură și degete.

Aceste etape ajută la construirea unei înțelegeri temeinice a literei de mână și facilitează practicarea și asimilarea noilor concepte de către elevi, oferindu-le oportunități multiple de a practica și exersa. Fiecare pas este esențial pentru a se asigura că elevii înțeleg și pot aplica corect ceea ce au învățat în lecție.

În procesul de instruire este important să se adapteze metodele și activitățile la nevoile individuale ale elevilor. Unii copii pot progresa mai rapid decât alții în aceste dimensiuni, iar profesorii ar trebui să ofere sprijin suplimentar acolo unde este necesar. De asemenea, implicarea părinților în dezvoltarea acestor abilități este extrem de benefică pentru copii. Predarea citirii în ciclul primar trebuie să fie un proces interactiv, adaptat și să ofere un mediu de învățare stimulant pentru a pune bazele solide ale competențelor de citire ale elevilor.

Unitatea 1 - Din nou la școală

Iată-ne din nou la școală! Împreună vom discuta despre:

- prima zi de școală;
- sala de clasă;
- ora de sport și pauzele;
- cartea și biblioteca;
- teatrul de păpuși.

Ne vom aminti:

- salutul și formulele de prezentare;
- componentele unei cărți;
- sunetul, litera, cuvântul;
- silaba, cuvântul, propoziția.

Vom scrie și vom desena:

- semnele grafice;
- personaje de poveste.

Prima zi de școală este o zi deosebit de importantă în viața fiecărui elev. Pentru aceasta, fiecare cadru didactic se va strădui să facă din ea, o zi memorabilă.

După festivitatea de început de an școlar, elevii clasei I, însoțiți de învățătoarea/ învățătorul lor, vor intra în sala de clasă, decorată potrivit evenimentului. Pe bănci sunt pregătite manualele școlare și câteva surprize pentru copii (o floare, un mesaj motivațional, un semn de carte etc., de preferință pregătite de învățătoare/ învățător).

Printre activitățile sugerate pentru prima zi de școală sunt:

- fiecare copil spune numele colegului de bancă și o amintire plăcută din clasa pregătitoare, legată de acesta;
- copiii vorbesc despre sentimentele care i-au încercat de dimineață, la plecarea spre școală;
- compară prima zi de școală din clasa I cu prima zi de școală din clasa pregătitoare, evidențiind ce a rămas la fel și ce este diferit;
- își amintesc și intonează un cântecel învățat în clasa pregătitoare.

Urmează familiarizarea cu manualele și cu rechizitele necesare în acest an școlar.
Elevii răsfoiesc manualele și discută liber despre acestea (păreri, aprecieri, întrebări, așteptări).

La finalul zilei se realizează *„Borcanul cu bunătăți al clasei I”*.

Fiecare copil primește un post-it. Pe el va scrie un cuvânt care să exprime principala așteptare pe care o are de la acest an școlar (prieteni, joacă, citit, scris, matematică, sport, distracție etc). Cuvântul poate fi însoțit/ înlocuit de un desen sugestiv. La sfârșit, post-it-urile se rulează sub forma unor răvașe și se adună într-un borcan, care va rămâne închis până la sfârșitul anului școlar.

1. Prima zi de școală

paginile 10-11

1 Se intuiește imaginea inițială de la *pagina 10*. Se inițiază o discuție pe baza acestei imagini.
2 Elevii sunt solicitați să răspundă în propoziții la întrebările de la *exercițiul 2*.

Acestea pot fi completate cu alte întrebări:

- Ce eveniment important din viața elevilor este prezentat în imagine?
- În ce anotimp are loc acest eveniment?
- Ce detalii din imagine sugerează acest anotimp?
- În ce dată a început acest an școlar?
- Care sunt celelalte luni ale anotimpului toamna?
- Ce haine poartă elevii?
- Cum este uniforma voastră? Descrie-o în câteva cuvinte.
- De cine sunt însoțiți?
- Cine te-a însoțit pe tine în prima zi de școală?
- Cum crezi că se simt ei în această zi?
- De ce crezi că sunt bucuroși/ emoționați/ reținuți/ temători?

Învățătoarea intonează cântecul *„Frunze ruginii”*, iar copiii însoțesc versurile cu mișcări sugestive sau mișcări ritmice.

Frunze ruginii cad pe cărări,
Trec în zbor cocori spre alte zări
Și-n poarta școlii iar a venit toamna cea domoală
Veste să dea c-a început noul an de școală.

Clopoțelul drag sună voios
Și ne-așteaptă-n prag prietenos.
Abecedarul emoționat
– Bun venit! ne spune,
Iar catalogul nou ne-a urat
Numai ”Foarte bine”.

3 Se rezolvă *exercițiul 3*. Învățătoarea va ghida elevii astfel încât propozițiile formulate să fie diferite, surprinzând cât mai multe aspecte/ detalii din imagine.

4 *Exercițiul 4* se poate desfășura sub forma unui joc. Învățătoarea va proiecta pe tablă imagini cu obiectele propuse în manual și alte imagini. Elevii vor bate de două ori din palme, dacă obiectul îi este necesar în prima zi de școală sau o dată în bancă, pentru celelalte obiecte.

Sugestii pentru alte imagini potrivite: creion, caiet, un flacon cu apă, un pachet de batiste de hârtie.

5 La *exercițiul 5* elevii vor colora un emoticon și își vor motiva alegerea.

Ora a doua

6 Se rezolvă oral *exercițiul 6*.

7 La *exercițiul 7* se discută despre cele trei semne de circulație prezentate în manual și despre importanța respectării acestora.

Se organizează jocul *„Semaforul"*.

Conducătorul de joc va avea două cercuri în culorile semaforului (roșu și verde). Copiii se vor încolona și se vor deplasa printre rândurile de bănci în șir indian, atâta timp cât conducătorul jocului arată cercul verde. Când acesta ridică cercul roșu, elevii trebuie să se oprească exact în poziția în care i-a surprins schimbarea culorii. Cei care nu au respectat regula vor fi eliminați din joc și se vor așeza în bănci. După câteva repetări, se schimbă conducătorul de joc.

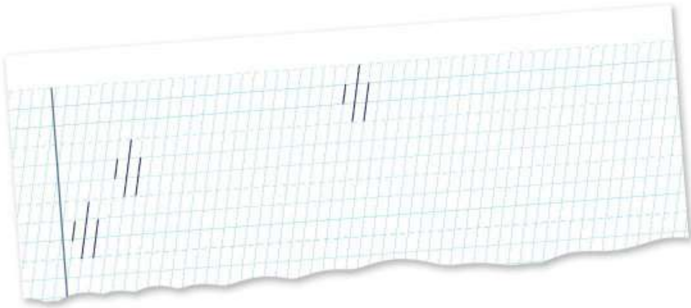
8 Elevii revin în bănci și se pregătesc pentru exercițiul de scriere.

Se fac exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinii, însoțind cu mișcări potrivite versurile:

Degetele le spălăm
Și apoi le scuturăm.
Ștergem câte-un degețel
Apăsând încet pe el.
Uite că la ora nouă,
A-nceput deja să plouă
Picurii cad uite-așa
Ușor pe fereastra mea.

Eu vreau să mă relaxez
Și la pian exersez.
Apoi iese soarele
Și pornesc moriștile
Se-nvârtesc deodată toate
Cinci în față, cinci în spate.
Mă opresc și strig voios:
– Voi scrie foarte frumos!

Se deschide caietul, se observă și se discută despre liniatura caietului de scriere tip I (linii continue și întrerupte). Pentru orientarea în pagină, primele rânduri vor fi începute de învățătoare astfel:

- titlul la mijloc;
- primul rând cu alineat;
- al doilea rând, de la linia de margine.

Învățătoarea demonstrează la tablă scrierea celor trei semne grafice propuse: linie oblică pe spațiul mic, linie oblică suprarând, linie oblică subrând. Se va insista pe direcția de scriere a semnului grafic (de sus în jos).

Copiii vor scrie cu degetul arătător pe bancă, pe podul palmei, în aer și pe o foaie velină, cu creioane colorate. Se urmărește poziția corectă în bancă, cu ambele mâini pe masă, caietul orientat ușor spre stânga, spatele drept, lipit de spătarul scaunului. Se corectează de câte ori este necesar.

Se stabilește poziția corectă a creionului în mână.

Se face pauză de câte ori copiii au obosit, timp în care se fac exerciții de relaxare a mușchilor mici ai mâinii.

La sfârșitul orei se va realiza o lucrare în perechi, în care vor decora obiecte cu linii oblice.

2. În clasă

pagina 12

La începutul orei, cadrul didactic inițiază o conversație pe baza imaginii de la pagina 12, *exercițiul 1/ exercițiul 2*.

- Cum se numesc elevii din imagine?
- De unde ai aflat?
- Unde se află ei?
- Cine se află în dreapta Liei? Dar în stânga lui Doru?
- Ce face fiecare dintre ei?
- Ce culoare are fluturele desenat de Lia? Dar avionul lui Adrian?
- Ce rechizite au copiii pe bănci?
- La ce crezi că folosește Doru rigla în activitățile de la școală?
- Ce alte rechizite ai tu în ghiozdan și nu le observi în imagine?

Joc *„Ghicește rechizitele"*

Învățătorul le citește elevilor ghicitori ale căror răspunsuri sunt denumirile câtorva rechizite. Elevii vor ridica obiectul care reprezintă răspunsul ghicitorii sau vor răspunde oral.

Petale de flori micuţe,
Aşezate-n cutiuţe,
Să putem picta cu ele
Oameni, case, floricele.
(acuarelele)

Sunt rotundă sau pătrată
Ascut creionul îndată.
(ascuţitoarea)

Nu sunt carte, dar am foi
Pregătite pentru voi
Cu linii sau pătrăţele
Să puteţi scrie pe ele.
(caietul)

Bucăţică de cărbune,
Cu veşmânt de lemn,
Pe hârtie lasă urme
Scriind orice semn.
(creionul)

Cine şade în ghiozdane,
Purtând gume şi creioane?
(penarul)

Ţin cerneala-n rezervor
Ca să poţi scrie uşor.
(stiloul)

De-ai greşit, ia seama bine,
Foloseşte-mă pe mine!
Foaia albă va rămâne
Ai grijă să scrii mai bine!
(radiera)

La sfârșitul jocului, elevii vor primi fișe cu imagini care reprezintă rechizite școlare cu cerința: *Bifează cu creionul verde rechizitele din imagini folosite pentru scris și cu creionul portocaliu pe cele folosite în orele de arte vizuale și abilități practice.* Fișa va conține imagini cu rechizitele care reprezintă răspunsurile la ghicitori și altele precum: plastilină, foi colorate, lipici, carioci, carnet, coperte, etichete, pensule, riglă etc.

Înainte de rezolvarea *exercițiului 3* se recomandă intonarea cântecului Clopoțelul sună.

Cling! Cling! Cling! Cling!
Clopoțelul sună
Și la școală pe toți ne adună.

Cling! Cling! Cling!
Noi dorim să învățăm
Și spre școală cu drag să ne-ndreptăm.

Cling! Cling! Cling! Cling!
Să cântăm frumos
Cântec dulce și melodios.

Împărțiți în două grupe (mixte sau un grup de fete și celălalt de băieți), copiii vor intona cântecul sub forma unui dialog muzical: primul grup cântă doar versurile *Cling! Cling!...*, iar al doilea grup, celelalte versuri.

3 *Exercițiul 3*

Versurile cântecului pot constitui o premisă a discuției despre regulile clasei: *Ce anunță sunetul clopoțelului de la școală? Ce trebuie să facă elevii atunci când clopoțelul anunță sfârșitul orei de curs? Dar când anunță finalul recreației?*

Astfel vom stabili primele două reguli ale clasei:

- Când ora s-a terminat, ne adunăm lucrurile de pe bănci și ne grupăm la locul stabilit pentru a ieși în recreație.
- La finalul pauzei ne încolonăm în curtea școlii în locul rezervat clasei noastre și intrăm în sala de clasă împreună cu doamna învățătoare.

Discuția va continua pentru a stabili alte reguli ale clasei care vor fi afișate ulterior pe un perete. Alte reguli ale clasei ar putea fi:

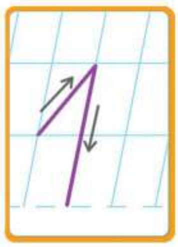
- Salut profesorii și colegii.
- Spun *Te rog!* și *Mulțumesc!*
- Mă comport respectuos cu colegii și profesorii.
- Ascult când vorbește cineva.
- Ridic mâna atunci când vreau să spun ceva.
- Am grijă de lucrurile din clasă/ școală.

4 *Exercițiul 4*

În urma observării dirijate de la *exercițiul 1* și a conversației de la *exercițiul 2*, elevii vor realiza corespondența conform modelului (elev - obiectul care îi apaține - nume)

Ora a doua

5 Se rezolvă *exercițiul 5*, scrierea cârligului. Mai întâi, semnul grafic se va scrie pe foi veline, cu creioane cerate, apoi pe spațiu rezervat în manual. Învățătorul va demonstra scrierea semnului grafic și va atrage atenția elevilor asupra sensului scrierii pe rând (de la stânga la dreapta), cât și asupra regulilor de scriere în pagină (de sus în jos), așezarea titlului, respectarea alineatului și scrierea de la linia de margine a caietului.

3. Salutul. Să ne prezentăm

pagina 13

La începutul orei, pentru captarea atenției, învățătorul intonează împreună cu copiii cântecul *Bună dimineața!* sub forma unui dialog muzical.

– Bună dimineața!
– Bună dimineața!
– Ce mai faci?
– Mulțumesc, sunt bine.
– Spune-mi despre tine!

Pornind de la imaginea de la *pagina 13*, învățătorul inițiază un joc de rol, care va constitui un model pentru următoarele dialoguri. Va citi replica învățătoarei din imagine, o elevă va citi replica fetiței, iar o altă elevă va juca rolul Evei, formulând un răspuns care să cuprindă un salut și prezentarea numelui.

1 ??

În urma jocului, elevii vor răspunde la întrebările de la *exercițiul 1*.

- Pe cine prezintă doamna învățătoare?
- Cum se numește eleva cea nouă?
- Cine s-a ridicat din bancă și o întâmpină pe Anca? De unde ai aflat numele ei?
- Cum o saluți pe doamna învățătoare dimineața? Dar la plecare?
- Cum îți saluți colegii?
- În ce moment al zilei ne salutăm cu *Bună dimineața*?
- Ce formule de salut folosim în timpul zilei? Dar seara sau înainte de a merge la culcare?
- Ce formule de salut folosiți când vă întâlniți cu colegii sau cu prietenii? Dar dacă vă întâlniți cu un adult: un profesor din școală, mama unui coleg, bunicul vostru, ...?

2

Exercițiul 2

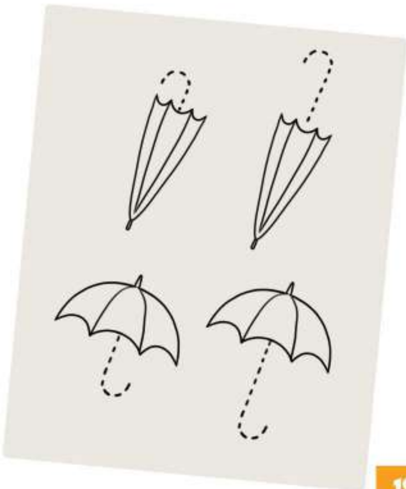
Sunt numiți elevii care vor juca rolurile personajelor prezentate în imagini. Învățătorul va atrage atenția asupra folosirii formulelor de salut și de prezentare. Le va oferi elevilor mai multe variante de prezentare cum ar fi: *„Pe mine mă cheamă...”, „Numele meu este...”, „Eu sunt...”*

Jocul de rol va continua implicând cât mai mulți elevi în dialoguri, sugerând diferite situații:

- Ești la biblioteca școlii pentru prima dată și vrei să împrumuți o carte.
- Ești nou în echipa de fotbal/ baschet/ dans/ clubul de lectură etc.
- Te-ai mutat de curând și vrei să intri în grupul de joacă al copiilor de pe noua stradă unde locuiești.

3

Exercițiul 3 presupune scrierea bastonului cu întorsătura în sus, respectiv cu întorsătura în jos, pe unul și două spații. Mai întâi, semnele grafice se vor trasa cu creioane cerate, pe fișe, completând mânerul unor umbrele de diferite mărimi (umbrelele închise vor avea mânerul baston cu întorsătura în sus, iar cele deschise, cu întorsătura în jos). Apoi se va scrie pe spațiu rezervat în manual. Învățătorul va demonstra scrierea semnului grafic și va atrage atenția elevilor asupra sensului scrierii pe rând (de la stânga la dreapta), cât și asupra regulilor de scriere în pagină (de sus în jos), așezarea titlului, respectarea alineatului și scrierea de la linia de margine a caietului. Exercițiile de scriere se pot continua cu încă 4-5 rânduri pe caietul tip I.

4. Ora de sport

pagina 14

1 Se intuiește imaginea de la *pagina 14* din manual.

2 Copiii răspund la întrebările din manual, dar și la altele suplimentare:

- Unde se află copiii?
- Ce materiale necesare la ora de sport se observă în imagine?
- Ce alte materiale ați mai folosit în orele de educație fizică?
- Ce activități desfășoară copiii în sala de sport?
- Ce alte activități/ jocuri/ exerciții se pot organiza într-o oră de educație fizică?
- Ce jocuri de echipă cunoști?
- Care îți place mai mult? De ce?
- Ce reguli trebuie să respecți la ora de sport?
- De ce este importantă ora de sport?

3 Se cere elevilor să alcătuiască propoziții pornind de la imagine, sugerându-li-se ca propozițiile spuse de ei să fie originale, diferite de ale colegilor.

Înainte de rezolvarea *exercițiului 4* din manual, se face o pauză în care elevii, stând în picioare la marginea băncii, vor efectua câteva exerciții fizice.

Pe vârfuri ne ridicăm
Și încet ne deplasăm,
Sus întindem brațele
Față-n față palmele.

Pe călcâie continuăm
Ușor să ne deplasăm,
Pe șold punem mâinile
Și drept ținem spatele.

4 Se observă că în uniformă e mai greu să facem mișcare, de unde se deduce că la orele de sport este foarte important echipamentul sportiv. Se bifează casetele de lângă copiii îmbrăcați potrivit orei de sport.

5 Se stabilesc regulile care trebuie respectate înainte și după ora de sport:

- Îmbrăcarea echipamentului sportiv: tricou alb, trening închis la culoare, pantofi de sport;
- Schimbarea echipamentului la sfârșitul orei cu uniforma școlară.

6 Se fac exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinii, apoi se scriu câte două rânduri cu zala pe spațiul mic, respectiv cu zala pe spațiul mare, suprarând. Al cincilea rând se completează cu cele două semne grafice alternativ.

5. Dialogul

pagina 15

1 Se intuiește imaginea de la *pagina 15*. Se observă cine participă la dialog în fiecare situație:

- profesorul cu elevul;
- cei doi copii care se pregătesc să joace baschet;
- băiatul ajutat de colega lui să se ridice.

Grupați în perechi, vor realiza dialoguri.
Exemple:

– Vă rog să mă iertați că am întârziat!
– Nu e nicio problemă! De acum înainte să încerci să ajungi la timp!

– Vrei să fii în echipă cu mine la meciul de baschet?
– Da, mi-ar face mare plăcere!

– Te rog ajută-mă să mă ridic!
– Sigur! Te-ai lovit?

Se poate organiza o dezbatere cu tema: *Spune-ți părerea!* Copiii vor spune de ce cred că a întârziat băiatul la ora de sport.
Răspunsuri posibile:

- E prima oră și a ajuns la școală după ce s-a sunat.
- Nu și-a găsit echipamentul sportiv.
- A fost la baie și nu a auzit când s-a sunat.
- A rămas în urmă la ora de matematică/ pictură/ limba română și a rămas în clasă să termine.
- A fost de serviciu și a rămas să aerisească sala de clasă.

Pentru fiecare răspuns se vor căuta soluții, pentru a nu mai trece prin situații asemănătoare. Concluzia poate fi: *E foarte important să fim punctuali, să nu întârziem, să respectăm orarul școlar*.

Joc de rol: Continuați dialogul dintre profesorul de sport și elev, în care băiatul îi explică profesorului de ce a întârziat, iar acesta îl sfătuiește cum să procedeze data viitoare pentru a ajunge la timp.

2 Se observă cele trei reguli de igienă personală (spălatul pe mâini, pe dinți și pe corp) și se discută despre importanța lor.

3 Pornind de la imaginea în care unul dintre elevi a căzut și este ajutat de o colegă să se ridice, se prezintă oral întâmplări asemănătoare prin care au trecut copiii la ora de sport.

Joc
Se trasează conturul palmei pe o coală de hârtie, în interiorul căruia se desenează simbolurile a trei jocuri preferate. De exemplu, pentru *„Nu te supăra frate”*, un zar; pentru șah, un pion; pentru fotbal, o minge de fotbal etc. Apoi se realizează dialoguri între colegii de bancă despre pasiunile comune.

4 Se fac exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinii, apoi se scriu câte două rânduri cu semiovalul cu deschidere spre dreapta, respectiv cu semiovalul cu deschidere spre stânga. Al cincilea rând se completează cu cele două semne grafice alternativ.

6. La bibliotecă

pagina 16

1

Se observă imaginea inițială, cadrul didactic dirijează intuirea acesteia printr-o serie de întrebări:

- Unde se află copiii?
- Ce fac ei acolo?
- Cine le dă cărțile pe care le doresc?
- Care este diferența dintre a cumpăra și a împrumuta o carte?

2

Învățătorul le spune elevilor că la bibliotecă o carte se împrumută pe baza unei fișe de cititor și ce anume conține aceasta (nume, prenume, vârsta, clasa, numărul cărții împrumutate, data la care este împrumutată și data la care trebuie returnată). Se insistă pe modul în care trebuie folosită și păstrată o carte pentru a putea fi returnată în stare bună, așa încât să se bucure de ea și alți cititori.

Se inițiază apoi un joc de rol. Mai întâi, învățătorul va juca rolul bibliotecarei/ bibliotecarului, doi copii jucând rolul elevilor veniți la bibliotecă pentru a împrumuta cărți.

Se accentuează folosirea formulelor potrivite pentru salut și a celor de prezentare.

– Bună ziua, doamna bibliotecară!
– Bună ziua, copii! Cu ce vă pot ajuta?
– Eu sunt Ana Popescu și sunt elevă în clasa I A. Vă rog să îmi împrumutați cartea .... !

În continuare, atât rolul copiilor, cât și al bibliotecarei va fi jucat de elevi. Aceștia vor fi îndrumați și corectați de câte ori este nevoie pentru a respecta toate regulile de adresare politicoasă în contextul creat.

3

Lecția continuă cu rezolvarea *exercițiului 3*. Copiii vor observa din nou imaginea mare și vor descoperi povestea pe care o citește fiecare dintre personajele din imagine. Vor realiza apoi corespondența cu cartea potrivită.

Vor alcătui propoziții referitoare la poveștile ilustrate.

Exemplu: *Lupul vrea să dărâme căsuța purcelușului.*
Bobocul de rață este trist.
Albă-ca-Zăpada îngrijește casa piticilor.
Ursul a stat cu coada în apă toată noaptea.

Elevii sunt întrebați apoi care este povestea lor preferată și de ce le place acea poveste.

4

Se rezolvă *exercițiul 4*, urmând pașii:

- se intuiesc imaginile;
- se stabilește titlul poveștii din care face parte fiecare scenă ilustrată;
- se bifează casetele cu imagini din aceeași poveste;
- se stabilește titlul poveștii și autorul acesteia;
- se numesc și alte titluri de povești scrise de Ion Creangă, pornind de la cunoștințele elevilor.

5

Dacă dotarea clasei permite, în finalul orei se urmărește un filmuleț animat sau o prezentare Power Point a poveștii „*Punguța cu doi bani*".

La ora de scriere se va repovesti în lanț povestea audiată/ desenul animat „*Punguța cu doi bani*". Un elev va spune o propoziție, apoi altul va continua tot cu o propoziție și tot așa până la final, urmărindu-se prezentarea evenimentelor în ordinea cronologică a desfășurării lor.

Se vor face exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinii.

Învățătoarea demonstrează la tablă scrierea semnului grafic propus: ovalul. Se va insista pe direcția de scriere a semnului grafic (de sus în jos, de la stânga la dreapta).

Copiii vor scrie cu degetul arătător pe bancă, pe podul palmei, în aer și pe o foaie velină, cu creioane colorate. Se urmărește poziția corectă în bancă, cu ambele mâini pe masă, caietul orientat ușor spre stânga, spatele drept, lipit de spătarul scaunului. Se corectează de câte ori este necesar.

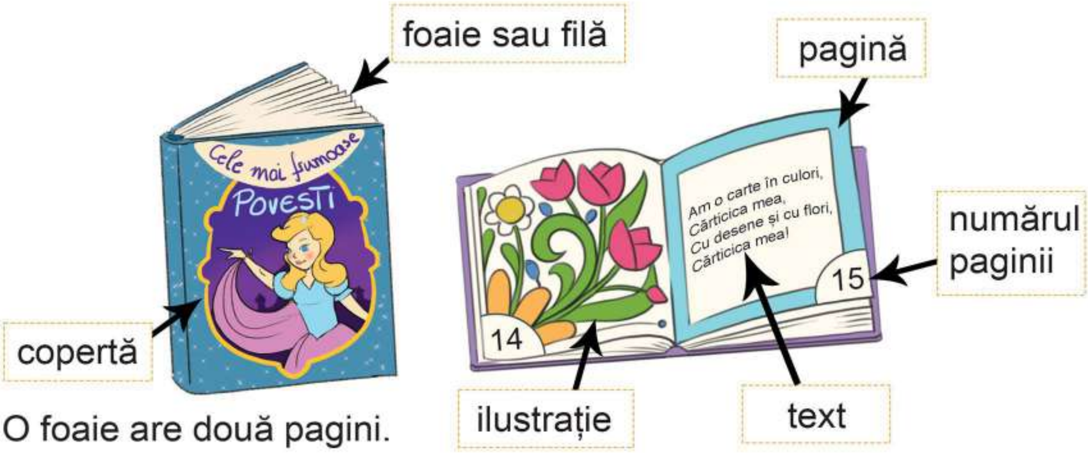
Se stabilește poziția corectă a creionului în mână.

Se face pauză de câte ori copiii au obosit, timp în care se fac exerciții de relaxare a mușchilor mici ai mâinii.

La sfârșitul orei copiii vor desena pe planșă grămăjoarele de bani aduse de cocoș moșului.

7. Cartea

pagina 17

- O foaie are două pagini.

1 Se intuiesc imaginile de la *exercițiul 1*. Se ilustrează cu ajutorul unei cărți părțile componente ale acesteia. Copiii sunt solicitați să răspundă oral la întrebări despre rolul coperților, al ilustrațiilor, al numărului paginii.

2 Se intuiește imaginea de la *exercițiul 2*. Se alcătuiesc propoziții referitoare la aceasta.
Se creează apoi o „*poveste în lanț*". Învățătorul începe: „*A fost odată un cocoș tare isteț. El ....*" Povestea este continuată de un elev, care va spune o propoziție. Apoi fiecare elev va spune câte o propoziție pentru a completa povestea. Ei vor răspunde în ordinea băncilor/ „*în lanț*", iar cel care va formula ultima propoziție va găsi o încheiere a întâmplărilor.

Înainte de rezolvarea *exercițiului 3* se poate organiza un mic joc dinamic de atenție prin care să se repete câteva elemente de orientare spațială: *mâinile sus, mâna stângă la urechea dreaptă, mâna dreaptă pe piciorul stâng, ne răsucim spre stânga, apoi spre dreapta, acoperim ochiul stâng, sărim pe piciorul drept etc*.

3 Se rezolvă *exercițiul 3*:

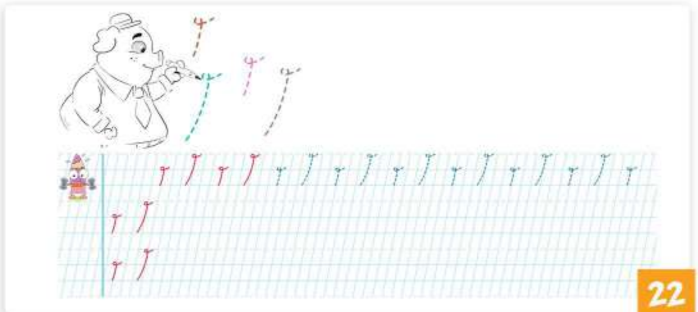
- se numesc lucrurile care se află în partea de jos a imaginii și se încercuiește cu roșu ce se află în partea dreaptă (ulciorul).
- se numesc lucrurile din partea de sus a imaginii, apoi se încercuiește cu verde ce se află în stânga (fluturele).

Pe maculator se desenează, după indicațiile învățătorului, câteva elemente: un triunghi roșu în stânga jos, o minge albastră în dreapta sus, un norișor în stânga sus, o ciupercuță în dreapta jos etc.

4 *Joc de rol:* Două sau trei perechi de copii își vor imagina un dialog între vulpe și cocoș, pe care îl vor prezenta în fața colegilor (fiecare copil va spune cel puțin 3-4 replici). Apoi se vor forma perechi (colegi de bancă sau vecini de bancă) și vor juca simultan acest joc de rol (5 minute).

5 În continuare, învățătorul completează model pe tablă fișa de cititor propusă la *exercițiul 5*, apoi fiecare copil completează propria fișă.

6 La ora de scriere se scrie noduletul pe rând și suprarând, respectându-se pașii metodici descriși la lecțiile anterioare.

8. În pauză. Propoziția. Cuvântul

pagina 18

1 După organizarea elevilor pentru oră și captarea atenției, se rezolvă frontal *exercițiul 1* de la *pagina 18*. Elevii intuiesc fiecare imagine și sunt solicitați să formuleze propoziții respectând schema dată. Fiecare cuvânt al propoziției este marcat cu o bătaie din palme. Exemple de propoziții:

Băiatul udă florile.
Andrei râde.
Sonia mușcă din măr.
Laura șterge tabla.

Se recomandă ca învățătorul să solicite formularea mai multor propoziții pentru fiecare imagine. Apoi elevii vor formula propoziții cu un anumit număr de cuvinte cu sau fără suport intuitiv.

Pornind de la imaginile de la *exercițiul 1*, învățătorul inițiază o conversație despre activitățile pe care elevii le desfășoară în recreații.

2 La *exercițiul 2* elevii vor fi antrenați într-o discuție liberă despre diferite întâmplări amuzante pe care le-au trăit sau le-au observat în pauze. Apoi, se vor formula propoziții alcătuite din 2, 3 sau 4 cuvinte în care vor folosi cuvântul *„pauză”*.

3 La *exercițiul 3* elevii vor alege cuvântul potrivit sugerat de imagini și vor enunța propoziția. Vor preciza numărul de cuvinte al fiecărei propoziții. Pentru stimularea creativității și a gândirii critice, propozițiile pot fi completate cu alte cuvinte decât cele ilustrate.

Exemple: Ana ia o pensulă.
Viespea are ac.
Cozonacul e copt.
În lădiță e un măr.

4 La *exercițiul 4* se analizează schema fiecărei propoziții și se observă locul cuvântului *„carte/ cartea”*. Se solicită formularea mai multor propoziții pentru fiecare situație.

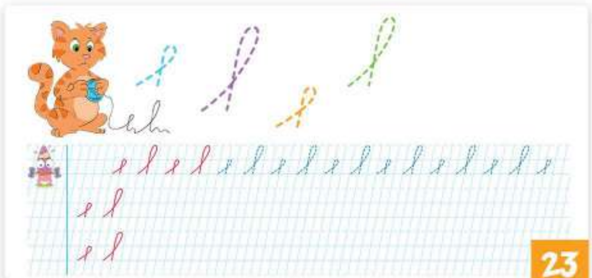
Exemple: Cartea este închisă/ groasă/ interesantă etc.
Am o carte nouă./ Ana dă cartea bibliotecarei.

La finalul orei se desfășoară jocul propus în manual. Perechea elevului care formulează propoziția poate fi colegul de bancă sau un alt coleg, la alegere.

5 La începutul orei următoare se fac exercițiile pentru încălzirea mușchilor mici ai mâinii sub formă de joc, însoțite de versuri sau cântec.

Ne jucăm cu degetele

Scrierea pe liniatura caietului a buclei pe unul și două spații va fi precedată de exercițiile pe foi veline, cu degetul arătător în aer, pe bancă sau de modelarea semnului grafic din plastilină.

9. Silaba. Sunetul

pagina 19

Pentru captarea atenției, propunem jocul *Exploratori în lumea sunetelor*. Scopul jocului este de a sesiza existența/ absența unui sunet cerut de învățătoare în cuvinte date.

Desfășurarea jocului: învățătoarea le spune copiilor că vor porni în căutarea sunetului ***m*** (sau oricare alt sunet). Ea rostește un cuvânt, iar copiii bat o dată din palme dacă aud în cuvântul respectiv sunetul cerut. Cei care se încurcă, nu vor participa la joc la următoarele două cuvinte.

Exemple de cuvinte:

- pentru sunetul **m**: mașină, cameră, geam, campion, canapea, mure, pom, penar, uniformă;
- pentru sunetul **b**: cabană, barcă, copac, burete, cuib, cap, bomboană, tobogan.

Conducerea jocului poate fi preluată de către un elev. Jocul se poate complica prin descoperirea a două sunete **m** (sau oricare alt sunet) în același cuvânt.

Exemple: maimuță, mămăligă, mimoză, mămăruță etc.

1

Pentru rezolvarea *exercițiului 1*, se despart în silabe cuvintele, rostindu-se clar fiecare silabă, cu mâna sub bărbie. Se stabilește apoi numărul de silabe și se notează cifra corespunzătoare în casete. Exercițiu poate continua oral cu alte cuvinte, având număr diferit de silabe.

2

La *exercițiul 2* se despart în silabe cuvintele propuse și se colorează caseta corespunzătoare silabei ***re***. În completare, învățătorul cere elevilor să dea exemple de alte cuvinte care conțin silaba ***re*** sau alte silabe: ***ma***, ***nu***, ***ti*** etc.

3

Analiza fonetică a cuvântului continuă cu *exercițiul 3*, în care elevii vor despărți în silabe și vor preciza sunetele fiecărei silabe. Apoi vor reprezenta grafic, folosind simbolurile date la model: liniuță orizontală pentru silabă și bulină pentru sunet. Exercițiul poate fi completat cu o fișă în care învățătorul propune analiza altor cuvinte cu suport intuitiv.

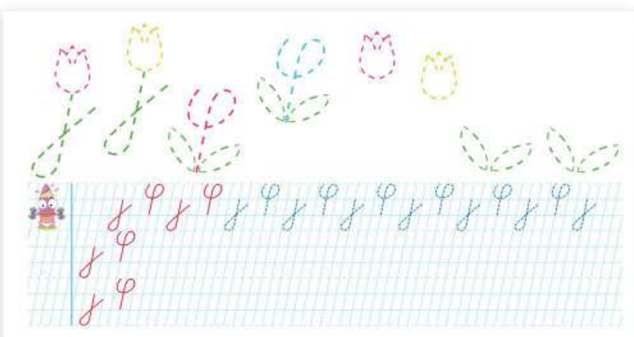

4

Se începe ora de scriere cu exercițiile pentru încălzirea mușchilor mici ai mâinii sub formă de joc, însoțite de versuri sau cântec.

Bate vântul frunzele

Scrierea pe liniatura caietului a semnelor grafice este precedată de exercițiile pe foi veline, cu degetul arătător în aer, pe bancă sau de modelarea semnului grafic din sârmă flexibilă.

10. Teatrul de păpuși

pagina 20

1 Se intuiește imaginea de la *pagina 20*.

2 Se pun întrebările din manual, precum și altele în completare:

- Unde se află copiii?
- Cum se simt ei la teatru de păpuși? De ce?
- Ce personaje apar pe scenă?
- Ce nume i s-ar potrivi fiecăruia?
- Care ar putea fi titlul piesei de teatru?
- Cum se numește ultima piesă de teatru pe care ai văzut-o?
- Cum ne comportăm la un spectacol de teatru?

Răspunsuri posibile:

- *Vizionăm în liniște spectacolul.*
- *Rămânem așezați pe scaun.*
- *Nu mâncăm în timpul spectacolului.*
- *Aplaudăm la final.*
- *Ieșim din sală în ordine, unul câte unul, în liniște.*

Se poate asculta cântecelul *„Hai la spectacol”* de pe canalul YouTube.

3 La *exercițiul 3* se realizează corespondența dintre fiecare imagine și litera potrivită, ca în model.

pisică - P, urs - U, albină - A, elefant - E, litera N este distractorul

4 La *exercițiul 4* se completează fiecare pereche de litere cu litera mare de tipar, ca în model.

5 În cazul *exercițiului 5*, se unește imaginea cu cuvântul care o denumește.

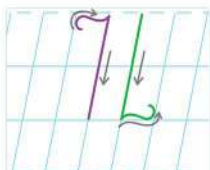
6 *Exercițiul 6* este precedat de exercițiile pentru încălzirea mușchilor mici ai mâinii, care se pot desfășura folosindu-se versurile:

Degetele le spălăm
Și apoi le scuturăm.
Ștergem câte-un degețel
Apăsând încet pe el.
Uite că la ora nouă,
A-nceput deja să plouă
Picurii cad uite-așa
Ușor pe fereastra mea.

Eu vreau să mă relaxez
Și la pian exersez.
Apoi iese soarele
Și pornesc moriștile
Se-nvârtesc deodată toate
Cinci în față, cinci în spate.
Mă opresc și strig voios:
- Voi scrie foarte frumos!

Scrierea semnelor grafice se face respectându-se următorii pași: se demonstrează la tablă de către învățător scrierea corectă a semnului, apoi copiii vor face semnul grafic în aer, cu degetul arătător, apoi pe bancă. Urmează scrierea pe caietul cu foi veline, pornindu-se de la dimensiuni mai mari și treptat, se ajunge la mărimea obișnuită.

Se trece apoi în caietul de scriere, unde se va completa *pagina 7*, cu buclele care vor intra în componența literelor *I* mare de mână și *L* mare de mână.

11. Sunetul. Litera. Cuvântul

pagina 21

Se alcătuiesc oral propoziții pornind de la imaginea de la *pagina 21*. Se stabilește numărul de cuvinte al fiecărei propoziții. Se alege una dintre propoziții și se analizează fiecare cuvânt din care este alcătuită: se desparte cuvântul în silabe, se rostește fiecare sunet al silabei, apoi se realizează schema cuvintelor la tablă și în caietele cu foi veline.

Exemplu: analiza cuvântului ***albină***

●● – ●● – ●●

1 La *exercițiul 1*, copiii, în perechi, realizează dialoguri, jucând rolul animalelor din imagine. Pot alege și alte animale preferate de ei.

2 La *exercițiul 2* se despart în silabe cuvintele care denumesc animalele date, se stabilește numărul silabelor fiecărui cuvânt, apoi se colorează doar imaginile ale căror denumiri sunt formate dintr-o silabă: cal, lup, urs.

Joc de rol

Sugestii de dialoguri în care lupul, respectiv vulpea sunt personaje pozitive:

1. Scufița roșie și lupul

Lupul: Bună ziua, Scufițo!
Scufița: Bună ziua, lupule!
Lupul: Ce faci prin pădure?
Scufița: Vreau să ajung la bunica, dar nu mai știu drumul.
Lupul: Te conduc eu, dacă vrei. Te rog dă-mi coșul să îl car eu! E prea greu pentru tine.
Scufița: Mulțumesc! Ești foarte amabil.

2. Vulpea și ursul

Ursul: Vai, cumătră, cât pește ai! De unde l-ai prins?
Vulpea: L-am obținut foarte ușor. Acum îmi pare foarte rău că am păcălit un biet țăran! Nu ți-e foame, dragă prietene?
Ursul: Sunt mort de foame!
Vulpea: Haide și mănâncă și tu cât poftești!
Ursul: Mulțumesc, ești tare amabilă!

3 La *exercițiul 3* se completează cu litere mari de tipar cuvintele: COCOȘ, PORC, REN, ZEBRĂ.

4 Pentru a colora literele care formează cuvântul potrivit fiecărei imagini de la *exercițiul 4*, se analizează modelul: MASCĂ - dacă nu colorăm litera C, se formează MASĂ. Se observă că la toate cuvintele rămâne câte o literă necolorată. Se formează și se citesc cuvintele: VAZĂ, CASĂ și LUNĂ. Se pot citi și cuvintele scrise inițial, cu litere dublate necolorate: VARZĂ, CAISĂ și ALUNĂ.

La finalul orei se poate organiza jocul „*Litera buclucașă*": învățătorul scrie pe tablă un cuvânt din care lipsește prima literă, iar copiii trebuie să îl completeze, oral sau în scris, cu o literă, pentru a forma un cuvânt.

_ AC (SAC, RAC, LAC, MAC, OAC…)
_ AI (CAI, MAI, DAI, RAI, VAI, NAI…)

Unitatea 2 - Universul meu

Vom discuta despre universul apropiat:

- sala de clasă;
- casa în care locuiești, familia;
- locul de joacă.

Vom descoperi:

- poziția sunetelor ***a, m, u, n, i*** în cuvinte;
- cuvinte, după scheme date;
- numărul silabelor/ sunetelor care alcătuiesc un cuvânt;
- numărul cuvintelor dintr-o propoziție;
- cuvinte care se scriu cu literă inițială mare.

Vom citi și vom scrie:

- literele ***a, A; m, M; u, U; n, N; i, I***, de tipar și de mână;
- grupul de sunete ***ia***;
- silabe, cuvinte.

Vom exersa:

- schema cuvintelor;
- alcătuirea de propoziții după scheme date.

1. Sunetul și literele a, *a*

pagina 24

Captarea atenției se poate face cu ajutorul unui cântecel ce prefațează intuirea imaginii principale a lecției.

A, a , a,
Cu Tino vom zbura.
El are o navă mare,
Ne va duce către Soare
Și ne va-nvăța
*Cu drag **litera a**.*
(pe melodia „Acum e toamnă, da”)

1 După ce copiii au învățat această strofă, se trece la intuirea dirijată a imaginii, pe baza întrebărilor și răspunsurilor. Se insistă pe formularea în propoziție a răspunsurilor la întrebări.

- Cine credeți că este personajul din imagine? *(În imagine este Tino.)*
- Ce meserie are el? *(Tino este profesor/ om de știință.)*
- Unde se află Tino? *(El se află în sala de clasă.)*
- Ce le spune el copiilor? *(Le spune copiilor că are o navă mare.)*

Se repetă de către un copil, apoi în cor, replica lui Tino. *(Am o navă mare.)*

- Ce are Tino? *(Tino are o navă.)*

Se repetă rar această propoziție, însoțind fiecare cuvânt cu o bătaie din palme sau o bătaie ușoară cu creionul în bancă.

- Din câte cuvinte este formată propoziția „Tino are o navă.”? *(4 cuvinte)*
- Care este primul cuvânt? *(Tino)*
- Care este al doilea cuvânt? *(are)*

Se desparte în silabe cuvântul „are”, cu mâna sub bărbie (a - re).

- Din câte silabe este format acest cuvânt? *(două silabe)*
- Care este prima silabă? *(a)*
- Din câte sunete este formată silaba **a**? *(un singur sunet- sunetul **a**)*

2 Învățătorul prezintă tema lecției:

„Sunetul ***a*** (care este rostit) poate fi redat în scris cu ajutorul unor semne, numite litere. Astăzi vom învăța/ ne vom aminti unul din aceste semne, și anume litera ***a*** mic de tipar. Se numește de tipar pentru că este scrisă cu ajutorul unei mașini numită tipar. Voi cunoașteți deja această literă, din clasa pregătitoare. Descoperiți-o pe steluțele cu care este decorată nava lui Tino și colorați aceste steluțe. Câte steluțe ați colorat? Câte steluțe care au în interior litera ***a*** sunt pe navă?

- Descoperiți în imaginea mare obiectele ale căror denumiri încep cu sunetul ***a*** (antene, asteroid). Alcătuiți propoziții în care să folosiți aceste cuvinte.”

3 Se trece apoi la rezolvarea *exercițiului 3*. Se rostesc cuvintele care denumesc imaginile din chenar (avion, carte, stea). Se rostesc din nou, pe rând, despărțindu-le în silabe, cu mâna sub bărbie. Se stabilește numărul silabelor fiecărui cuvânt și poziția pe care o ocupă sunetul ***a*** (inițială, în interior/ mediană sau la sfârșitul cuvântului/ finală). Se face legătura între poziția sunetului ***a*** în cuvânt și culoarea literei ***a*** (**verde** - dacă sunetul se află la începutul cuvântului, **roșu** - dacă se află în interior și **mov** - dacă sunetul e la sfârșit). Se denumesc imaginile, se despart în silabe cuvintele corespunzătoare (arc, ca-nă, per-dea, a-rici, șa), se stabilește locul sunetului ***a***, apoi se colorează litera, respectând codul culorii.

Se introduce un moment de relaxare, în care se intonează încă o dată cântecelul învățat la începutul orei, apoi se organizează un joc. Copiii trebuie să „ghicească” la ce s-a gândit învățătorul, după indiciile pe care acesta li le oferă (este corectă orice soluție care respectă cerințele):

- animal a cărui denumire începe cu sunetul ***a*** (arici, antilopă, aligator, albină);
- rechizite ale căror denumiri au sunetul ***a*** în interior (caiet, radieră, penar, manual, carioci);
- nume de fete care au sunetul ***a*** la început și la final (Alina, Amalia, Ana, Antonia, Adina).

4 Se rezolvă *exercițiul 4*, respectiv se încercuiește litera ***a*** în cuvintele date.

5 Se intuiește prima imagine de la *exercițiul 5* (ață). Se desparte cuvântul în silabe.

- Care este prima silabă? *(a)*
- Dar a doua silabă? *(ță)*
- Ce literă este scrisă sub imagine? *(litera **a**)*
- Ce silabă lipsește? *(ță)*
- Ce este scris în locul acesteia? *(o liniuță orizontală)*
- Să citim cuvântul în întregime. *(a-ță)*

Se procedează similar cu celelalte cuvinte (a-lu-ne, a-ra-gaz, pi-a-nist). Se „citesc” cuvintele de către 3-4 copii, apoi se citesc în cor.

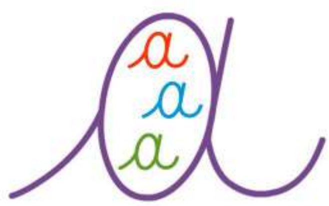
Se repetă tema lecției învățate (sunetul ***a*** și litera ***a*** mic de tipar).

Ora se încheie printr-un joc de atenție: învățătorul spune un cuvânt, iar copiii trebuie să bată din palme o dată, dacă acest cuvânt conține sunetul ***a*** o singură dată, de două ori, dacă sunetul ***a*** se aude de două ori sau deloc, dacă respectivul cuvânt nu conține sunetul ***a***.

Lecția de scriere - Litera *a*

6 Se reactualizează tema lecției de comunicare - sunetul ***a*** și litera ***a*** mic de tipar. Copiii își vor aminti că acestei litere i se spune „de tipar” deoarece este imprimată cu ajutorul tiparului. Apoi, învățătorul îi anunță că, pentru a scrie cu ușurință, vor învăța literele de mână, iar prima literă de mână învățată va fi litera ***a***. Li se arată elevilor o imagine cu această literă (planșă sau imagine proiectată pe tabla interactivă). Se observă și se numesc semnele grafice care o alcătuiesc: liniuța de sprijin, ovalul și bastonașul. Se observă în chenarul de jos (*exercițiul 6*) direcția de scriere a literei, indicată prin săgeți. Învățătorul scrie pe tablă litera supradimensionată, atrăgând atenția copiilor că nu se ridică creionul de pe foaie decât atunci când litera este scrisă complet. Se urmărește apoi filmulețul demonstrativ pentru scrierea literei pe liniatură tip I (săgeata din partea dreaptă a rândului de scriere).

Se execută exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinii, se reamintește poziția corectă pentru scris, apoi se începe scrierea literei în caiete. Învățătorul trece pe la fiecare copil și corectează sau ajută acolo unde este nevoie. După ce copiii au scris două rânduri, se face o pauză de relaxare în care se repetă cântecelul învățat în prima oră. Se mai scriu două rânduri, apoi copiii primesc o provocare: să deseneze în josul paginii trei obiecte ale căror denumiri încep cu sunetul ***a***. O altă provocare ar putea fi realizarea unei compoziții asemănătoare celei alăturate.

La finalul lecției se citește, din abecedar, rândul cu litera de mână, apoi se fixează cunoștințele dobândite în cele două ore de CLR.

2. Sunetul și literele A, *A*

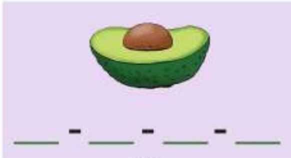
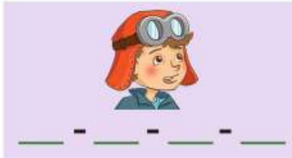
pagina 25

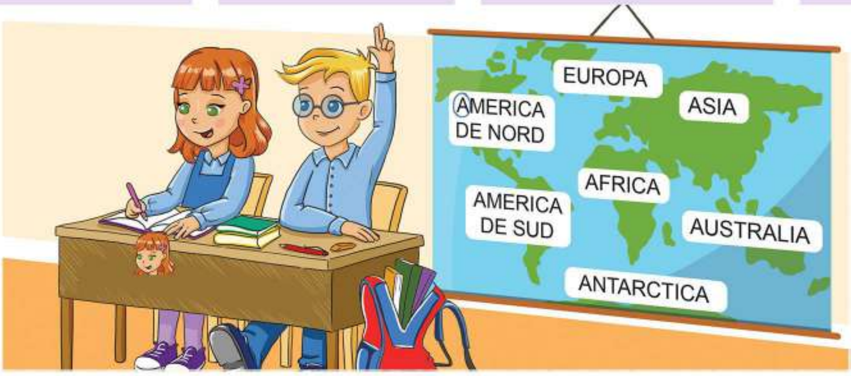
Pentru captarea atenției se inițiază un mic concurs pe grupe. Pentru o organizare mai ușoară, o grupă poate fi un rând de bănci. Li se cere elevilor să spună nume care încep cu sunetul ***a***. Fiecare grupă va spune un nume, având la dispoziție un timp limitat de gândire (de exemplu, 10 secunde). Dacă un nume a fost spus deja, el nu mai poate fi repetat. Pentru fiecare cuvânt se acordă 1 punct, iar echipa care repetă un nume care s-a mai spus, pierde 1 punct. Câștigă grupa care a adunat cele mai multe puncte. Echipa câștigătoare este aplaudată de ceilalți colegi, pentru a da dovadă de fair-play.

Se realizează o reactualizare a cunoștințelor anterioare.

- Ce litere ați învățat ora trecută? (***a*** mic de tipar și ***a*** mic de mână)
- Încercuiți pe tablă literele învățate astfel: cu **albastru** litera ***a*** mic de tipar și cu **roșu** litera ***a*** mic de mână. (Pe tablă vor fi scrise șiruri de litere, printre care se vor afla și cele două litere învățate.)
- Scrieți litera ***a*** pe linia corespunzătoare silabei ***a*** în cuvintele ce denumesc imaginile. Imagini proiectate/ lipite pe caiet/ fișe cu:

1 Folosind ca metodă conversația euristică, se intuiește imaginea principală.

- Unde se află copiii?
- Ce se vede pe peretele din spatele lor?
- Ce fel de hartă este?
- Ce reprezintă partea albastră? Dar cea verde?

Sugestie: dacă niciunul dintre copii nu știe răspunsul la ultimele întrebări, învățătorul le va explica ce este o hartă, ce fel de hartă este cea din imagine, ce semnificație au culorile.

Dacă sunt elevi care pot să citească numele continentelor, vor fi încurajați să o facă. Se alege denumirea unui continent (de exemplu: Asia) și se analizează: se desparte cuvântul în silabe, se stabilește numărul acestora, care este prima silabă, a doua și a treia. Se revine la prima silabă (*a*). Li se explică elevilor că pentru scrierea acestui cuvânt folosim litera ***A*** mare de tipar la început, deoarece este un nume. Orice nume se scrie cu literă inițială mare.

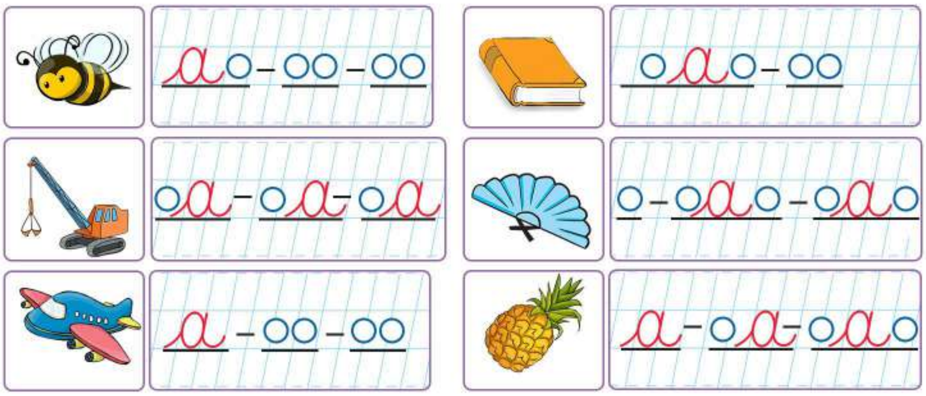
2 Se prezintă litera ***A***, copiii și-o reamintesc din clasa pregătitoare și o numesc (***A*** mare de tipar). Se rezolvă *exercițiul 2*, respectiv identificarea și încercuirea literei nou învățate în imaginea mare.

3 Se dau exemple de nume (de persoane, de continente, de orașe, străzi, cartiere, titluri) care încep cu sunetul ***a***. Se insistă pe faptul că un cuvânt poate conține o singură literă mare - litera inițială. În afara numelor, un cuvânt se mai scrie cu literă mare dacă este primul cuvânt dintr-o propoziție. Se exemplifică propoziții în care primul cuvânt începe cu sunetul ***a***. (Ariciul are țepi.) Se colorează apoi literele ***a*** și ***A***, de la *exercițiul 3*, respectând codul culorilor.

Se introduce un joc de relaxare: copiii vor avea în mâna dreaptă un creion portocaliu, iar în stânga un creion albastru (pentru a respecta codul culorilor stabilit la *exercițiul 3*). Învățătorul va spune un cuvânt care conține sunetul ***A***, iar copiii vor ridica creionul potrivit literei care se folosește în scrierea acestui cuvânt: portocaliu dacă este litera mare și albastru dacă este litera mică. În cazul unui nume ce conține de 2 ori sunetul ***a***, vor ridica ambele creioane.

4 Se rezolvă *exercițiul 4*, descoperind cât mai multe variante de rezolvare: A-na, A-da, A-ris, A-lin, A-di, A-dam, A-ron, A-di-na, A-li-na, A-u-ra, A-u-rel, A-dri-an…

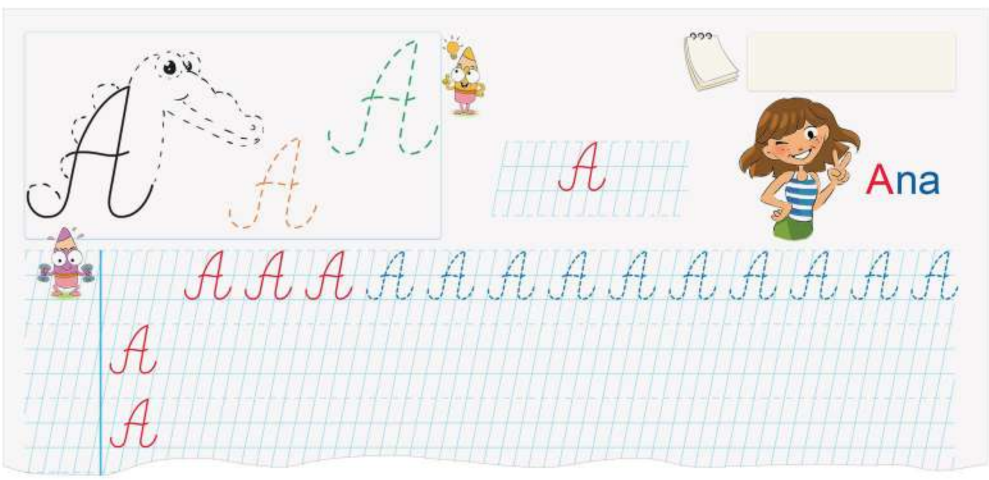
5 Se realizează apoi schema cuvintelor de la *exercițiul 5*.

Lecția de scriere - Litera *A*

6 Se respectă etapele de desfășurare a unei lecții de scriere:

- reactualizarea literei învățate în prima oră de CLR (***A*** mare de tipar);
- prezentarea literei ***A*** mare de mână;
- observarea literei în chenar și stabilirea direcțiilor de scris, cu ajutorul săgeților;
- scrierea literei pe tablă de către cadrul didactic;
- vizionarea filmului cu scrierea literei;
- scrierea literei cu bețișorul pe bancă, în aer, pe palmă;
- încălzirea mușchilor mici ai mâinii;
- scrierea literei ***A*** mare de mână pe rândul din manual, pe caietul tip I și în *caietul 5* (de scriere), *pagina 9*.

După scrierea a trei rânduri cu litera ***A***, se introduce un moment de relaxare. Sugestie: cântecul *„Dacă vesel se trăiește”*, deoarece presupune atât intonare, cât și mișcare.

3. Sunetul și literele m, *m*

pagina 26

În intuirea imaginii principale a lecției se poate porni de la un cântecel care face legătura cu cuvintele care denumesc jucării al căror sunet inițial este ***m***.

> Ne jucăm, ne jucăm,
> Și cu drag noi învățăm.
> Multe cuvinte rostim
> Și pe ***m*** noi îl găsim.
> **M**icrofon și **m**acara
> Mai găsește câteva.
> Jucăriile privim
> Ce-i cu ***m*** încercuim.
>
> (pe melodia „*Ne jucăm cu degetele*”)

1 După ce copiii au învățat cântecelul, învățătorul trece la intuirea dirijată a imaginii, pe baza întrebărilor și răspunsurilor, insistând pe formularea în propoziție a răspunsurilor.

- Ce observați în imagine? *În imagine este o cameră cu multe jucării.*
- Ce obiecte de mobilier se află în cameră? *În cameră se află un dulăpior cu rafturi și o măsuță.*
- Ce obiecte sunt pe măsuță? *Pe măsuță sunt un microscop și o cutie cu creioane colorate.*
- Ce culoare are microscopul? *Microscopul este galben.*

Copiii repetă în cor propoziția „*Microscopul este galben.*” stabilindu-se numărul de cuvinte, prin bătaie din palme. Se rostește, în cor, primul cuvânt *(Microscopul)*, al doilea *(este)*, apoi al treilea *(galben)*. Se desparte în silabe cuvântul ***microscopul***, cu mâna sub bărbie: ***mi-cros-co-pul***; se observă că primul sunet din silaba ***mi*** este ***m*** și se rostește în cor de toți copiii. Apoi se dau exemple de alte cuvinte care încep cu sunetul ***m***.

2 Învățătorul prezintă tema lecției: *„**Sunetul m** (care este rostit) poate fi redat în scris cu ajutorul literei **m** mic de tipar. Astăzi vom învăța/ ne vom aminti această literă, pe care voi deja o cunoașteți din clasa pregătitoare. Descoperiți-o în floricelele cu care este decorată perdeaua din camera cu jucării și colorați aceste floricele. Câte flori ați colorat? Câte flori care au în interior litera **m** sunt pe perdea?”*

3 Elevii vor încercui în imaginea principală obiectele ale căror denumiri încep cu sunetul ***m***, după ce, în prealabil, au fost descoperite împreună cu colegii sub îndrumarea învățătorului *(masă, microscop, macara, microfon, mască, măgăruș, motocicletă)*.

4 În rezolvarea *exercițiului 4*, învățătorul cere elevilor să rostească fiecare cuvânt care denumește o imagine din chenar *(măr, ramă, pom)*. Se face legătura între poziția sunetului ***m*** în cuvânt și culoarea literei ***m*** (***m*** - dacă sunetul se află la începutul cuvântului, ***m*** - dacă se află în interior și ***m*** - dacă sunetul e la sfârșit). Se rostește cuvântul corespunzător fiecărei imagini, se stabilește locul sunetului ***m*** în fiecare situație, apoi se colorează litera, respectându-se codul culorilor *(**m**ure, la**m**pă, ghe**m**, ini**m**ă, **m**unte, fu**m**)*.

În completare copiii vor da exemple de alte cuvinte care încep, se termină sau conțin în interior sunetul ***m*** *(minge, morcov, magazin, mărgele/ umbrelă, uniformă, palmier, farmacie/ acum, parfum, colorăm, om)*.

5 Se rezolvă *exercițiul 5*, respectiv se încercuiește litera ***m*** în cuvintele date.

6 Se intuiește prima imagine de la *exercițiul 6 (mama)*. Se desparte cuvântul în silabe oral, în cor. Se stabilește din ce sunete, respectiv litere e formată fiecare silabă, urmând să se citească cuvântul de sub imagine pe silabe, apoi în întregime.

ma - ma

Se observă că în toate celelalte cuvinte apare silaba *ma*. Se rostește fiecare cuvânt cu voce tare, se desparte în silabe cu mâna sub bărbie, se citește pe silabe, apoi în întregime.

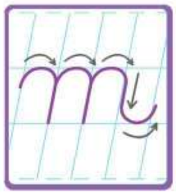

În încheierea orei se poate organiza ***jocul*** *„Descoperă silaba **ma**”*: învățătorul rostește un cuvânt; dacă în cuvânt există silaba ***ma***, copiii vor bate o dată din palme, dacă nu aud silaba ***ma***, vor bate cu palmele în bancă.

Exemple de cuvinte: *mare, macara, mașină, maimuță, magazin, material, margaretă, pijama, cămară, macaroane, martie, manual*

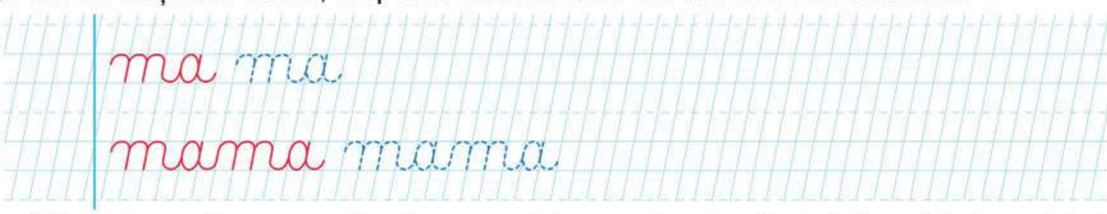
Lecția de scriere - Litera *m*

7 Se reactualizează tema lecției de comunicare - *„Sunetul **m** și litera **m** mic de tipar”*. Copiii își vor aminti că acestei litere i se spune „de tipar” deoarece este imprimată cu ajutorul tiparului. Apoi, învățătorul îi anunță că vor învăța litera ***m*** mic de mână. Acesta le arată elevilor o imagine cu ***m*** (planșă sau imagine proiectată pe tabla interactivă). Elevii observă și numesc semnele grafice care o alcătuiesc: două bastonașe cu întorsătura în sus și o zală. Se observă, în chenarul de jos *(exercițiul 7)*, direcția de scriere a literei, indicată prin săgeți. Învățătorul scrie pe tablă litera supradimensionată, atrăgând atenția copiilor că nu se ridică creionul de pe foaie decât atunci când litera este scrisă complet. Se urmărește apoi filmulețul demonstrativ pentru scrierea literei pe liniatură tip I (săgeata din partea dreaptă a rândului de scriere).

Elevii vor „scrie” litera cu degetul arătător pe bancă, în palmă, în aer, simultan cu exemplificarea realizată prin filmuleț. Doi sau trei elevi vor ieși la tablă pentru a scrie litera învățată.

Se execută exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinii, se reamintește poziția corectă pentru scris, apoi se începe scrierea literei în caietul tip I. Învățătorul trece pe la fiecare copil și corectează sau ajută acolo unde este nevoie. După ce copiii au scris două rânduri, se face o pauză de relaxare în care se repetă cântecelul învățat în prima oră. Se mai scrie un rând cu litera ***m*** mic de mână, un rând cu silaba ***ma*** și un rând cu cuvântul ***mama***, după ce învățătorul explică și demonstrează la tablă cum se leagă literele ***m*** și ***a*** în silabă, respectiv silabele între ele în scrierea cuvântului.

Dacă timpul permite, ora continuă cu completarea primelor rânduri din caietul special de scriere.

4. Sunetul și literele M, *M*

pagina 27

La începutul orei se vor reactualiza cunoștințele din ora anterioară prin câteva exerciții orale.

- Dați exemple de cuvinte care au sunetul ***m*** la început/ în interior/ la sfârșit.
- Spuneți cuvinte în care sunetul ***m*** apare de două ori (mama, maimuță, mămăruță, mormăie, mămăligă, mimă etc).
- Spuneți o propoziție alcătuită din trei cuvinte, în care fiecare cuvânt începe cu sunetul ***m***. *(Maria miroase macul./ Maimuța mănâncă mult./ Mama mă mângâie.)*

1 Se intuiește imaginea din manual de la *pagina 27*. Învățătorul inițiază următoarea conversație:

- Ce vedeți în imagine? *În imagine vedem o familie/ trei copii cu părinții lor.*
- Câți membri are această familie? *Această familie are cinci membri.*
- Unde se află ei? *Ei se află la masă.*
- Ce are pe cap băiatul? *Băiatul are o pălărie de marinar.*
- Ce poartă mama la gât? *Ea poartă mărgele.*
- Ce mănâncă fetița cea mare? *Fetița cea mare mănâncă un măr.*
- Cu ce se joacă mezina familiei? *Mezina familiei se joacă cu o mască.*

2

- Ce credeți că este scris pe panoul din partea dreaptă a imaginii? *Pe panou sunt scrise numele copiilor și ale părinților lor.*

Așa este. Pe panou sunt trecute numele celor cinci membri ai familiei Moraru. Pe banda albă, din stânga sus, sunt scrise cuvintele FAMILIA MORARU.

- Ce reprezintă cuvântul Moraru? *Cuvântul Moraru este un nume de familie.*
- Cu ce fel de literă începe un nume de familie? *Numele de familie începe cu literă mare.*

Să ne amintim din ce este formată litera ***M*** mare de tipar.

În timp ce învățătorul arată planșa literei, unul dintre elevi va răspunde: *Litera **M** mare de tipar este formată din două linii verticale. Din capetele de sus ale lor pornesc două linii oblice, care se unesc în partea de jos.*

Se învață poezioara literei ***M***:

> Litera ***M*** mare are
> Două bețe în picioare
> Și-alte două oblice,
> Ca să nu se-mpiedice.
> E înalt și ascuțit,
> Foarte bine sprijinit.

Copiii vor colora cele două litere ***M*** din cuvintele FAMILIA MORARU. Apoi vor citi numele de pe benzile colorate aflate pe panoul din imagine și vor colora în fiecare caz litera ***M***.

3 Elevii își vor aminti din clasa pregătitoare, dar și de la litera ***A*** mare de tipar că întotdeauna numele persoanelor se scriu cu literă inițială mare. Vor da exemple de alte nume decât cele ale membrilor familiei Moraru, a căror literă inițială este ***M*** (*Marin, Manuela, Mircea, Mihai, Marcel, Mirel, Mihaela, Marta, Medeea)* și își vor aminti că în scrierea numelor litera inițială este întotdeauna literă mare. Pentru a exersa această regulă, vor colora literele ***M*** cu portocaliu, iar ***m*** cu albastru în cuvintele Mimi, Mirela, Camelia, Marius.

- Cu ce fel de literă inițială se scriu numele? *Numele se scriu cu literă inițială mare.*

4 Folosindu-se de imaginea principală și de propozițiile pe care le-au formulat referitoare la această imagine, vor realiza corespondența între fiecare personaj și numele acestuia *(fetița care mănâncă mărul - Monica, tata are cămașă albă - Matei, mezina are o mască - Mara, mama poartă mărgele - Maria, băiatul are o pălărie de marinar - Marian).*

5 La *exercițiul 5* se observă că numele fiecărui copil începe cu silaba ***Ma***.

De asemenea se observă că celelalte silabe sunt înlocuite cu câte o linie orizontală albastră, iar între silabe sunt scrise liniuțe de despărțire. Se completează numele cu silabe potrivite și se dau mai multe exemple pentru fiecare nume.

 Ma - ___ Ma-ia, Ma-ra

 Ma - ___ Ma-rin, Ma-nu, Ma-tei, Ma-xim

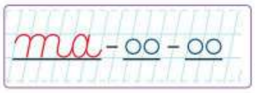
 Ma - ___ - ___ Ma-ri-na, Ma-ri-a, Ma-til-da

 Ma - ___ - ___ Ma-ri-an, Ma-nu-el, Ma-ri-us, Ma-no-le, Ma-ti-as

Fiecare cuvânt se citește pe silabe, apoi în întregime.

6 La *exercițiul 6* se realizează schema cuvintelor, după ce se analizează modelul.

Model: Se rostește cuvântul *mașina*, apoi se desparte în silabe, cu mâna sub bărbie: *ma-și-na*; se observă scrierea silabei ***ma*** cu litere de mână.

- Să spunem cu voce tare cuvântul care denumește imaginea. *mască*
- Haideți să îl despărțim în silabe! *mas-că*
- Care este prima silabă? *mas*
- Ce sunete se aud când rostim ***mas***? ***m, a, s***
- Care sunt literele de mână pe care le-am învățat, corespunzătoare sunetelor silabei ***mas***? ***m*** și ***a***
- Atunci vom scrie *ma*, iar în locul literei ***s*** vom scrie un cerculeț.
- Care este a doua silabă? *că*
- Din ce sunete este formată? ***c** și **ă***

Pentru că nu am învățat încă literele de mână care le corespund acestor sunete, le vom înlocui cu două cerculețe. Între cele două silabe vom scrie o liniuță de despărțire.

Schema cuvântului este: ma o - oo

Se procedează la fel în cazul cuvintelor *mac* și *hamac*.

7 Învățătorul le spune copiilor să observe schema celor două propoziții, pentru ca apoi să o completeze pe fiecare cu cuvântul/ cuvintele care lipsesc.

Mama ____________.	Mama __________ __________.

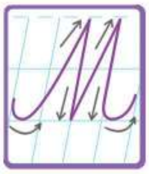
- Din câte cuvinte e formată/ alcătuită prima propoziție? *Prima propoziție e formată din două cuvinte.*
- Dar a doua propoziție? *A doua propoziție este formată din trei cuvinte.*
- Care este primul cuvânt din fiecare propoziție? *Primul cuvânt al fiecărei propoziții este* ***Mama.***
- Cu ce literă începe întotdeauna primul cuvânt dintr-o propoziție? *Primul cuvânt dintr-o propoziție începe cu literă mare.*

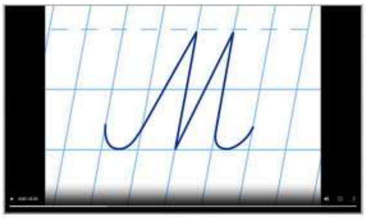
Li se cere elevilor să dea exemple de propoziții după cele două scheme.
Mama citește./ Mama râde./ Mama ajută./ Mama cântă. ...
Mama vine acasă./ Mama mă iubește./ Mama este frumoasă. ...

8 *Exercițiul 8* vine ca o completare. Acum copiii vor alcătui propoziții despre membrii familiei lor.
În încheierea orei se poate intona un cântecel despre mama, pe care l-au învățat în clasa pregătitoare.

Lecția de scriere - Litera *M*

9 La începutul lecției se va reactualiza tema lecției de comunicare *„Sunetul și litera M”*. Li se va prezenta elevilor în paralel (pe o planșă sau pe tabla interactivă) litera ***M*** mare de tipar și litera ***M*** mare de mână. Se intuiește forma literei de mână, iar apoi învățătorul va scrie pe tablă litera supradimensionată explicând elementele care o compun (un bastonaș cu întorsătura în jos suprarând, o linie oblică suprarând de sus în jos, una oblică suprarând de jos în sus, un bastonaș cu întorsătura în jos suprarând) și sensul scrierii, așa cum este indicat prin săgeți la *exercițiul 9*.

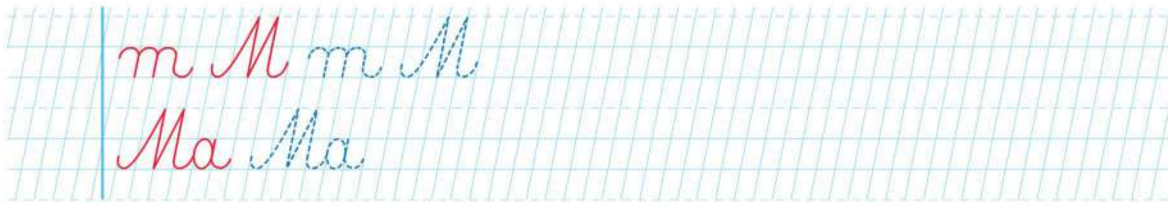

Elevii vor „scrie” litera cu degetul în aer, apoi pe bancă simultan cu derularea filmulețului care exemplifică scrierea literei.

Se execută apoi exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinii, se reamintește poziția corectă pentru scris, apoi se începe scrierea literei pe primul rând din caietul tip I. Învățătorul trece pe la fiecare copil și corectează sau ajută acolo unde este nevoie. Apoi se trece la scrierea literei pe următoarele două rânduri. În pauza de relaxare se repetă cântecelul închinat mamei.

În a doua jumătate a orei, învățătorul va exemplifica pe tablă sau pe display/ tabla interactivă modul în care litera ***M*** se leagă de litera ***a***, explicându-le copiilor că acest lucru îi va ajuta atunci când vor scrie numele care încep cu *Ma*: *Maia, Maria, Marin, Marius, Marcus* etc.

În finalul orei, elevii pot folosi creioanele colorate pentru a mai scrie 1-2 rânduri cu litera ***M*** mare de mână.

5. Sunetul și literele u, u

pagina 28

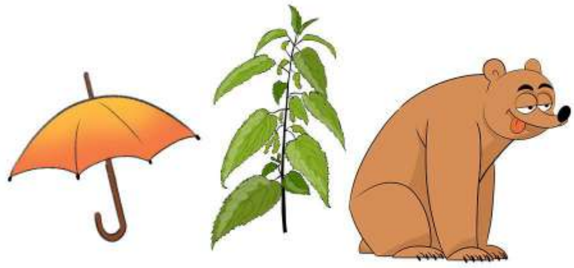
Captarea atenției se poate face printr-un mic joc *„Ne jucăm, imităm, învățăm”*.

Imităm: sunetul trenului - U-uuuuuuuu!
sunetul trompetei - Tu-tuuuuuu!
o văcuță drăguță - Muuuuuuu!
un lup flămând - A-uuuuuuuu!

- Ce sunet a fost pronunțat de cele mai multe ori? *sunetul u*

Învățătorul va recita următoarele versuri:

U - de la umbrelă,
u - de la urzică,
u - de la un urs,
Ce zice: *Mor de frică!*

Jocul va continua în lanț, învățătorul va spune: ***u*** - de la... și va alege un copil (aruncându-i o minge mică sau un ghemotoc de hârtie) care va continua cu un cuvânt ce începe cu sunetul ***u***. Acesta va spune cuvântul și va continua cu ***u*** - de la..., aruncând mingea altui coleg, care să continue „cântecelul”. Pentru această etapă a lecției se vor acorda maximum 5 minute.

Pe tablă vor fi scrise/ proiectate literele învățate, într-o ordine aleatorie: a, a, A, A, m, m, M, M. Trei copii vor citi literele în ordine, apoi învățătorul va indica litera din șir ce trebuie citită (a treia, ultima, penultima, prima...). Se citește silaba *ma* și cuvintele *am* și *mama* (de pe o planșă sau de pe tablă).

Se deschid manualele la *pagina 28* și se analizează imaginea principală, pe baza întrebărilor și răspunsurilor. Se insistă pe formularea în propoziție a răspunsurilor la întrebări.

- Ce încăpere din casa bunicilor ne prezintă imaginea? *În imagine avem bucătăria bunicilor.*
- Ce indicii v-au ajutat să descoperiți că este vorba despre bucătărie? Copiii sunt încurajați să descopere în imagine cât mai multe indicii: aragazul, cuptorul, rafturile cu căni, pereții căptușiți cu faianță, alimentele, șorțul de bucătărie...
- Ce se află în coșul de sub rafturi? *În coș sunt două umbrele.*

Se repetă de către un copil, apoi în cor, răspunsul la această întrebare: *În coș sunt două umbrele.*
Se repetă rar această propoziție, însoțind fiecare cuvânt cu o bătaie din palme sau o bătaie ușoară cu creionul în bancă.

- Din câte cuvinte este formată propoziția *„În coș sunt două umbrele.”? (5 cuvinte)*
- Care este primul cuvânt? *(În)*
- Care este al doilea cuvânt? *(coș)*

Se numesc apoi al treilea *(sunt)*, al patrulea *(două)* și al cincilea cuvânt *(umbrele)*.

Se desparte în silabe cuvântul „umbrele”, cu mâna sub bărbie (um-bre-le).

- Din câte silabe este format acest cuvânt? *(3 silabe)*
- Care este prima silabă? *(um)*
- Din câte sunete este formată silaba ***um***? *(din două sunete)*
- Care este primul sunet? *(sunetul **u**)*
- Dar al doilea? *(**m**)*

Învățătorul prezintă tema lecției: sunetul ***u*** și litera ***u*** mic de tipar.
Copiii:

2 - descoperă litera ***u*** pe cănile de lut ale bunicii și o colorează. (Câte litere ați colorat?)
3 - încercuiesc în imaginea mare obiectele ale căror denumiri încep cu sunetul ***u*** (unt, ulei, usturoi, ulcior, umbrele, ulcică) *(exercițiul 3)*.
- alcătuiesc propoziții în care folosesc aceste cuvinte.

4 Se trece apoi la rezolvarea *exercițiului 4*. Se rostesc cuvintele care denumesc imaginile din chenar (unt, cuțit, ou). Se rostesc din nou, pe rând, despărțindu-le în silabe, cu mâna sub bărbie. Se stabilește numărul silabelor fiecărui cuvânt și poziția pe care o ocupă sunetul ***u*** (la început, în interior sau la sfârșitul cuvântului). Se reamintește legătura între poziția sunetului ***u*** în cuvânt și culoarea literei ***u*** (***verde*** - dacă sunetul se află la începutul cuvântului, ***roșu*** - dacă se află în interior și ***mov*** - dacă sunetul e la sfârșit). Se denumesc imaginile, se despart în silabe cuvintele corespunzătoare (pui, pa-tru, bu-toi, tri-cou, gu-tu-ie, us-tu-roi), se stabilește locul sunetului ***u***, apoi se colorează litera, respectând codul culorii.

Se introduce un moment de relaxare, în care învățătorul spune câteva versuri, iar copiii trebuie să bată din palme de fiecare dată când aud sunetul ***u***.

La bunica în bucătărie
Bucata de unt e pe farfurie.
Pe masa cea nouă
Stă un coș cu ouă,
Iar într-un ulcior
E vin acrișor.
Am pus la cuptor
Pui la rotisor
Și-o să-l mâncăm noi
Cu mult usturoi.

5 Se rezolvă *exercițiul 5*, respectiv se încercuiește litera ***u*** în cuvintele date. O provocare ar putea fi citirea de către copii a cuvintelor date (dacă există în clasă elevi care reușesc deja să citească cuvinte).

6 Se „citesc” cuvintele de la *exercițiul 6*, pronunțând clar silabele scrise cu literele învățate și completând silabele lipsă. Se „citesc” cuvintele de către 3-4 copii, apoi în cor.

u-nu *u-lei* *u-șă* *mu-ră* *um-bre-lă* *ra-mu-ră*

Se revine asupra silabelor ***mu*** și ***um*** pentru a conștientiza elevii în legătură cu citirea lor.

mu -

- Care este prima literă? *(**m**)*
- Dar a doua? *(**u**)*
- Să citim cele două litere printr-o singură deschidere a gurii, adică într-o silabă.

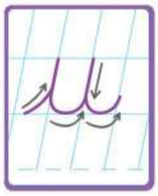
Învățătorul se așază în fața clasei, astfel încât să poată fi urmărit de toți elevii. Rostește silaba ***mu*** lungind puțin sunetele. Sunetul ***m*** se va rosti cu gura închisă, printre buze, fără a pronunța sunetul de sprijin (î). Se deschide apoi gura pentru a se pronunța sunetul ***u***. Se rostește silaba *mu* împreună cu toți elevii. Se va proceda similar și pentru silaba ***um***.

7 *Exercițiul 7* va fi rezolvat ca muncă independentă, apoi se face o verificare frontală a modului în care au lucrat elevii.

Se repetă tema lecției învățate (sunetul ***u*** și litera ***u mic de tipar***).
În încheierea lecției copiii pot urmări ***Povestea literei u*** din aplicația „Alfabetul din povești” (Editura EDU).

Lecția de scriere - Litera *u*

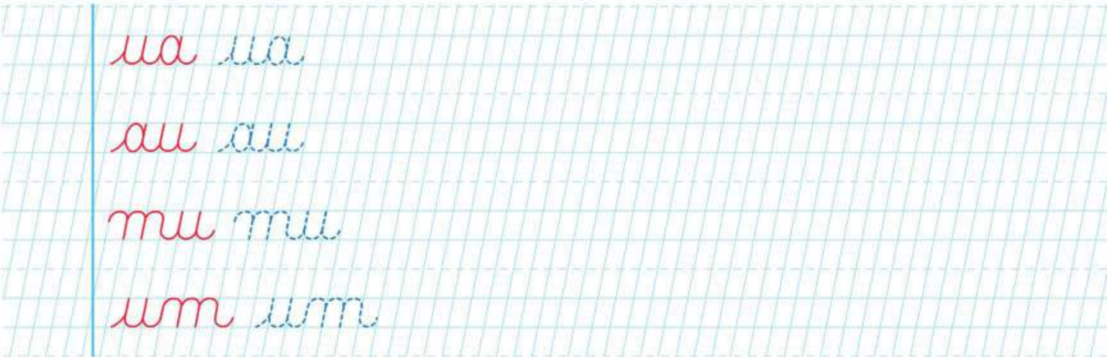
Se reactualizează tema lecției de comunicare - ***sunetul u și litera u mic de tipar.***

Lecția se va desfășura urmând scenariul didactic al lecțiilor de scriere anterioare:

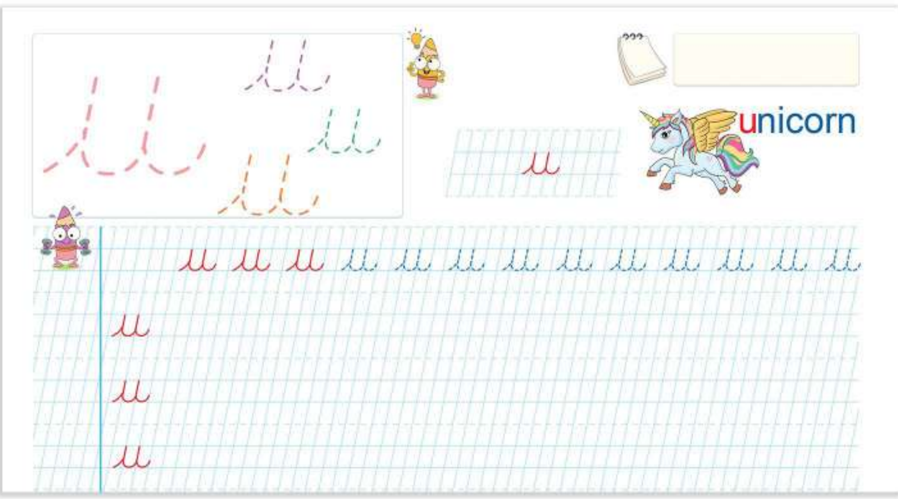
- proiectarea/ afișarea literei în mărime supradimensionată;
- intuirea literei și identificarea elementelor grafice care o compun;
- 8 observarea, în chenarul de jos *(exercițiul 8)* a direcției de scriere a literei, indicată prin săgeți;
- scrierea literei pe tablă de către învățător și exemplificare prin filmulețul demonstrativ pentru scrierea literei pe liniatură tip I;
- „scrierea” literei cu un bețișor pe bancă, în palmă, în aer, simultan cu exemplificarea realizată prin filmuleț. Doi sau trei elevi vor ieși la tablă pentru a scrie litera învățată.

Se execută exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinii, se reamintește poziția corectă pentru scris, apoi se începe scrierea literei în caiete. Învățătorul trece pe la fiecare copil și corectează sau ajută acolo unde este nevoie. După ce copiii au scris două rânduri, se face o pauză în care copiii se vor relaxa cu ajutorul unui cântecel dinamic (de exemplu: *Dacă vesel se trăiește*). Se mai scriu două rânduri, apoi silabele ***mu***, ***um***, ***au***, ***ua***. Învățătorul va insista pe legarea corectă a literelor și pe faptul că creionul se ridică de pe foaie doar atunci când au scris întreaga silabă.

În spațiul rămas copiii vor desena trei obiecte ale căror denumiri încep cu sunetul ***u***.

Dacă timpul permite, ora continuă cu completarea cu stiloul a primelor rânduri din caietul special de scriere.

6. Sunetul și literele U, 𝒰

pagina 29

După momentul organizatoric se va capta atenția elevilor cu o mică ghicitoare.

Azi bunica m-a-nvățat
Cum să frământ aluat
- Ca să iasă pâinea bună,
Punem mai întâi făină,
Punem apă, punem sare
Și-apăsăm cu pumnii tare.
Îl lăsăm să și dospească,
Mare și pufos să crească,
Îl punem apoi ușor
Să se coacă în ....
(cuptor)

1 După ce răspund la ghicitoare, copiii sunt invitați să descopere în imaginea mare cuptorul bunicii.

- Ce scoate bunica din cuptor? *(Bunica scoate din cuptor doi cozonaci.)*
- Cum sunt cozonacii? *(Cozonacii sunt rumeni/ gustoși/ apetisanți... .)*
- Cu ce ar putea fi ei umpluți? *(Ar putea fi umpluți cu nucă/ mac/ rahat/ urdă... .)*
- Din ce este construit cuptorul? *(Cuptorul este construit din cărămidă/ lut.)*
- Ce putem observa pe un perete al acestuia? *(Pe un perete se observă câteva litere.)*
- Ce litere recunoașteți?

Copiii vor numi literele pe care le recunosc (***A*** mare de tipar, ***M*** mare de tipar....)

Se anunță tema lecției: *„Astăzi ne vom reaminti încă o literă pe care ați învățat-o în clasa pregătitoare, litera **U** mare de tipar, iar la ora de scriere vom învăța să scriem litera **U** mare de mână."*

- De ce e nevoie să învățăm și literele mari? *(Trebuie să învățăm literele mari pentru că numele se scriu cu literă inițială mare.)*
- Să privim din nou imaginea. Cine privește cu poftă cozonacii bunicii?" *(Bunicul și cățelul privesc cozonacii.)*
- Ce haine poartă bunicii? *(Bunicii poartă costume populare.)*
- Unde credeți că locuiesc ei? *(Ei locuiesc la țară.)*

Se cere copiilor să descopere numele bunicilor și al cățelului (dacă în clasă sunt copii care pot citi cuvinte scurte) sau să găsească nume potrivite, știind că încep cu sunetul ***u***.

Se prezintă litera ***U*** mare de tipar.

2 Se colorează cărămizile cuptorului pe care observă litera ***U*** mare de tipar și se precizează numărul acestora. *(Sunt 6 cărămizi care au litera **U**.)*

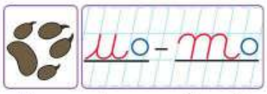
- Pe care rânduri, pornind de jos în sus, există cărămizi cu litera ***U***? (Pe primul, al doilea, al patrulea, al cincilea, al șaselea și al șaptelea.)

3 Se observă coloanele de cuvinte pentru a stabili legătura dintre ele (toate cuvintele sunt scrise cu literă inițială mare, deci sunt nume). Se colorează literele ***u*** și ***U*** conform codului culorilor.

Învățătorul sau copiii care pot citi cuvintele date, le vor citi cu voce tare și se va stabili ce fel de nume sunt scrise: nume de persoane - Ulise, Aurel, Tudor; nume de planete - Uranus; nume de localități - București, Unirea; țări - Ucraina; ape - Mureș. În fiecare situație se dau exemple și de alte nume.

4 Se alcătuiește schema cuvintelor sugerate de imagini, după model.

Mai întâi se analizează modelul: *urmă*. Se desparte cuvântul în silabe *ur-mă*. Se desenează două linii orizontale, câte una pentru fiecare silabă. Se repetă prima silabă *(ur)* și se stabilesc sunetele din care este formată ***(u, r)***. Se scrie litera cunoscută ***(u)*** și un cerculeț în locul literei necunoscute. Se repetă a doua silabă ***(mă)***, se stabilesc sunetele ***(m, ă)***, se scrie litera cunoscută ***(m)*** și un cerculeț în locul literei ***ă***.

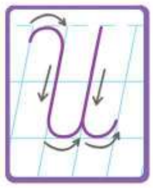
Se procedează la fel pentru a realiza schema fiecărui cuvânt sugerat prin imagini: *mure, nucă, prune, gutuie, zmeură*.

5 La *exercițiul 5* se intuiesc cele două imagini (bunicul Uțu/ ușă) și se analizează cele două scheme de sub imagini pentru a stabili asemănările) cuvinte formate din două silabe (prima silabă fiind ***u***), și deosebirile dintre ele (primul cuvânt are literă inițială ***u*** mic de tipar, iar al doilea, ***U*** mare de tipar). Copiii deduc că primul cuvânt este *ușă*, iar al doilea *Uțu* și unesc corespunzător. Se repetă regula: numele se scriu cu literă inițială mare.

În încheierea orei se realizează litera ***U*** din nasturi colorați, lipiți pe un carton.

Lecția de scriere - Litera *U*

6 La începutul lecției se va reactualiza tema lecției de comunicare *„Sunetul și litera **U**"*. Li se va prezenta elevilor în paralel (pe o planșă sau pe tabla interactivă) litera ***U*** mare de tipar și litera ***U*** mare de mână. Se intuiește forma literei de mână, iar apoi învățătorul va scrie pe tablă litera supradimensionată explicând sensul scrierii, așa cum este indicat prin săgeți la *exercițiul 6*.

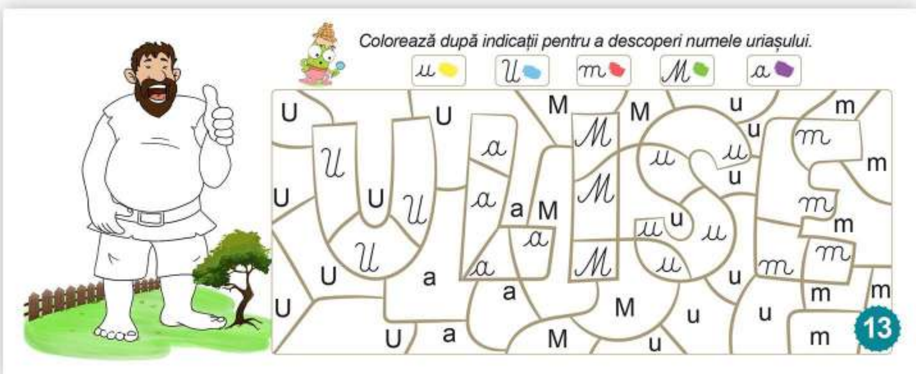
Se execută apoi exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinii, se reamintește poziția corectă pentru scris, apoi se începe scrierea literei pe primul rând din caietul tip I. Învățătorul trece pe la fiecare copil și corectează sau ajută acolo unde este nevoie. Apoi se trece la scrierea literei pe următoarele două rânduri.

În pauza de relaxare se poate proiecta un cântec însoțit de mișcare de pe YouTube, pentru a invita copiii la puțină mișcare.

De exemplu: *Am o căsuță mică - Gașca Zurli*

În a doua jumătate a orei, învățătorul va exemplifica pe tablă sau pe display/ tabla interactivă modul în care litera ***U*** se leagă de literele ***a*** și ***m***.

Se completează cu stiloul două rânduri în caietul special, iar la finalul orei se colorează puzzle-ul de la *pagina 13*.

7. Sunetul și literele n, *n*

pagina 30

Captarea atenției

„Vă voi citi povestea unei fetițe care a luat în brațe un cuvânt, căruia nu mai voia să-i dea drumul.

- Care credeți că era cuvântul pe care îl ținea în brațe? *(Copiii vor da exemple de diferite cuvinte.)*
- Vă dau un indiciu: cuvântul începe cu sunetul ***n***. *(Vor da exemple de cuvinte care încep cu sunetul **n**.)*

Dacă vreți să aflați, trebuie să ascultați cu atenție povestea."

Învățătorul va citi sau va povesti pe scurt textul *„Fetița care l-a luat pe NU în brațe"*, după Octav Pancu Iași.

Vă spun că să ştiţi şi voi: cuvintele care îmi trebuie pentru poveşti le scot din călimară…

Într-o zi, un cuvânt nu vru să iasă afară. Tot ciocănind disperat în sticlă cu penița, din călimară ieşiră cuvintele: Politeţe, Hărnicie, Prietenie.

– Hai, spune-ne ce cauți!

– Îl caut pe „Nu". Fără el nu pot termina povestea.

– Pe „Nu" l-a luat o fetiţă în braţe şi nu-i mai dă drumul…

– Dacă, de pildă, vorbi cuvântul Hărnicie, îi spune mama: „Pune masa!" sau „Adu apă!" sau „Mătură!", fetiţa spune că nu poate pentru că îl are pe „Nu" în braţe...

– Ori dacă, vorbi cuvântul Politeţe, bunica vine de la piaţă, aducând două coşuri grele, fetiţa cu „Nu" în braţe nu sare să-i deschidă uşa…

– Ori dacă, vorbi cuvântul Prietenie, o colegă o roagă să o ajute la o problemă grea, fetiţei cu „Nu" în braţe nici nu-i pasă…

– Și unde stă fetiţa care l-a luat pe „Nu" în braţe? întrebai eu.

– Te conducem noi, se oferiră cele trei…

Deşi era târziu, o găsirăm dormind. „Nu", din braţe, era însă treaz:

– Nu mă întorc, zise el. Nicăieri n-am dus-o mai bine ca-n braţele acestei fetiţe. Nu merg la tine, nu, nu, nu!

Chiar atunci se auzi glasul mamei:

– Hai, scoală-te că e târziu! Pune masa, e ora prânzului!

– Îndată! răspunse în locul fetiţei, Hărnicia. Și cât ai clipi, aşternu masa, deschise bufetul şi scoase farfuriile. În dreptul fiecărei farfurii împături şi câteva şerveţele de hârtie.

Pe scări se auziră paşii bunicii. Politeţea nici nu aşteptă s-audă bătăi la uşă. Alergă şi o deschise, luă sacoşa cu cumpărături din braţele bunicii… Între timp Prietenia rezolvase problema cu care venise colega fetiţei care l-a luat pe „Nu" în braţe…

Când fetiţa se trezi şi se dădu jos din pat, veni la mama sa şi aceasta o laudă:

– Tare frumos ai aşezat masa! Poftim cotorul acesta de varză.

Bunica-i dărui un măr:

– Ia-l, eşti o fetiţă săritoare.

Colega nu se lasă mai prejos:

– Am două nuci. Una ţie şi una mie!

Fetiţa întinse mâinile să primească darurile, dar în clipa aceea, îl scăpă pe „Nu" din braţe. Eu, care atâta așteptam, îl apucai de-o ureche şi plecai grăbit acasă. Ajuns acasă, l-am aruncat pe „Nu" în călimară şi am rugat cuvântul Paznic să-l păzească strașnic. Ca să nu-l mai poată lua nicio fetiţă şi niciun băiat în braţe…

După încheierea lecturii, învățătorul va iniția o scurtă conversație pe baza textului citit.

- Ce cuvânt îi lipsea pentru a termina povestea? *(Îi lipsea cuvântul „Nu”.)*
- Unde se afla acest cuvânt? *(El se afla în brațele unei fetițe.)*
- Cine a pus masa în locul fetiței? *(Cuvântul Hărnicie a pus masa în locul fetiței.)*
- Ce cuvânt a luat sacoșa cu cumpărături din brațele bunicii? *(Cuvântul Politețe a luat sacoșa din brațele bunicii.)*
- De ce cuvântul „Nu” nu voia să plece din brațele fetiței? *(„Nu” nu voia să plece din brațele ei pentru că se simțea foarte bine acolo.)*
- Cum a scăpat fetița cuvântul din brațe? *(Ea a întins mâinile să primească darurile.)*
- Unde a închis povestitorul acest cuvânt? De ce? *(Povestitorul a închis cuvântul în călimară pentru ca niciun băiat și nicio fetiță să nu-l mai poată lua în brațe.)*
- Câte silabe are cuvântul „nu”? *(Se desparte cuvântul în silabe - o silabă)*
- Care este primul sunet din acest cuvânt? *(.... sunetul **n**).*

1 2 3 Apoi, învățătorul va anunța tema lecției și câteva obiective: „Astăzi ne vom aminti litera ***n*** mic de tipar. Vom citi și vom scrie cuvinte care conțin această literă. Priviți imaginea din manual și spuneți cuvinte care încep cu sunetul ***n***.” Elevii vor enunța cuvinte sugerate de imaginea de la *exercițiul 1* și le vor încercui (nai, nufăr, nuc, nuci, nas, nor). Apoi se va intui litera n mic de tipar de pe planșă sau display și vor colora literele ***n*** de pe norișori *(exercițiul 2)*.

4 Elevii vor pronunța clar, despărțind în silabe fiecare cuvânt sugerat de imagini (creion, nouă, corn, pană, nas, pâine). Se va analiza fiecare silabă, precizând sunetele care o compun. Apoi se va stabili poziția sunetului ***n*** în fiecare cuvânt și se vor colora literele de sub imagini respectând codul culorilor: **verde** (poziție inițială), **roșu** (poziție mediană), **mov** (poziție finală).

Exercițiul poate fi completat, dacă timpul permite, cu *Jocul sunetului* ***n***. Învățătorul va rosti diferite cuvinte. Elevii vor bate de două ori din palme, dacă cuvântul conține sunetul ***n*** și de două ori cu degetul în bancă, dacă cuvântul nu conține sunetul ***n***.

Exemple de cuvinte: *nasture, cană, scaun, pește, copil, scânteie, prințesă, scump, împreună, rând, umbrelă, unt, gând etc.*

5 La *exercițiul 5*, elevii vor identifica și vor încercui litera ***n*** din fiecare cuvânt. Se cere elevilor să precizeze poziția în care apare aceasta în fiecare situație (la începutul, în interiorul, la finalul cuvântului).

6 Elevii vor citi silabele scrise sub imagini și vor completa cuvintele cu silabele care lipsesc. Pentru a evita citirea mecanică, bazată doar pe suportul intuitiv, învățătorul le poate cere elevilor să indice anumite silabe. „Indicați silaba *ră* din cuvântul *ancoră*/ silaba *di* din cuvântul *undiță* etc.” sau poate indica pe ecran (pe care se proiectează varianta electronică a manualului) anumite silabe reprezentate prin linii și să ceară elevilor să rostească silaba corespunzătoare.

Exemplu: arată ultima silabă din cuvântul *undiță*, iar copiii vor rosti silaba *ță*/ prima silabă din cuvântul *păun* - silaba *pă*/ ultima silabă din cuvântul *ananas* - silaba *nas* etc.

7 În continuare se vor citi cuvintele propuse la *exercițiul 7*. Mai întâi vor citi elevii care doresc, iar apoi se reia citirea astfel încât fiecare elev să citească cel puțin 2 cuvinte. Exercițiul de citire se poate realiza „în lanț” sau selectiv („Citește cuvintele din a patra coloană/ primul cuvânt din a doua coloană/ ultimul cuvânt din prima coloană.” etc). Se atrage atenția asupra citirii pe silabe sau cursiv, așa cum este scris fiecare cuvânt. Citirea selectivă previne memorarea cuvintelor și oferă cadrului didactic o imagine asupra orientării în pagină și a citirii conștiente. Ca o completare la acest exercițiu se poate cere formularea de propoziții cu câteva dintre cuvintele propuse. („Alcătuiți o propoziție cu ultimul cuvânt din prima coloană/ cu primul cuvânt din a doua coloană/ în care primul cuvânt din prima coloană să apară de două ori.” etc.)

Pentru obținerea performanței se poate iniția un joc în care elevii trebuie să identifice cuvintele care conțin silaba *na*. Învățătorul va rosti diferite cuvinte și va acorda suficient timp elevilor să le despartă în silabe pentru a afla dacă conțin sau nu silaba indicată. Pentru cuvintele care conțin silaba *na*, elevii vor ridica un cerc verde, iar pentru celelalte vor ridica un cerc roșu.

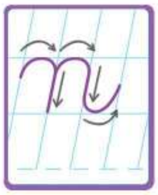
Exemple de cuvinte: *banană, canapea, canar, napolitane, penar, nasture, canal, Alina, Renata, carnaval, antilopă, navetă etc.*

Lecția de scriere - Litera *n*

Captarea atenției se poate realiza printr-un scurt exercițiu de memorizare a versurilor:

N e frate bun, vă zic,
Cu ***M*** mare și ***m*** mic.
Seamănă, dar n-are spor,
Că-i lipsește un picior.

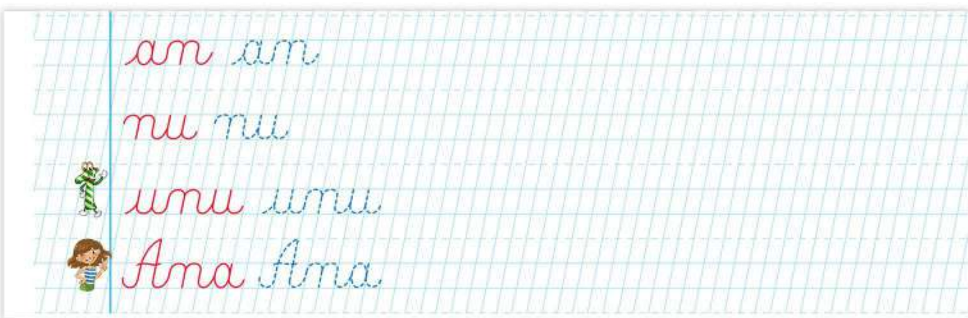
8 La începutul orei se va reactualiza tema lecției de comunicare *„Sunetul și litera **n**”*. Li se vor prezenta elevilor în paralel (pe o planșă sau pe tabla interactivă) litera ***n*** mic de tipar și litera ***n*** mic de mână. Se intuiește forma literei ***n*** mic de mână care este formată dintr-un baston cu întorsătura în sus și o zală, accentuând deosebirea dintre această literă și litera ***m*** mic de mână (o confuzie frecventă la elevii din clasa I), repetând versurile de mai sus. Apoi va scrie pe tablă litera supradimensionată explicând sensul scrierii *(exercițiul 8)*.

Se execută apoi exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinii în timp ce se rostesc versurile de la *pagina 3* din îndrumător. Se reamintește poziția corectă pentru scris. Mai întâi elevii vor scrie litera ***n*** mic de mână cu creioane cerate pe o coală velină, apoi pe primul rând din manual și 1-2 rânduri în caietul de scriere, *pagina 14*. Învățătorul trece pe la fiecare copil și corectează sau ajută acolo unde este nevoie. După ce copiii au scris 2-3 rânduri, se face o pauză de relaxare în care se repetă versurile de la începutul orei sau se vor executa câteva exerciții de relaxare a mâinilor.

În a doua jumătate a orei, învățătorul va exemplifica pe tablă sau pe display modul în care litera ***n*** se leagă de litera precedentă sau de cea care urmează, scriindu-se astfel silabe și cuvinte: *na, nu, an, un, unu, una, Ana, Manu etc.* (al doilea rând din manual, cele 4 rânduri din caietul de scriere, *pagina 14*). Cuvintele sau silabele propuse mai sus, care nu se regăsesc în caietul de scriere sau manual, se vor scrie în caietul tip I.

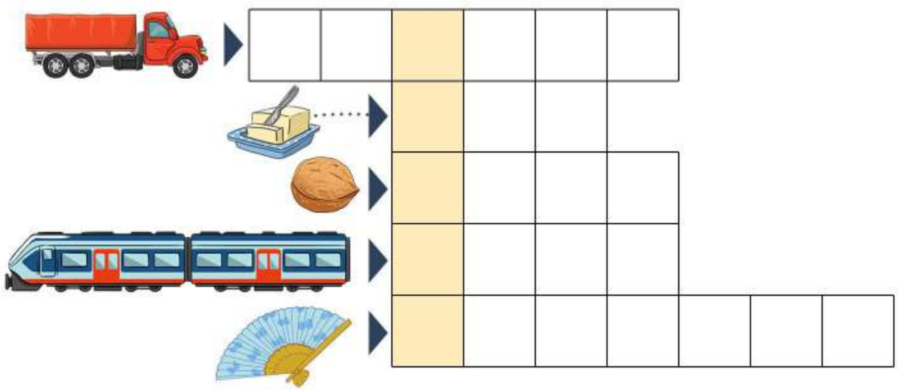
8. Sunetul și literele N, 𝒩

pagina 31

Captarea atenției se va realiza printr-un rebus trasat pe tablă sau proiectat pe display. Învățătorul va explica elevilor regulile de completare a unui rebus:

- se folosesc litere mari de tipar;
- fiecare literă se scrie în câte o casetă de pe fiecare rând;
- imaginea de la începutul fiecărui rând sugerează cuvântul care completează casetele, astfel încât să nu rămână casete libere și nici litere în afara casetelor.

„Completați rebusul folosindu-vă de imagini și colorați caseta cu litera ***N***, respectând codul culorilor: **verde** (poziție inițială), **roșu** (poziție mediană), **mov** (poziție finală). Citiți apoi cuvântul obținut în coloana colorată."

În continuare se poarte iniția un exercițiu oral de brainstorming pornind de la cuvântul *munte*.

- La ce vă gândiți când auziți cuvântul *munte*? (*brazi, răcoare, ciuperci, cabană, pensiune, rucsac etc.)*

1

Se va intui apoi imaginea de la *exercițiul 1*. Observarea elevilor va fi dirijată cu ajutorul câtorva întrebări:

- Unde se află cei doi copii?
- Cu ce sunt îmbrăcați?
- Ce poartă ei în spate?
- Cine îi însoțește?
- Cum se numește pensiunea în fața căreia au ajuns?

Se analizează fonetic cuvântul *NADINA*. (NA-DI-NA).

- Câte silabe are cuvântul?
- Care este prima silabă?
- Ce sunetele se aud în silaba *NA*? (la fel se vor analiza și celelalte două silabe)
- De câte ori apare litera ***N*** în cuvântul NADINA?

2 Li se cere elevilor să coloreze litera ***N*** din cuvintele scrise pe tabla pensiunii, având ca suport intuitiv planșa cu litera ***N*** *(exercițiul 2)*.

Cei doi copii poartă nume care încep cu sunetul ***N***.

- Cum ar putea s-o cheme pe fetiță? *(Nicoleta, Naina, Nadina, Nina, Natalia, Narcisa etc.)*
- Dar pe băiat? *(Nelu, Narcis, Nicolae, Norbert etc.)*

În chenarul alăturat sunt scrise numele copiilor și al cățelușei. Haideți să aflăm cum se numește fiecare! Învățătorul va numi câte un elev care să citească numele din caseta care însoțește imaginea.

3 Pentru rezolvarea *exercițiului 3*, învățătorul va enunța cerința: „Colorați cu portocaliu litera ***N*** și cu albastru litera ***n***." În timpul rezolvării li se cere elevilor să citească cuvintele și să motiveze ortografierea cu inițială majusculă a numelor proprii. De ce prima literă din fiecare dintre cuvintele: Nicoleta, Neptun, Naina, Marin este mare?

4 La *exercițiul 4* se vor citi numele de pe etichete, în ordinea în care sunt scrise, de către cât mai mulți elevi. Exercițiul poate fi completat cu citire selectivă sau alcătuire de propoziții: „Alcătuiți o propoziție în care să folosiți cuvântul scris pe ultima etichetă/ cuvintele scrise pe primele două etichete."

Exemple:
Motanul bunicii se numește Manu.
Ana și Nana sunt surori.
Ana a primit o carte de la Nana.
Ana e cu Nana la munte.

5 *Exercițiul 5* presupune citirea silabelor date și completarea spațiilor libere cu silabe pentru a obține nume. Se va citi prima silabă a primului cuvânt și se va continua cu o scurtă conversație.

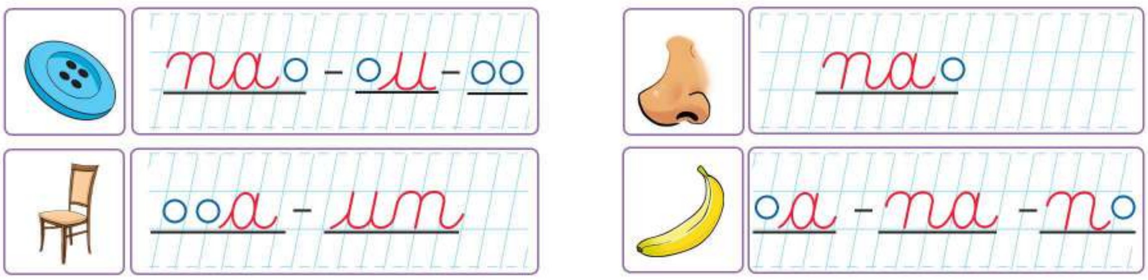
- Care este prima silabă? *(... Na)*
- Câte silabe are cuvântul? *(... 3 silabe)*
- Ce fel de literă este prima din acest cuvânt? *(... literă mare/ de tipar)*
- Care dintre cuvinte se scriu întotdeauna cu literă mare? *(... numele)*

Pentru fiecare situație li se va cere elevilor să găsească cât mai multe variante de completare. Exemple: *Na-di-a, Na-i-na, A-dri-an, A-li-na, A-di-na etc.*

Pentru un moment de relaxare se poate continua cu jocul propus mai jos. Învățătorul va avea două cartonașe, unul cu litera ***N*** și celălalt cu litera ***n***. Atenție! Dimensiunea literelor să fie suficient de mare pentru a fi observate cu ușurință de orice elev, indiferent de locul pe care-l ocupă în sala de clasă. Va explica elevilor regulile jocului: „Când arăt cartonașul cu ***n***, va trebui să-mi spuneți cuvinte care încep cu acest sunet și se pot scrie cu literă mică. Atunci când vedeți litera ***N***, veți spune cuvinte care se scriu întotdeauna cu ***N*** mare."

6 *Exercițiul 6* solicită elevii să realizeze schema fonetică a cuvintelor sugerate de imagini, folosind litere și simboluri. Se scriu literele de mână învățate, iar celelalte sunt marcate prin cerculețe.

7

Se va formula mai întâi o propoziție din două cuvinte după prima imagine *(Câinele latră. Cățelul latră. Latră cățelul.)* Li se oferă elevilor cât mai multe variante, inclusiv schimbând topica cuvintelor. Fiecare cuvânt va fi marcat prin bătaie din palme. Se va dezvolta propoziția, adăugând încă un cuvânt. *(Cățelul latră speriat. Câinele vecinului latră.)*

Se analizează fiecare propoziție insistându-se pe numărul de cuvinte și locul pe care îl ocupă fiecare.)

- Care este primul cuvânt din propoziție? *(... câinele)*
- Al câtelea cuvânt este latră? *(al treilea/ ultimul)*

Se vor formula propoziții din două și trei cuvinte după imaginea următoare *(Pinocchio scrie. Pinocchio scrie tema.)*

Exercițiul poate continua formulând alte cerințe: „Priviți imaginea de la *exercițiul 1* și alcătuiți o propoziție din două cuvinte/ din trei cuvinte/ din patru sau mai multe cuvinte.

Exemple: *Nina merge. Nicu privește. Cățelușa privește fluturașul. Nora are blăniță maro. Nicu e cu Nina. Copiii sunt la munte. Copiii au ajuns la pensiune. Nicu are un rucsac roșu.* Fiecare propoziție trebuie analizată pentru a stabili dacă are numărul de cuvinte cerut.

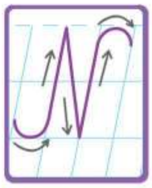
Obținerea performanței

Este bine să dăm elevilor posibilitatea de a formula cât mai multe propoziții după imagini sau cu diferite cuvinte: „Alcătuiți propoziții despre pensiunea din imagine/ în care să folosiți cuvântul *brazi/ munte* etc.) De fiecare dată se analizează propoziția și se specifică numărul de cuvinte.

Lecția de scriere - Litera *N*

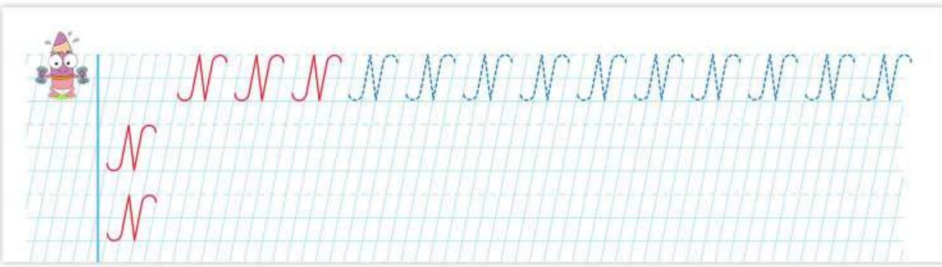
8

La începutul lecției se va reactualiza tema lecției de comunicare *„Sunetul și litera N”*. Li se va prezenta elevilor în paralel (pe o planșă sau pe tabla interactivă) litera ***N*** mare de tipar și litera ***N*** mare de mână. Se intuiește forma literei de mână, iar apoi învățătorul va scrie pe tablă litera supradimensionată explicând elementele care o compun (baston cu întorsătura în jos, linie oblică, baston cu întorsătura în sus) și sensul scrierii, indicat prin săgeți la *exercițiul 8*. Demonstrația va fi însoțită și de indicații referitoare la spațiul scrierii (...pe suprarând, de la linia continuă până la linia punctată).

Elevii vor „scrie” litera cu degetul în aer, apoi pe bancă simultan cu derularea filmulețului care exemplifică scrierea literei.

Se execută apoi exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinii, se reamintește poziția corectă pentru scris, apoi se începe scrierea literei în caietul de scriere, *pagina 15*. Învățătorul trece pe la fiecare copil și corectează sau ajută acolo unde este nevoie. După ce copiii au scris 2-3 rânduri, se face o pauză de relaxare în care se repetă versurile învățate în ora anterioară.

În a doua jumătate a orei, învățătorul va exemplifica pe tablă sau pe display/ tabla interactivă modul în care litera ***N*** se leagă de litera care urmează și se vor scrie cuvintele: *Nana, Nanu etc*. (al doilea rând din manual, cele 2 rânduri din caietul de scriere, *pagina 15*). Cuvintele care nu apar în caietul de scriere se pot scrie în caietul tip I.

În finalul orei, se poate transcrie/ copia în caietul tip I propoziția: *Nu am un an.* Învățătorul va atrage atenția la numărul de cuvinte care alcătuiesc propoziția, la felul în care se leagă literele din cuvânt și la spațiile libere dintre cuvinte.

9. Sunetul și literele i, *i*

pagina 32

Ora poate începe cu intonarea strofei literei ***i*** din cântecul *„A, a, a, acum e toamnă, da”*:

I, i, i, veniți copii la vii!
Strugurele must se face
Și nouă mustul ne place,
I, i, i, veniți copii la vii!

În continuare, învățătorul inițiază o discuție referitoare la versurile cântecului:

- Cu ce sunet începe cântecelul nostru? *(Cântecelul începe cu sunetul **i**.)*

Li se cere elevilor să dea exemple de cuvinte care încep, se termină sau au în interior sunetul ***i***:

Exemple:

- indian, imagine, iepure, inel, isteț, iubire, inimă etc;
- caiet, uniformă, pix, stilou, grădină, minge etc;
- cărți, pomi, trei, luni, nori, flori etc.

- Unde sunt chemați copiii din cântecel? *(Copiii sunt chemați la vie.)*
- Ce vor găsi ei în vie? *(În vie vor găsi struguri.)*
- Unde mai crește vița-de-vie? *(Vița-de-vie mai crește în grădină/ în fața blocului/ în curtea bunicilor...)*

1 Se intuiește imaginea principală de la *pagina 32*, pornind de la vița-de-vie. Se cere apoi elevilor să alcătuiască propoziții legate de această imagine. Răspunsuri posibile:

Fetița udă legumele.
Băiatul îi dă un morcov iepurașului.
Vinetele, roșiile și ardeii s-au copt.
Iedul este drăgălaș.
Pe gard sunt două căni și un ibric.
Mielul stă în iarbă.

Se analizează propoziția Mielul stă în iarbă.

- Propoziția este formată din patru cuvinte: *1.Mielul; 2.stă; 3.în; 4.iarbă.*
- Cuvântul *iarbă* este format din două silabe: *iar-bă.*
- Silaba *iar* este formată din sunetele ***i, a, r.***
- Primul sunet al silabei este sunetul ***i***.
- Semnul grafic care corespunde sunetului ***i*** este litera ***i*** mic de tipar.

Învățătorul anunță tema lecției: „Astăzi ne vom aminti litera ***i*** mic de tipar, vom citi și vom scrie silabe și cuvinte care conțin această literă.” Apoi prezintă planșa cu litera ***i***, în timp ce un elev va spune care sunt elementele din care este formată litera: o liniuță verticală și un punctuleț deasupra ei. Se poate memora o poezioară haioasă a literei ***i***:

*„**i**” e cel mai slab. Se pare*
Că n-are poftă de mâncare.
Fiind literă cochetă,
Vrea să fie siluetă.

2 Elevii colorează litera ***i*** de pe frunzele viței-de-vie din imaginea principală.

3 Se cere elevilor să încercuiască obiectele și ființele din imagine, ale căror denumiri încep cu sunetul ***i***: *ibric, inimioare, iarbă, iepuraș, ied*.

4 Se analizează cuvintele *inel*, *omidă*, *pui* din model, stabilindu-se locul literei ***i*** și culoarea folosită în fiecare situație. Copiii vor colora litera ***i*** de sub imagini, respectând codul culorilor.

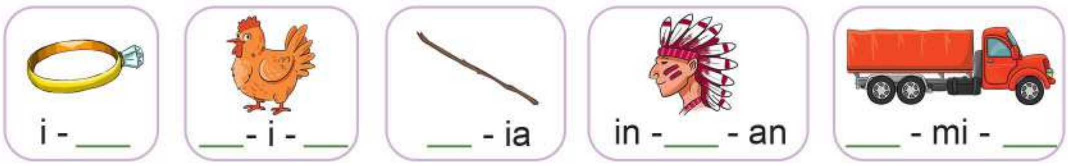

5 Cerința *exercițiului 5* este de a încercui litera ***i*** din cuvintele date. Dacă nivelul clasei permite, se pot citi coloanele de cuvinte, pentru că, în fiecare coloană, primul cuvânt sau ultima silabă a primului cuvânt se regăsesc în cuvântul de pe rândul al doilea (in/ vin, mic/ nimic). Pentru a descoperi mai ușor cuvintele, sugerăm despărțirea lor în silabe: mică/ pisică, roi/ usturoi, pian/ indian, mioară/ inimioară.

Se poate organiza jocul *„Cuvinte potrivite”*. Copiii își demonstrează creativitatea găsind rime pentru cuvintele date la *exercițiul 5*.

- in/ vin/ plin/ Marin/ crin/ senin;
- mic/ nimic/ pitic/ plic/ voinic;
- mică/ pisică/ mămică/ rândunică/ rămurică;
- roi/ usturoi/ măturoi/ apoi/ înapoi/ noi/ voi/ ploi;
- pian/ indian/ volan/ bolovan/ motan/ aerian;
- mioară/ inimioară/ moară/ doară/ oară/ vioară.

6

În prima parte a *exercițiului 6* se rostește cuvântul care denumește imaginea, se desparte în silabe, se stabilesc sunetele fiecărei silabe, se observă litera/ literele silabelor scrise, apoi se citește cuvântul pe silabe și în întregime.

Pentru obținerea performanței, pornind de la cuvântul *nuia*, se cere copiilor să dea exemple de alte cuvinte care conțin silaba *ia*: *iaurt, iasomie, paiață, iapă, iarăși, poiană*. Pentru a se verifica dacă nu mai sunt și alte sunete în silabă, dar și pentru a fi siguri că cele două sunete se rostesc în aceeași silabă (formează un diftong) și nu se rostesc în silabe diferite (în hiat), este necesară despărțirea fiecărui cuvânt în silabe.

an	nai	mi-na	u-nim	i-ni-ma	i-nimi
ani	mai	mina	unim	inima	inimi

Urmează citirea cuvintelor de pe benzile colorate. În prima coloană se citește cuvântul *an*, apoi se observă că se adaugă cuvântului citit litera ***i***, astfel că se obține ***ani***. Deci se va citi: *an/ ani*. În a doua coloană se citește cuvântul *nai*. Se înlocuiește litera ***n*** cu ***m*** și se obține ***mai***. Citim: *nai/ mai*. În următoarele coloane se citește mai întâi cuvântul pe silabe, apoi în întregime, așa cum este scris pe rândul al doilea.

Urmează citirea în lanț și selectiv: *Citește al doilea cuvânt din prima coloană./ Citește cuvântul format din trei silabe./ Citește cuvântul care conține silaba **u**. ...*

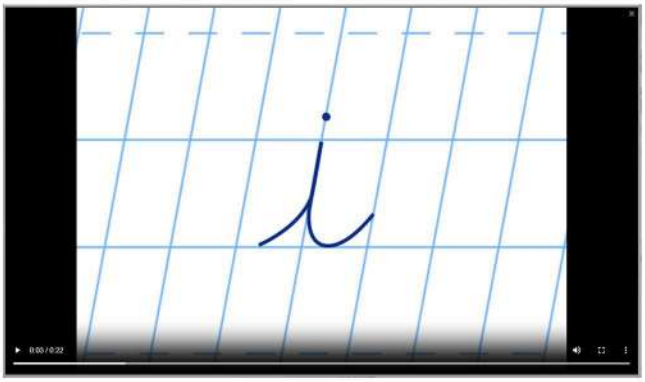
Lecția de scriere - Litera *i*

7

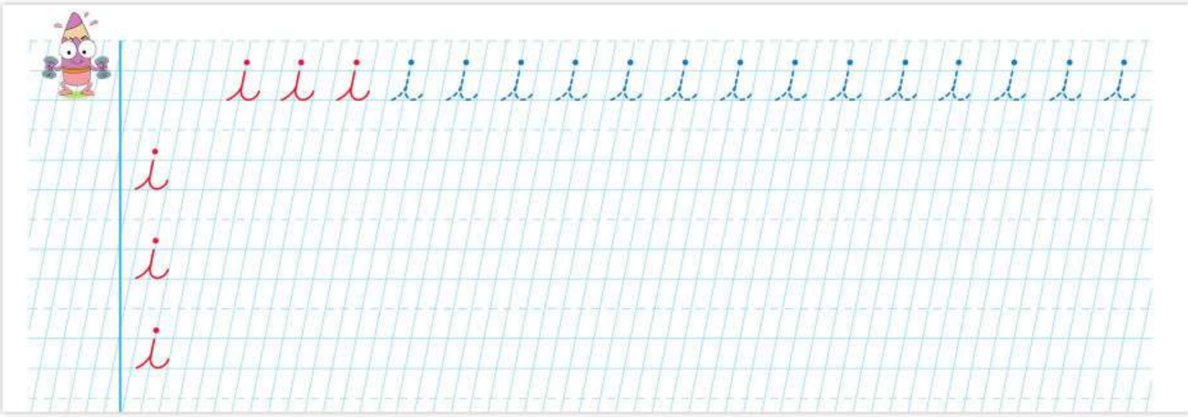
La începutul orei se va reactualiza tema lecției de comunicare *„Sunetul și litera i”*. Li se vor prezenta elevilor în paralel (pe o planșă sau pe tabla interactivă) litera ***i*** mic de tipar și litera ***i*** mic de mână. Se intuiește forma literei de mână și elementele din care este format: o liniuță de sprijin și un bastonaș cu întorsătura în jos, spre dreapta. Învățătorul va scrie pe tablă litera supradimensionată explicând sensul scrierii *(exercițiul 7)*.

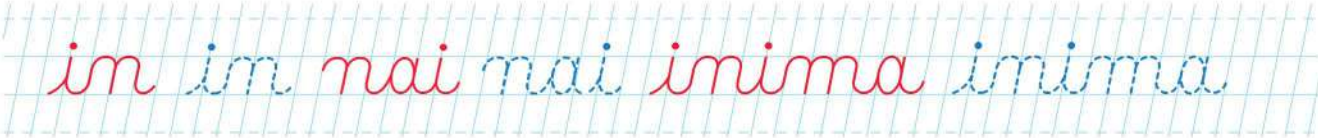
Elevii vor „scrie” litera cu degetul în aer, apoi pe bancă, simultan cu derularea filmulețului care exemplifică scrierea literei.

Se execută apoi exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinii, se reamintește poziția corectă pentru scris, apoi se începe scrierea literei pe primul rând din manual și 1-2 rânduri în caietul tip I. Învățătorul trece pe la fiecare copil și corectează sau ajută acolo unde este nevoie. După ce copiii au scris 2-3 rânduri, se face o pauză de relaxare în care se repetă cântecelul învățat în prima oră.

În a doua jumătate a orei, învățătorul va exemplifica pe tablă sau pe display/ tabla interactivă modul în care litera ***i*** se leagă de litera precedentă sau de cea care urmează, scriindu-se astfel silabe *(in, ia, ni, mi)* și cuvinte: *nai, mai, iau, inima, nimeni*.

9. Sunetul și literele I, *I*

pagina 33

Captarea atenției se va realiza printr-o variantă a jocului Baba-Oarba. Se aleg 5-6 copii care vor fi, pe rând, legați la ochi. Li se va da să guste câte un fruct (măr, pară, prună, gutuie, strugure, nucă). După ce recunosc fructul pe care l-au gustat, vor alcătui câte o propoziție despre gustul acestuia.

De exemplu: *Mărul este zemos. Para a fost dulce și aromată. Gutuia este acrișoară.*

- Unde cresc fructele pe care le-ați gustat? *(Fructele cresc în pom/ livadă.)*

1 Se deschid manualele la *pagina 33* și se observă imaginea mare.

- Unde se află copiii? *(Copiii se află în livadă.)*
- Puteți descoperi cum se numesc ei? *(Elevii pot afla numele celor doi din chenarul din stânga paginii - Ei se numesc Ina și Ilie.)*
- Mai știți și alte nume de persoane care încep cu sunetul ***i***?
- Cine îi însoțește pe Ina și Ilie? (O pisicuță îi însoțește./ Ei sunt însoțiți de pisică.)
- Care este numele pisicii? *(Pisica se numește Ilică. E un motan.)*

Dacă nu sunt în clasă elevi care să poată citi cele 3 nume, învățătorul va cere copiilor să descopere numele fetiței (Ina), iar numele băiatului și al motanului le va spune el. *Cei doi copii sunt Ina și Ilie. Cu ei se află motanul Ilică.*

- Ce anotimp este ilustrat? *(Este ilustrat anotimpul toamna.)*
- De unde v-ați dat seama? *(Frunzele copacilor s-au îngălbenit, fructele s-au copt.)*
- Ce fructe au cules Ina și Ilie? *(Ina și Ilie au cules gutui.)*

Se repetă în cor propoziția: *Ina și Ilie au cules gutui.*

- Din câte cuvinte este formată această propoziție? *(Propoziția este formată din 6 cuvinte.)*
- Care dintre cuvinte denumesc persoane/ sunt nume de persoane? *(Ina și Ilie sunt nume.)*

Se despart în silabe cele două cuvinte, se stabilește sunetul inițial ***(i)***.

- Ce fel de literă inițială se folosește pentru scrierea celor două nume? *(Cele două nume se scriu cu literă inițială mare.)*

Se anunță tema lecției: *„Astăzi ne vom reaminti încă o literă pe care ați învățat-o în clasa pregătitoare, litera I mare de tipar, iar la ora de scriere vom învăța să scriem litera I mare de mână. Vom învăța de asemenea în ce situație vom mai folosi literele mari”.*

Se prezintă litera ***I*** mare de tipar.

- Să privim din nou imaginea. Unde au așezat copiii gutuile? *(Copiii au așezat gutuile în lădițe.)*

2 Se colorează gutuile din lădițe pe care observă litera ***I*** mare de tipar și se precizează numărul acestora. *(Sunt 5 gutui pe care le-am colorat.)*

- În care lădiță sunt cele mai puține gutui pe care le-ați colorat? *(În lădița de deasupra am colorat o singură gutuie.)*
- Câte gutui ați colorat în total în lădițele de jos? *(În lădițele de jos am colorat patru gutui.)*

3 Se observă coloanele de cuvinte pentru a stabili legătura dintre ele (toate cuvintele sunt scrise cu literă inițială mare, deci sunt nume). Se colorează literele ***i*** și ***I*** conform codului culorilor. Numele se pot citi, dacă sunt copii care reușesc acest lucru.

4 Se citesc cuvintele din coloane, mai întâi pe silabe, apoi în întregime.

I-na, Ina
Ia-na, Iana etc.

- Ce sunt toate aceste cuvinte? *(Cuvintele acestea sunt nume.)*
- Cum este scris fiecare dintre ele? *(Fiecare nume este scris cu literă inițială mare.)*

Se citește prima propoziție de sub coloane: *Ina are un coș cu mere.*

Învățătorul spune: *„Tocmai ați citit o propoziție. Prin intermediul ei s-a transmis un mesaj, o informație.”*

- Ce semn este scris la sfârșitul ei? *(La sfârșitul propoziției este scris punct.)*

Așa este. Punctul este un semn de punctuație care se scrie la sfârșitul unei propoziții prin care comunicăm un mesaj.

- Care este primul cuvânt din propoziție? *(Primul cuvânt este Ina.)*
- Ce puteți spune despre litera inițială a acestui cuvânt? *(Cuvântul este scris cu literă inițială mare.)*
- De ce este scris așa? *(Cuvântul este scris cu literă inițială mare pentru că este un nume.)*

Să citim a doua propoziție: *Iau un măr roșu.*

- Care este primul cuvânt? *(Primul cuvânt este **Iau**.)*
- Ce puteți spune despre litera inițială a acestui cuvânt? *(Cuvântul este scris cu literă inițială mare.)*
- Acest cuvânt este un nume? *(Nu.)*

Chiar dacă nu este un nume, cuvântul *Iau* a fost scris cu literă inițială mare deoarece este primul cuvânt al unei propoziții.

Rețineți: Întotdeauna primul cuvânt al unei propoziții se scrie cu literă inițială mare. La sfârșitul propoziției prin care comunicăm un mesaj se scrie punct.

Se citește a treia propoziție: *Iau un măr galben.* Se repetă regulile învățate.
Se răspunde oral la întrebări:

- Ce are Ina? *(Ina are un coș cu mere.)*
- Ce ia Ina? *(Ina ia un măr roșu.)*
- Ce ia Ilie? *(Ilie ia un măr galben.)*

5 La *exercițiul 5* se cere realizarea corespondenței dintre cuvintele scrise cu litere de tipar și cele scrise cu litere de mână. Se citesc mai întâi, de către 4-5 elevi, cuvintele scrise cu litere de tipar. Elevii vor fi ajutați să citească cuvintele pe silabe, NU pe litere.

Se citesc apoi cuvintele scrise cu litere de mână (tot de către 4-5 elevi), apoi fiecare copil va realiza independent corespondența între cuvinte. Învățătorul va trece pe la fiecare și va verifica dacă elevii au lucrat corect și-i va ajuta să corecteze pe cei care au greșit.

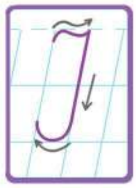
Pentru deconectare, copiii vor asculta pe YouTube cântecul *Fructele*.

În încheierea orei se vor repeta regulile învățate în această lecție:

- primul cuvânt dintr-o propoziție se scrie întotdeauna cu literă inițială mare;
- la sfârșitul propoziției prin care comunicăm un mesaj scriem punct.

Lecția de scriere - Litera *I*

6 La începutul lecției se va reactualiza tema lecției de comunicare *„Sunetul și litera **I**”*. Li se va prezenta elevilor în paralel (pe o planșă sau pe tabla interactivă) litera ***I*** mare de tipar și litera ***I*** mare de mână. Se intuiește forma literei de mână, iar apoi învățătorul scrie pe tablă litera supradimensionată explicând sensul scrierii, așa cum este indicat prin săgeți la *exercițiul 6*.

Elevii vor „scrie” litera cu degetul în aer, apoi pe bancă simultan cu derularea filmulețului care exemplifică scrierea literei.

Se execută apoi exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinii, se reamintește poziția corectă pentru scris, apoi se începe scrierea literei pe primul rând din caietul tip I. Învățătorul trece pe la fiecare copil și corectează sau ajută acolo unde este nevoie. Apoi se trece la scrierea literei pe următoarele două rânduri.

Relaxarea se face printr-un cântecel însoțit de mișcările potrivite.

Sugestie:

Bate vântul frunzele

Bate vântul frunzele,
Se-nvârtesc moriștile,
Rândunica așa zboară,
Iar eu trag zmeul de sfoară.

Mama la plăcinte face,
Bunicuța lână toarce,
Tata trage la rindea,
Iar eu bat din palme-așa.

Moșul taie lemnele,
Eu adun surcelele,
O fetiță dă la pui,
Iar eu în copac mă sui.

În a doua jumătate a orei, învățătorul va exemplifica pe tablă sau pe display/ tabla interactivă modul în care litera ***I*** se leagă de celelalte litere învățate.

Se scriu pe caietul tip I câte un rând cu cuvintele *Ina* și *Iana*.

Se completează cu stiloul *pagina 17* din caietul de scriere, iar la finalul orei se rezolvă jocul din partea de jos a paginii.

Unitatea 3 - Toți cei mici, la bunici

1. Sunetul și literele e, *e*

pagina 38

Captarea atenției

Învățătorul va intona împreună cu copiii a doua strofă din cântecul *„A, a, a, acum e toamnă, da”*:

E, e e, plăcută vreme e!
Mere, prune, nuci și pere
Noi avem după plăcere.
E, e, e, plăcută vreme e!

Se continuă cu o scurtă conversație pe baza versurilor cântecului.

- Ce am aflat din versurile cântecului despre vreme? Cum este vremea? (*Vremea este plăcută.*)

Se va analiza propoziția *„Plăcută vreme e”*:

- Care este primul cuvânt din propoziție? (*plăcută*)
- Câte silabe are acest cuvânt? Se va despărți în silabe cu o mână sub bărbie. Silabele se vor rosti clar și rar, ridicând câte un deget pentru fiecare silabă. Astfel se va observa cu ușurință numărul de silabe care alcătuiesc cuvântul.

Se va analiza apoi al doilea cuvânt *„vreme”*:

- Câte silabe are cuvântul? (*2 silabe*)
- Care este prima silabă? (*vre*)
- Ce sunete se aud când rostim silaba *„vre”*? (***v***, ***r*** și **e**)

La fel se va analiza silaba *„me”*. Se va continua cu ultimul cuvânt al propoziției, *„e”*. Învățătorul va insista asupra pronunției corecte a sunetului **e**, exemplificând cum se rostește.

Apoi va anunța tema lecției și câteva obiective: *Astăzi ne vom aminti litera* ***e*** *mic de tipar. Vom citi și vom scrie cuvinte care conțin această literă.* Se va intui litera **e** mic de tipar de pe planșă sau display, iar apoi din manual.

1 În continuare învățătorul va iniția o scurtă conversație pe marginea imaginii de la *exercițiul 1* (se insistă pe formularea răspunsurilor în propoziții).

- Ce personaje observați în imagine? *În imagine observ o bunică și un copil.*
- Unde se află ei? *Ei se află în piață.*
- Ce obiecte se află pe taraba din spatele bunicii? *Pe tarara din spatele bunicii se află un evantai, un elicopter, un elefant...*
- Ce crezi că își dorește băiatul să-i cumpere bunica?

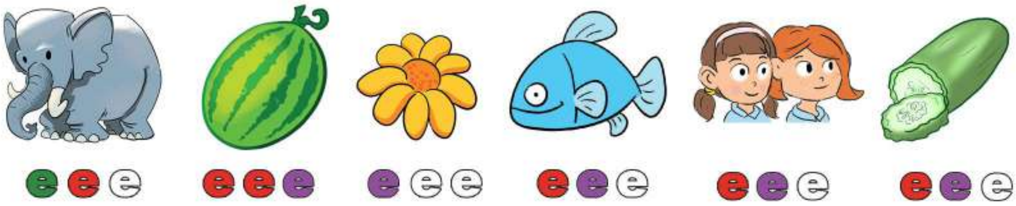
2 Căutați și colorați literele **e** ascunse în imagine.

3 Observarea elevilor va fi orientată spre imagini ale căror denumiri încep cu sunetul **e**, pe care elevii le vor încercui, așa cum cere *exercițiul 3*: Căutați în imagine și încercuiți obiecte ale căror denumiri încep cu sunetul **e**. (evantai, elefant, elicopter). Se vor cere elevilor și alte exemple de cuvinte care au litera inițială **e**.

- Ce fructe și legume sunt în lădițele de pe tarabă? *În lădițe sunt mere, pere, prune, pepeni, vinete, castraveți.*

Urmând metoda fonetică, analitico-sintetică, se va analiza fiecare cuvânt (mere, pere, prune etc.), precizându-se numărul de silabe și locul pe care îl ocupă sunetul **e** (în interiorul sau la finalul cuvântului). Se vor analiza și alte cuvinte sugerate de imagini și care conțin sunetul **e**: stropitoare, melc, miere etc.

4 Elevii vor pronunța clar, despărțind în silabe fiecare cuvânt sugerat de imagini. Apoi se va stabili poziția sunetului **e** în fiecare cuvânt și se vor colora literele de sub imagini respectând codul culorilor: **verde** (poziție inițială), **roșu** (poziție mediană), **mov** (poziție finală).

Exercițiul poate fi completat, dacă timpul permite, cu *Jocul sunetului* ***e***. Elevii vor avea 3 cercuri din cele trei culori propuse la *exercițiul 4*. Învățătorul va rosti cuvinte care conțin sunetul **e** în diferite poziții, iar elevii vor ridica cercul/ cercurile corespunzătoare codului culorilor.

Exemple de cuvinte: elev, perete, carte, caiet, soare, stele, floare, elan etc.

Jocul poate continua și invers: învățătorul va arăta un cerc sau două, iar elevii vor da exemple de cuvinte corespunzătoare codurilor de culoare.

5 La *exercițiul 5*, elevii vor identifica și vor încercui litera **e** din fiecare cuvânt. Se cere elevilor să precizeze de câte ori apare aceasta în fiecare situație.

6 În continuare se vor citi cuvintele propuse la *exercițiul 6*. Mai întâi vor citi elevii care doresc, iar apoi se reia citirea astfel încât fiecare elev să citească cel puțin 4 cuvinte. Exercițiul de citire se poate realiza „în lanț" sau selectiv: citește cuvintele din a treia coloană/ din penultima coloană/ ultimul cuvânt din ultima coloană/ ultimul cuvânt din prima coloană etc. Se atrage atenția asupra citirii pe silabe sau a cuvântului întreg, așa cum este scris. Citirea selectivă previne memorarea cuvintelor și oferă cadrului didactic o imagine asupra orientării în pagină și a citirii conștiente. Ca o completare la acest exercițiul se poate cere formularea de propoziții cu câteva dintre cuvintele propuse: alcătuiți o propoziție cu al doilea cuvânt din prima coloană/ cu primul cuvânt din a doua coloană etc.

7 *Exercițiul 7* presupune completarea cuvintelor care denumesc imaginile propuse cu silaba care lipsește, alegând-o dintre silabele date. Se va citi intuitiv cuvântul ___ *- re* *(me-re)*.

- Din câte silabe este format cuvântul *me-re*? *(2 silabe)*
- Care dintre ele este scrisă? *(re)*
- Care este prima silabă? *(me)*
- Ce sunete se aud când rostim silaba *me*? *(m și e)*

Se vor citi apoi toate silabele scrise sub imagine și se observă care dintre ele este formată din cele două litere. Este foarte important ca învățătorul să explice clar sarcina de lucru pentru ca elevul să rezolve corect și conștient ceea ce se cere: Observăm că din fiecare cuvânt lipsește câte o silabă. Voi trebuie să o căutați printre cele date sub imagine și s-o colorați. Dacă vreunul dintre elevi a înțeles cerința, este numit să o enunțe. Se vor analiza fonetic toate celelalte cuvinte: *pru-ne, ie-pu-re, cu-ie, mie-re, ca-ie-te* și se vor completa cu silaba care lipsește din fiecare.

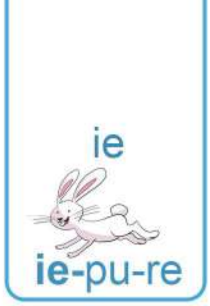
Pentru dezvoltarea gândirii critice și a inteligenței lingvistice, acest exercițiu se poate completa cu jocul *Găsește silaba care lipsește*. Învățătorul va rosti cuvinte, înlocuind silaba care lipsește cu o bătaie din palme. Este obligatoriu ca toate cuvintele să conțină sunetul **e**.

Exemplu: - re

În această situație, elevului nu i se mai sugerează cuvântul printr-o imagine și va trebui să găsească alte cuvinte cu această structură fonetică (*soa-re, floa-re, ce-re, a-re, ma-re, pe-re* etc.)

La fiecare exercițiu învățătorul va explica simbolul care însoțește numărul exercițiului. Astfel, elevii cu un ritm de lucru mai rapid vor putea rezolva individual exercițiile următoare sau pentru situația în care învățătorul consideră că exercițiul respectiv poate fi rezolvat individual de fiecare elev din clasă. Pentru o evaluare a performanței, se pot propune pentru a fi rezolvate individual ultimele două situații de la *exercițiile 4, 5 și 7*.

În finalul lecției, pentru obținerea performanței, se va rezolva oral un exercițiu prin care să se evidențieze diftongul ***ie***, pornind de la imaginea care însoțește titlul: ***ie***-*pu-re*.

- Care este prima silabă din cuvântul *iepure*? *Prima silabă este **ie**.*
- Ce sunete se aud în silaba ***ie***? *Se aud sunetele **i** și **e**.*
- Dați exemple de alte cuvinte care conțin silaba ***ie***.

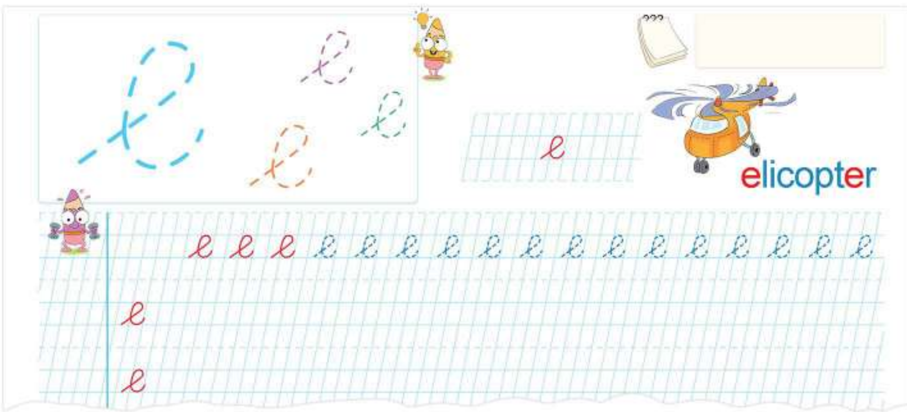
Deoarece este un exercițiu cu un nivel crescut de dificultate, elevilor li se pot sugera cuvinte cu ajutorul câtorva imagini: *femeie, scânteie, oaie, ploaie, foaie, caiete, cuie, paiete* etc. Fiecare cuvânt se va despărți în silabe pentru a demonstra că cele două sunete se află în aceeași silabă. Învățătorul poate exemplifica diftongul ***ie*** și în alte cuvinte cum ar fi: *miere, viespe, pietre, fier, cuier, fluier* etc. Fiecare cuvânt va fi despărțit în silabe, evidențiind silaba în care se află cele două vocale. Se vor corecta situațiile în care elevii vor da exemple de cuvinte în care cele două vocale sunt în hiat.

Lecția de scriere - Litera *e*

8 La începutul orei se va reactualiza tema lecției de comunicare *„Sunetul și litera e”*. Li se va prezenta elevilor în paralel (pe o planșă sau pe tabla interactivă) litera **e** mic de tipar și litera ***e*** mic de mână. Se intuiește forma literei de mână care seamănă cu o buclă, iar apoi învățătorul va scrie pe tablă litera supradimensionată explicând sensul scrierii *(exercițiul 8)*.

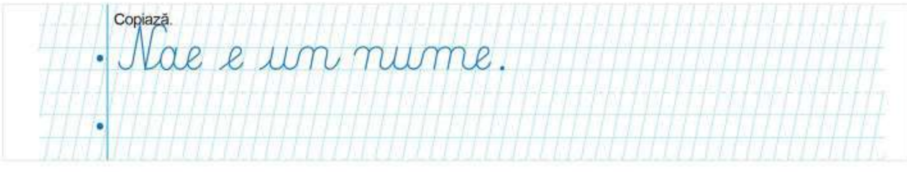
Elevii vor „scrie” litera cu degetul în aer, apoi pe bancă simultan cu derularea filmulețului care exemplifică scrierea literei.

Se execută apoi exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinii, se reamintește poziția corectă pentru scris, apoi se începe scrierea literei pe primul rând din manual și 1-2 rânduri în caietul de scriere, *pagina 18*. Învățătorul trece pe la fiecare copil și corectează sau ajută acolo unde este nevoie. După ce copiii au scris 2-3 rânduri, se face o pauză de relaxare în care se repetă cântecelul învățat în prima oră.

În a doua jumătate a orei, învățătorul va exemplifica pe tablă sau pe display/ tabla interactivă modul în care litera **e** se leagă de litera precedentă sau de cea care urmează, scriindu-se astfel silabe și cuvinte: *me, ne, ea, ei, eu, ie, mea, meu, mame, nea, nene, nume* etc. (al doilea rând din manual, cele 3 rânduri din caietul de scriere, *pagina 18*). Cuvintele sau silabele propuse mai sus, care nu se regăsesc în caietul de scriere sau manual se vor scrie în caietul tip I.

În finalul orei, elevii vor copia propoziția de la *pagina 18* din caietul de scriere. Învățătorul va atrage atenția la numărul de cuvinte care alcătuiesc propoziția, la felul în care se leagă literele într-un cuvânt și la spațiile libere dintre cuvinte.

2. Sunetul și literele E, *e*

pagina 39

La începutul orei se vor reactualiza cunoștințele din ora anterioară prin câteva exerciții orale.

- Dați exemple de cuvinte care au sunetul ***e*** la sfârșit.
- Spuneți cuvinte care conțin silaba ***me***.

Introducerea în lecția următoare se poate realiza sub forma unui brainstorming:

- Bunica din imagine are un nume care începe cu sunetul ***E***. Cum credeți că o cheamă? Elevii vor da exemple de nume: Elena, Elvira, Eleonora, Emanuela, Eugenia, Emilia, Eva etc.
- Cum credeți că l-ar putea chema pa băiat, dacă numele lui începe cu același sunet? (Eduard, Eugen, Emilian, Emil etc.)

Pentru a scrie aceste nume avem nevoie de litera ***E*** mare. Li se amintește elevilor regula de ortografiere a numelor proprii, învățată în lecțiile anterioare: numele de persoane, țări, ape, localități, munți se scriu cu literă inițială mare. Dați alte exemple de nume care se scriu cu ***E*** mare (nume de țări, localități, munți, ape).

Se prezintă apoi litera ***E*** pe planșă, display sau cu ajutorul unui balon în forma literei. Prezentarea literei poate fi însoțită de următoarele versuri, care se pot repeta împreună cu copiii într-un scurt exercițiu de memorizare:

> ***E*** cu ale lui trei brațe
> Parcă vrea să te înhațe,
> Dar el te invită, bietul:
> – Hai, învață alfabetul!

1 Se va intui apoi imaginea de la *pagina 39*, *exercițiul 1*. Elevii vor citi numele scrise pe tarabe. Apoi
2 se va iniția o scurtă conversație pe baza imaginii. După fiecare răspuns la întrebare, se va analiza fonetic fiecare nume (E-ma-nu-el, E-mil, E-la, E-ma, Ne-lu), rostind clar și corect fiecare silabă și apoi sunetele care o compun. Se va izola sunetul **e** și se va încercui litera ***E*** din fiecare (*exercițiul 2*).

- Ce se află pe taraba lui Emanuel? *Pe taraba lui Emanuel se află șuncă, salam, cârnați.*
- A cui tarabă se află lângă cea a lui Emanuel? *Lângă taraba lui Emanuel se află taraba lui Emil.*
- Ce produse a adus Ela la vânzare? *Ela a adus la vânzare lapte, cașcaval, brânză...*
- De la cine ai putea cumpăra o acadea? *Aș putea cumpăra o acadea de la Ema.*
- Cine vinde cornuri, franzele și pâine? *Nelu vinde cornuri, franzele și pâine.*

3 Se vor citi cele două cuvinte date ca model de rezolvare (Elena, Edi) și se observă codul culorilor: **portocaliu** pentru ***E*** și **albastru** pentru ***e***. Elevii vor colora, respectând codul culorilor, literele din cuvintele date.

4 În continuare se vor citi cuvintele date la *exercițiul 4* în lanț, apoi selectiv, respectându-se citirea pe silabe sau cursivă a cuvintelor: *citește ultimul cuvânt din a doua coloană/ primul cuvânt din ultima coloană/ al doilea cuvânt din prima coloană etc*. Pentru a antrena orientarea în pagină și citirea conștientă, exercițiul se poate completa cu alte cerințe: *alcătuiți o propoziție în care să folosiți numele scris în penultima coloană*. (Emil mai are de vânzare patru dovleci.)

5 Cerința *exercițiului 5* se poate citi de către învățător sau de către un elev. Învățătorul explică sarcina de rezolvare pe baza modelului dat. Citește propoziția *„Ema ia mina.”* și marchează fiecare cuvânt prin câte o bătaie din palme. Apoi va orienta observarea spre propoziția scrisă, atrăgând atenția asupra spațiilor libere dintre cuvinte: atunci când citim/ rostim facem o scurtă pauză între cuvinte, iar când scriem lăsăm spații libere între ele.

Fiecare propoziție va fi citită de 2-3 elevi, apoi se reia cu întreaga clasă, marcându-se fiecare cuvânt prin bătaie din palme și se va stabili numărul de cuvinte. Elevii vor scrie cifra corespunzătoare numărului de cuvinte în cercul din dreapta propoziției. Exercițiul poate fi însoțit de o scurtă conversație euristică.

Ei au un miel.

- Din câte cuvinte este alcătuită propoziția? *(4 cuvinte)*
- Care este primul cuvânt? *(Primul cuvânt este „Ei”.)*
- Care este al treilea cuvânt? *(un)*

Maia e mama lui Ene.

- Câte cuvinte alcătuiesc propoziția? *(5 cuvinte)*
- Care este al doilea cuvânt? *(e)*
- Citiți ultimul cuvânt din propoziție. *(Ene)*
- De ce este scris cu literă mare? *(Este scris cu literă mare pentru că exprimă un nume de persoană.)*

6 Învățătorul sau un elev citește cerința exercițiului. Apoi se citesc cuvintele scrise pe etichetele colorate (fiecare de către un elev). Explicația cerinței va fi însoțită de o conversație.

- Ați înțeles ceva când ați citit cuvintele scrise pe etichete, în ordinea în care sunt date? *Pentru a înțelege un mesaj, cuvintele trebuie să „se lege” într-o anumită ordine.*
- De ce credeți că sub cuvântul ***Ea*** este scrisă cifra 1? *(... pentru că este primul cuvânt din propoziție)*
- De unde am putea să ne mai dăm seama că este primul cuvânt din propoziție? *(...pentru că este scris cu literă mare și nu exprimă un nume.)*
- Care este al doilea cuvânt al propoziției?” *(... este* ***e****.)*

Se vor citi cele două cuvinte în ordinea indicată de numere *(Ea e)*.

- Care credeți că este al treilea cuvânt? (Se poate exemplifica prin încercare cu fiecare dintre cuvintele rămase, observându-se astfel logica exprimării: Ea e mama/ Ea e Anei).

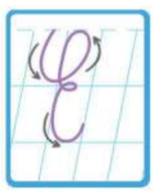
Se va stabili că al treilea cuvânt este *mama* și se va scrie sub el cifra corespunzătoare. Apoi se va numerota cu cifra 4 ultimul cuvânt din propoziție, *Anei*.

- Puteam să știm încă de la început că acesta e ultimul cuvânt? *(Da, pentru că după el este punct.)*

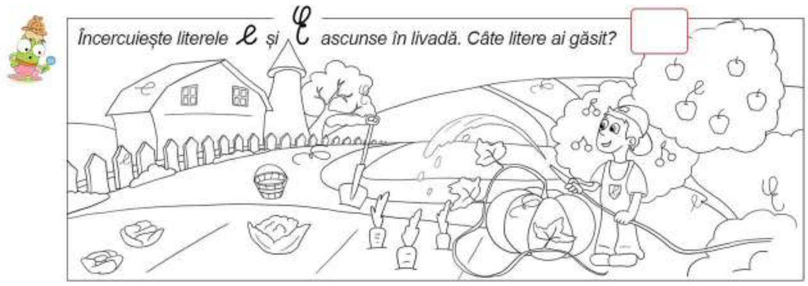
În final se va citi propoziția respectând numerotarea cuvintelor.

Lecția de scriere - Litera *E*

7 La începutul lecției se va reactualiza tema lecției de comunicare *„Sunetul și litera E”*. Li se va prezenta elevilor (pe o planșă sau pe tabla interactivă) cele două litere: litera *E* mare de tipar și litera *E* mare de mână. Se intuiește forma literei de mână, iar apoi învățătorul va scrie pe tablă litera supradimensionată explicând elementele care o compun (o buclă pe suprarând și un semioval pe rând) și sensul scrierii, așa cum este indicat prin săgeți la *exercițiul 7*.

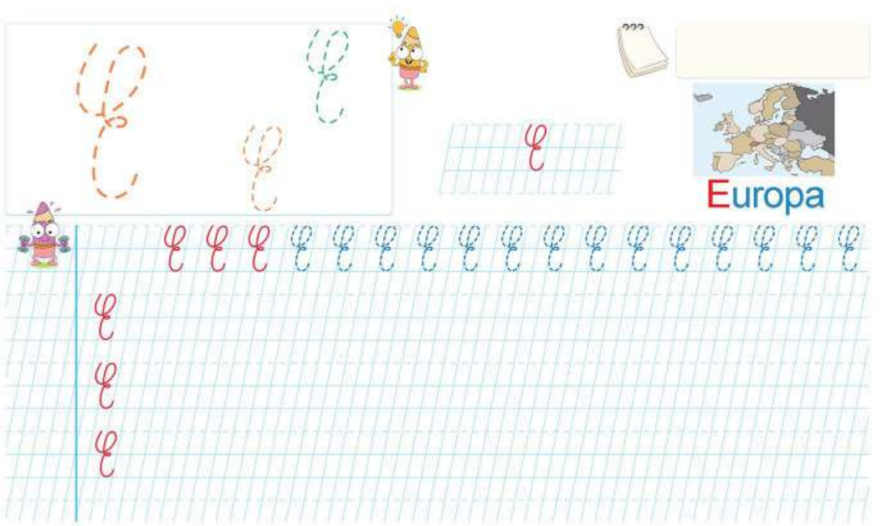

Pentru recunoașterea literei *E* (mare de mână), se rezolvă exercițiul-joc din caietul de scriere de la *pagina 19*: Încercuiește literele *e* și *E* ascunse în livadă. Câte litere ai găsit?

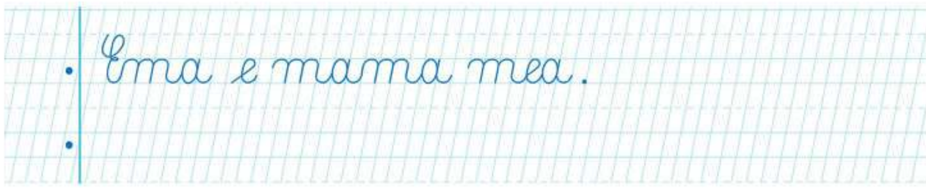
Elevii vor „scrie” litera cu degetul în aer, apoi pe bancă simultan cu derularea filmulețului care exemplifică scrierea literei.

Se execută apoi exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinii, se reamintește poziția corectă pentru scris, apoi se începe scrierea literei pe primul rând din manual și 1-2 rânduri în caietul de scriere, *pagina 19*. Învățătorul trece pe la fiecare copil și corectează sau ajută acolo unde este nevoie. După ce copiii au scris 2-3 rânduri, se face o pauză de relaxare în care se repetă versurile învățate în ora anterioară.

În a doua jumătate a orei, învățătorul va exemplifica pe tablă sau pe display/ tabla interactivă modul în care litera *E* se leagă de litera care urmează și se vor scrie cuvintele: *Eu, Ea, Ei, Ema, Ene,* etc. (al doilea rând din manual, cele 2 rânduri din caietul de scriere, *pagina 19*). Cuvintele care nu apar în caietul de scriere se pot scrie în caietul tip I.

În finalul orei, elevii vor copia propoziția de la *pagina 19* din caietul de scriere *(Ema e mama mea.)* Învățătorul va atrage atenția la numărul de cuvinte care alcătuiesc propoziția, la felul în care se leagă literele într-un cuvânt și la spațiile libere dintre cuvinte.

Se va transcrie apoi propoziția: *Nenea Ene ia mina*. Învățătorul va scrie la tablă cuvintele pe rând, acordând timp suficient copiilor pentru scris, respectând ritmul de lucru al fiecăruia.

- Nenea Ene ia mina.

3. Sunetul și literele r, r

pagina 40

1 Cu ajutorul conversației euristice se realizează „citirea” imaginii:

- ce loc este ilustrat;
- ce animale se observă în curtea bunicului;
- ce fel de animale sunt acestea;
- ce știu copiii despre animalele domestice;
- ce obiecte sunt ilustrate *(roaba, furca)* și la ce folosesc ele;
- ce fac cei doi boboci de rață.

Pornind de la imaginea mare, cu ajutorul metodei fonetico-analitico-sintetice, se ajunge la izolarea sunetului ***r***.

Se descoperă ilustrațiile ale căror denumiri conțin sunetul ***r*** le început (*rățuște, ridiche, roabă, râmă, rândunică)* și în interior *(furcă, purcei, curcan, măgăruș, iarbă, gard)*.

Copiii dau exemple de alte cuvinte care conțin sunetul **r** în poziție inițială, mediană, finală.

2 Se intuiește litera **r** mic de tipar, se colorează această literă în imagine.

4 La *exercițiul 4* se colorează câte două litere **r** acolo unde sunetul se aude de două ori în cuvânt (*remorcă, tractor, stropitoare)*.

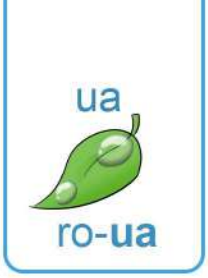
6 Dacă nivelul clasei permite, *exercițiul 6* se rezolvă ca muncă independentă, apoi învățătorul verifică dacă fiecare copil a reușit o asociere corectă imagine-cuvânt. Dacă nu, exercițiul se va realiza frontal. Se citește cuvântul de către un copil, se repetă cu întreaga clasă, se unește cu imaginea potrivită.

Se introduce momentul de relaxare, printr-o poezioară amuzantă. Copiii privesc din nou imaginea mare, iar învățătorul le citește poezioara:

La bunicul în ogradă
Doi boboci se iau la sfadă:
– Râma asta e a mea,
Am ajuns primul la ea!
– Ba a mea e, știu eu bine,
Căci privește către mine.
Și în plus, eu sunt mai mare,
Căci am stat mai mult la soare.
– Ei, atunci, de ești mai mare,
N-ai nevoie de mâncare,
Ești oricum cam grăsunel,
Eu ...vreau să mai cresc nițel.
Și-uite-așa de-un ceas întreg
Cei doi nu se înțeleg.

Liniștită, fără grabă,
Râma lunecă prin iarbă,
Rațele n-au observat
Că mâncarea le-a plecat,
Erau prea preocupate
Să strige: – Eu am dreptate!
Măgărușul, de la poartă,
Le strigă: – Când doi se ceartă
Al treilea mereu câștigă!
Azi mâncați iar... mămăligă.
Puteați râma s-o-mpărțiți,
Să fiți ambii mulțumiți.

Se observă chenarul din colțul din dreapta sus al imaginii (frunza).

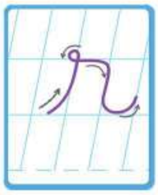

- Ce se vede pe frunză? *(picături de apă)*
- De unde pot ele apărea pe frunză? *(de la ploaie sau sunt picături de rouă)*
- Ce este roua? *(picăturile de apă ce apar dimineața pe plante)*
- Să despărțim în silabe cuvântul roua! *(ro-ua)*
- Care este prima silabă? *(ro)* Dar a doua? *(ua)*

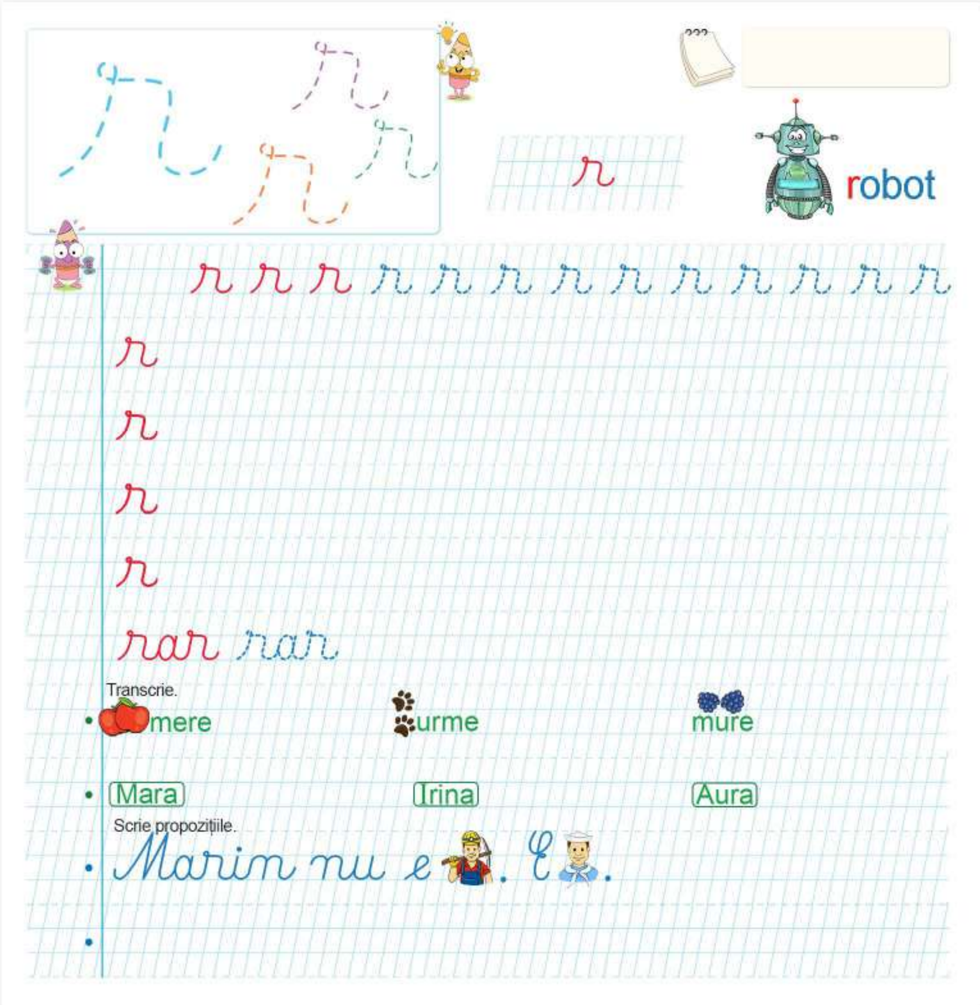
Se citește cuvântul ***ro-ua***. Se insistă asupra citirii grupului vocalic ***ua***.
Se dau exemple de cuvinte care conțin acest grup de sunete: *perdeaua, neaua, cafeaua, noua*.
Copiii formează la alfabetar sau scriu pe tablă și în caiete cuvintele *neaua, noua*.

7 Se rezolvă *exercițiul 7*, prin alegerea silabei care completează cuvântul și colorarea casetei care conține această silabă.

Lecția de scriere - Litera r

La ora de scriere se respectă scenariul didactic al lecției de scriere. După exersarea literei și completarea a 2-3 rânduri în caiet, se scriu la tablă și în caiete cuvintele: *ren, rama, mare, amar, mure, rame, neaua, noua, miere, ieri*.

O sugestie pentru momentul de relaxare este audierea cântecelului *„Două rățușe și-o băbușcă”*, însoțită de mișcare. Cântecul se poate apoi învăța la ora de muzică și mișcare.

4. Sunetul și literele R, ℛ

pagina 41

Elementul de noutate la această lecție este introducerea semnelor de punctuație: **linia de dialog (–), punctul (.) și semnul întrebării (?)**.

— Marin e marinar?

— Nu. Marin e miner.

— Maria are mure?

— Nu. Ea are mere mari.

Se citește prima propoziție: – *Marin e marinar?* Se observă semnul scris în caseta roșie *(linia de dialog)*. Învățătorul le spune copiilor că acest semn se numește **linie de dialog** și se folosește la începutul unei propoziții ce redă cuvintele unei persoane.

Se observă apoi semnul de la finalul propoziției (**?**), iar învățătorul explică folosirea acestuia: la sfârșitul unei propoziții prin care adresăm o întrebare.

Se citește din nou propoziția, cu intonația corespunzătoare.

Se citește a doua replică, observându-se semnele de punctuație: **linie de dialog** și **punct**. Li se explică elevilor faptul că la sfârșitul unei propoziții prin care oferim o informație se scrie . *(punct)*.

Se citește dialogul de către 3-4 copii, insistându-se pe intonația potrivită.

Se procedează similar pentru al doilea dialog.

Se citesc apoi cele două dialoguri pe roluri.

Se afișează pe tablă sau pe un panou câteva propoziții cărora li se schimbă semnul de punctuație de la final. Copiii trebuie să citească propoziția cu intonația potrivită.

Mia e mai mare.
Mia e mai mare?

Rina ia miere?
Rina ia miere.

Nenea Marin are miei.
Nenea Marin are miei?

La finalul orei se organizează un joc de rol, în care copiii să poarte dialoguri constând în întrebări și răspunsuri.

5. Sunetul și literele o, *o*

pagina 42

1 Cu ajutorul conversației euristice se realizează „citirea” imaginii:

- ce loc este ilustrat;
- ce se întâmplă la o moară;
- ce boabe ar putea fi în saci;
- ce se obține din boabele măcinate;
- ce produse se pot obține din făina de cereale;
- ce meserie are nenea Onu;
- ce primește Azorel de la Orlando.

Pornind de la imaginea mare, cu ajutorul metodei fonetico-analitico-sintetice, se ajunge la izolarea sunetului ***o***. Se poate porni de la propoziția *Nenea Onu e morar.*

Se descoperă ilustrațiile ale căror denumiri conțin sunetul ***o*** la început (*oi, os, ouă, ochelari, omidă*) și în interior (*morar, moară, cocoș, pomi, coș*).

Copiii dau exemple de alte cuvinte care conțin sunetul ***o*** în poziție inițială, mediană, finală.

2 Se intuiește litera ***o*** mic de tipar, se colorează această literă în imagine.

4 La *exercițiul 4* se colorează câte două litere ***o*** acolo unde sunetul se aude de două ori în cuvânt. (*cocoș, morcov, gogoașă*).

6 Dacă nivelul clasei permite, *exercițiul 6* se rezolvă ca muncă independentă, apoi învățătorul verifică dacă fiecare copil a reușit o asociere corectă imagine - cuvânt. Dacă nu, exercițiul se va realiza frontal. Se citește cuvântul de către un copil, se repetă cu întreaga clasă, se unește cu imaginea potrivită.

Pentru momentul de relaxare se poate apela la jocul *Telefonul fără fir.*

Copiii se așază în rând, primul copil va șopti la urechea celui de-al doilea un cuvânt care conține sunetul ***o***. Învățătorul va indica la început care să fie poziția sunetului în cuvânt. Al doilea copil va transmite cuvântul celui de-al treilea, tot la ureche. Jocul continuă până se ajunge la ultimul copil, care va rosti cu voce tare cuvântul pe care l-a auzit de la colegul lui. Jocul este amuzant, fiind foarte puține cazurile în care cuvântul inițial *„ajunge”* la final.

Se observă chenarul din colțul din dreapta sus al imaginii *(oaia)*.
Se desparte în silabe cuvântul: *oa-ie*

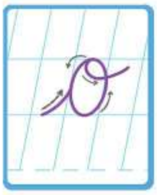
- Care este prima silabă? *(oa)*
- Dar a doua? *(ie)*

Se citește cuvântul *oa-ie*. Se insistă asupra citirii grupului vocalic **oa**.
Se dau exemple de cuvinte care conțin acest grup de sunete: *moară, soare, floare, culoare, ploaie...*
Copiii formează la alfabetar sau pe tabla interactivă cuvintele: *moară, nouă, ouă, roată*.

7 Se rezolvă *exercițiul 7* prin alegerea silabei care completează cuvântul și colorarea casetei care conține această silabă.

Lecția de scriere - Litera o

La ora de scriere se respectă scenariul didactic al lecției de scriere. După exersarea literei și completarea a 2-3 rânduri în caiet, se scriu la tablă și în caiete cuvintele: *orar, morar, nori, roi, moara, roata*.

O sugestie pentru momentul de relaxare este exercițiul ritmic *Bim-Bum song*.

1. Grupul de litere ce, *ce*

pagina 54

Captarea atenției

Se poate realiza prin vizionarea primei jumătăți a filmului de desene animate *„Cenușăreasa”*. Apoi se inițiază o scurtă conversație pe baza basmului și a imaginii din manual *(pagina 54)*.

1 Cu ajutorul conversației euristice se realizează „citirea” imaginii:

- Unde se află Cenușăreasa? *(Cenușăreasa se află în bucătărie.)*
- Ce face ea? *(Ea mătură cenușa.)*
- De unde credeți că provine numele Cenușăreasa?
- La ce alte munci o punea mama vitregă cât era ziua de lungă?

Se va analiza fonetic cuvântul *Cenușăreasa. (Ce-nu-șă-rea-sa)*

- Care este prima silabă? *(Prima silabă este **ce**).*

Învățătorul le va explica elevilor că pentru a reda în scris sunetul ***ce*** folosim cele două litere ***c*** și ***e***, care împreună alcătuiesc un grup de litere.

3 2 Elevii vor căuta în imagine obiecte ale căror denumiri încep cu ***ce*** *(cenușă, ceaun, ceapă, cercei, cești)*. Apoi vor colora grupul de litere ***ce*** de pe prosoapele din bucătărie. *(exercițiul 2)*

4 Elevii vor pronunța clar, despărțind în silabe fiecare cuvânt sugerat de imagini *(cerb, ace, ceas, ceașcă, măceșe, cruce)*. Se va analiza fiecare silabă, precizând sunetele care o compun. Apoi se va stabili poziția sunetului ***ce*** în fiecare cuvânt și se vor colora grupurile de litere de sub imagini, respectând codul culorilor: **verde** (poziție inițială), **roșu** (poziție mediană), **mov** (poziție finală).

5 Se intuiesc imaginile și se citesc cele două cuvinte de sub fiecare. Elevii vor încercui cuvântul care denumește imaginea, respectiv *cerc, lance, nacelă, rinocer*.

Exercițiul poate fi completat, dacă timpul permite, cu un joc. Învățătorul va rosti diferite cuvinte. Elevii vor ridica un cerc verde, dacă cuvântul conține sunetul ***ce*** și un cerc roșu, dacă cuvântul nu conține acest sunet.

Exemple de cuvinte: *ceară, ceapă, țeapă, țestoasă, ceață, ațe, ocean, ceainic, Mircea etc.*

7 La *exercițiul 7*, elevii vor citi propozițiile și vor alege cuvintele care le completează. Suplimentar acestui exercițiu, se poate organiza jocul *„Completează propoziția”*. Învățătorul va rosti propoziții care trebuie completate cu un cuvânt care conține sunetul ***ce***.

- Pe caietul lui Marcel e o pată de ....
- Bunica adună flori de tei pentru ....
- Cerasela taie ....
- În fiecare dimineață, Marcela mănâncă iaurt cu ....
- Mircea a obținut la examen nota ....

Lecția de scriere - Grupul de litere *ce*

La începutul orei se va reactualiza tema lecției de comunicare *„Grupul de litere ce”*.

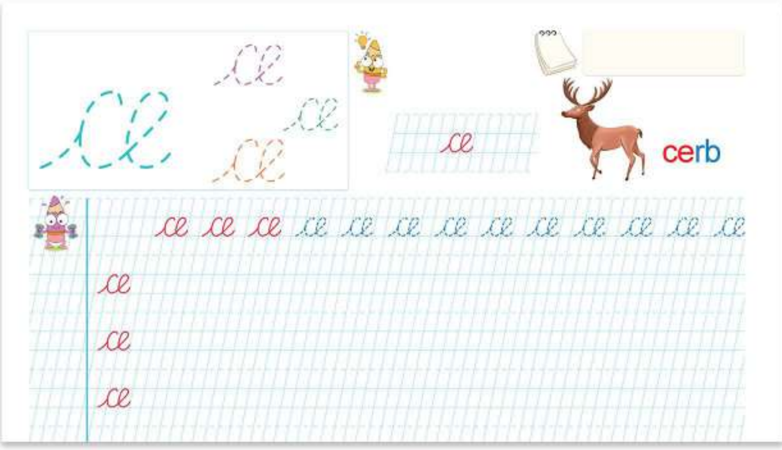
Se execută apoi exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinii, însoțite de rostirea pe silabe a versurilor, marcând silabele cu bătăi a degetelor în bancă.

Zece pete de cerneală
Au căzut din cer aseară.
„Parcă-s cercuri în caiet”
Își spunea Marcel încet.

Cum le șterg acuma, oare?
Poate cu ceai de cicoare?
Sau c-un pic de apă rece
Și nu mai rămân chiar zece.

Deoarece literele care compun grupul ***ce*** sunt cunoscute, elevii vor scrie grupul de litere în manual și în caietul de scriere, *pagina 30*. După ce copiii au scris 3-4 rânduri, se face o pauză de relaxare în care se repetă versurile învățate, însoțite de diferite mișcări ale mâinilor.

În a doua jumătate a orei, elevii vor transcrie cuvintele și vor completa propozițiile propuse la *pagina 30* din caietul de scriere.

La finalul orei se poate organiza un concurs pe echipe. Împărțiți în grupuri de câte 4, li se cere elevilor să scrie pe o foaie cât mai multe cuvinte în care grupul de litere ***ce*** se află la început. Unul dintre elevi va scrie pe foaia de concurs cuvintele găsite împreună cu ceilalți membri ai echipei. Se acordă câte 2-3 minute pentru fiecare probă, după care învățătorul va nota cu câte un punct fiecare cuvânt corect. Pentru proba a doua/ a treia cerințele pot fi: *„Scrieți cât mai multe cuvinte în care grupul de litere **ce** se află în interiorul cuvântului/ la sfârșitul cuvântului.”* La finalul jocului, elevii vor însuma punctele obținute și se va desemna echipa câștigătoare. Elevii vor fi recompensați cu emoticoane, abțibilduri, stegulețe etc.

2. Grupul de litere Ce, ce

pagina 55

La începutul orei elevii vor viziona a doua jumătate a filmului *„Cenușăreasa”* și vor discuta împreună cu colegii și învățătorul despre evenimentele petrecute în continuare în basm. Discuția va fi orientată spre momentele cele mai importante ale acțiunii cu ajutorul câtorva întrebări:

- Cine i-a pregătit rochia și caleașca pentru bal?
- De ce trebuia să fugă de la palat la miezul nopții?
- Cum a găsit-o prințul?
- Cum s-a terminat povestea?

1 Apoi se cere elevilor să alcătuiască câteva enunțuri după imaginea din manual.

Cenușăreasa și surorile vitrege sunt în odaie. Prințul îi dă Cenușăresei să încerce pantoful.

2 3 După ce elevii au încercuit grupurile de litere din imagine *(exercițiul 2)*, vor citi cuvintele de la *exercițiul 3* și apoi textul *„Cenușăreasa”*, completând propozițiile cu cuvintele sugerate de imagini.

*Cu ea sunt cele **două surori vitrege**.*
*El le cere să încerce **pantoful**.*

După ce textul a fost citit de 2-3 ori de cât mai mulți copii, se inițiază o scurtă conversație pe baza textului.

- Cine se află în odaie alături de cele trei fete?
- Ce face el?
- Al cui este pantoful?

4 Elevii vor colora personajul corespunzător răspunsului la ultima întrebare *(exercițiul 4)*.

Exercițiile de înțelegere a textului pot continua cu citirea selectivă a câtorva propoziții cerute de învățător.

- Citiți propoziția din care aflați cine a intrat în cameră.
- Căutați în text propoziția în care ni se spune ce le cere prințul fetelor.
- Citiți ultima propoziție din text etc.

Li se atrage atenția elevilor la intonația specifică propozițiilor enunțiative, respectiv interogative, precum și asupra așezării textului în pagină și a regulilor de ortografie (așezarea titlului, scrierea propozițiilor cu alineat/ fără alineat, motivarea scrierii cu inițială majusculă a titlului, a primelor cuvinte din fiecare propoziție și a numelor proprii etc.)

5 Elevii citesc propozițiile scrise pe benzile colorate și unesc cu imaginea potrivită.

Exercițiul poate fi completat cu un joc în care cele două propoziții sunt scrise pe tablă/ display cu semnul întrebării. Se exersează astfel intonația potrivită semnelor de punctuație de la finalul propozițiilor.

Exemple: Ea cerne mălaiul	*Ea cerne mălaiul?*
El cere mălaiul.	*El cere mălaiul?*

Exercițiul poate continua cu alte propoziții:

Marcela e sora ei./ Marcela e sora ei?
Nu mai este cerneală în stilou./ Nu mai este cerneală în stilou?
Ceaiul e rece./ Ceaiul e rece?
Danei îi place dulceața de măceșe. / Danei îi place dulceața de măceșe?

6 Elevii vor citi cele două propoziții și vor formula răspunsul. Se atrage atenția asupra intonației și a formulării răspunsului în propoziții:

- Ce are Marcela în cutie? *(Marcela are în cutie o pereche de cercei.)*
- Ce culoare au cerceii ei? *(Cerceii ei au culoarea albastră.)*

Se poate cere elevilor să mai formuleze alte două întrebări după aceeași imagine și să numească colegul care va răspunde la întrebare.

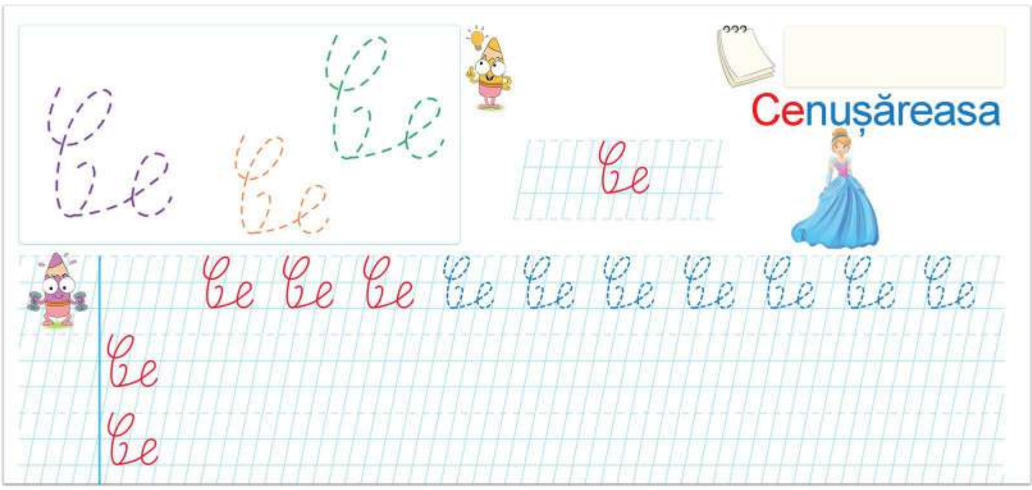
- Ce culoare are părul Marcelei?
- În ce sunt ambalați cerceii? etc.

Lecția de scriere - Grupul de litere *Ce*

7 *Lecția de scriere* se va desfășura respectându-se pașii celei anterioare:

- Citirea cuvintelor de la *exercițiul 3*, *pagina 55.*
- Citirea textului.
- Exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinii.
- Explicarea scrierii grupului de litere ***Ce***.
- Scrierea la tablă și în caietul de scriere *(pagina 31)* a grupului de litere învățat.
- Exerciții de relaxare.
- Completarea *paginii 31* din caietul de scriere.

3. Grupul de litere che, che

pagina 110

Captarea atenției se poate realiza prin audierea primei părți a poveștii *„Aventurile lui Buratino sau Cheița de aur”* de pe canalul YouTube, parte în care este descris Buratino.

În continuare se inițiază o scurtă conversație pe baza acestei descrieri și a imaginii din manual *(pagina 110)*.

1

- Pe cine recunoașteți în imagine?
- Ce face papa Carlo?
- Cum este îmbrăcat meșterul?
- Ce fel de jachetă poartă el?
- Ce obiecte a mai meșterit papa Carlo?
- Ce se află deasupra mesei?
- Ce observați pe peretele din dreapta? etc.

În predarea grupului de litere ***che*** se poate porni de la propoziția:

Pe perete este agățată o cheie.

Se stabilește numărul de cuvinte al propoziției, iar când se ajunge la ultimul cuvânt *(cheie)*, acesta se desparte în silabe *(che-ie)*. Se observă că această silabă este formată din ***che***. Învățătorul le va explica elevilor că pentru a reda în scris **che** folosim literele ***c***, ***h*** și **e**, care împreună alcătuiesc un grup de litere.

2 che Apoi vor colora grupul de litere ***che*** de pe scândurile din atelierul meșterului Carlo. *(exercițiul 2)*

3 Elevii vor căuta în imagine obiectele ale căror denumiri conțin ***che*** *(jachetă, ochelari, buchet, cheie, banchetă, ureche)*.

4 Elevii vor pronunța clar, despărțind în silabe fiecare cuvânt sugerat de imagini *(ra-che-tă, ja-che-tă, ri-di-che, che-ie, o-che-lari)*. Se va analiza poziția lui ***che*** în fiecare cuvânt și se vor colora grupurile de literele de sub imagini, respectându-se codul culorilor: **verde** (poziție inițială), **roșu** (poziție mediană), **mov** (poziție finală).

5 Se citesc cuvintele de pe benzile colorate, mai întâi pe silabe, apoi în întregime, cu scopul de a pregăti citirea textului care urmează.

ve-che → veche   ban-che-tă → banchetă   ja-che-tă → jachetă

o-che-lari → ochelari   pe-re-che → pereche

În continuare, învățătorul prezintă titlul și autorul textului ce urmează a fi citit. Mai întâi se realizează citirea model de către învățător, apoi citirea în gând de către fiecare elev, urmând citirea propozițiilor, în ordinea în care sunt scrise. Se insistă pe cuvintele care îl conțin pe ***che***, dar si pe cuvintele mai dificile: *tâmplar, bătrân, peticită, rupți, cioplit, băiețel, cealaltă*. Pentru a fi sigur că toți copiii le știu citi, se analizează prin metoda fonetică analitico-sintetică: rostirea cuvântului, despărțirea în silabe, rostirea sunetelor fiecărei silabe, după care se citește din nou cuvântul pe silabe și în întregime.

6 *Exercițiul 6* se rezolvă oral. Elevii vor alcătui propoziții, folosind cuvintele *veche, ochelari, banchetă, pereche, jachetă*. Învățătorul va avea grijă ca propozițiile să fie originale, evitându-se repetarea lor.

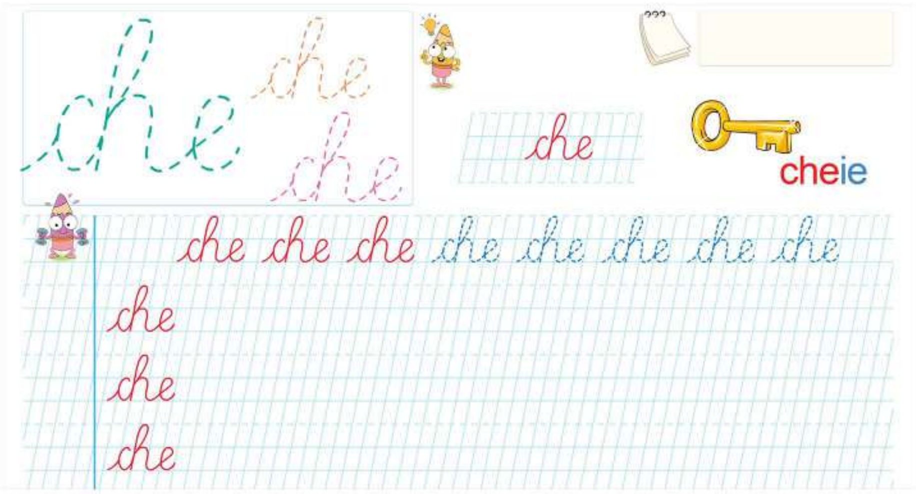
7 La *exercițiul 7* se colorează la fel perechile substantiv-adjectiv, după ce elevii le descoperă în text: *tâmplar bătrân*, *ochelari rupți* .... . Cuvântul *„tânăr”* este distractorul din acest exercițiu.

Lecția de scriere - Grupul de litere *che*

La începutul orei se va reactualiza tema lecției de comunicare *„Grupul de litere* ***che****”*: se repetă literele din care este format, se dau exemple de cuvinte care conțin grupul de litere ***che***, se citesc cuvintele de la *exercițiul 5* și textul *Meșterul Carlo*.

Se execută apoi exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mânii.

8 Deoarece literele care compun grupul ***che*** sunt cunoscute, elevii vor lucra în caietul de scriere, *pagina 66*. După ce s-au completat cele 4 rânduri cu grupul de litere, se face o pauză de relaxare în care se intonează un cântecel, se organizează un joc de rol sau se efectuează câteva exerciții fizice.

În a doua jumătate a orei, elevii vor transcrie cuvintele din manual în caietul tip 1 și vor scrie propoziția:

Am o pereche de ochelari.

Dacă timpul permite, se poate da o mică dictare:

chec, ureche, ace, pachet, ochean

Învățătorul rostește rar fiecare cuvânt, copiii repetă cuvântul în întregime și pe silabe, apoi îl scriu.

Carlo avea o jachetă veche.

Învățătorul spune propoziția, copiii repetă propoziția cu bătaie din palmă pentru fiecare cuvânt. Se amintește regula de scriere cu majusculă a primului cuvânt din propoziție și punerea punctului la finalul acesteia.
În timp ce învățătorul repetă dictarea, elevii vor verifica dacă au scris corect.

4. Grupul de litere Che, che

pagina 111

La începutul orei elevii vor audia a doua parte a poveștii *„Aventurile lui Buratino”.*

Discuția va fi orientată spre momentele cele mai importante ale acțiunii cu ajutorul câtorva întrebări:

- Unde a pornit Buratino a doua zi dis-de-dimineață?
- Ce i-a atras atenția în drumul spre școală?
- Ce hotărâre a luat el?
- Unde s-a oprit?
- Ce a făcut ca să-și poată cumpăra un bilet la teatrul de păpuși?
- Ce i s-a întâmplat la spectacol?

1 Apoi se cere elevilor să alcătuiască câteva enunțuri după imaginea din manual, *pagina 111*.

Buratino aleargă spre școală. El este vesel. Papa Carlo îi face cu mâna/ aleargă după el.

2 Che

3 După ce elevii încercuiesc grupurile de litere ***Che*** de pe floricele, vor citi cuvintele de la *exercițiul 3*. Fiecare cuvânt se citește pe silabe, apoi în întregime, insistându-se pe scrierea numelor cu literă inițială mare.

Urmează citirea cuvintelor de pe benzile colorate, exercițiu pregătitor pentru citirea textului de mai jos.

Se repetă câteva reguli de așezare a textului în pagină: scrierea titlului la mijloc, cu literă inițială mare, scrierea propozițiilor cu alineat/ fără alineat, scrierea primului cuvânt din fiecare propoziție cu literă inițială mare, folosirea punctului la sfârșitul fiecărei propoziții. Învățătorul citește textul model, după care elevii vor citi o dată în gând, apoi cu voce tare câte o propoziție, în ordinea în care sunt scrise.

Se vor face câteva exerciții de înțelegere a textului, prin citirea selectivă a unor cuvinte sau propoziții: citirea cuvintelor care conțin ***che/ ce/ ci/ ge***, citirea primei propoziții, a ultimei, citirea propozițiilor formate din cinci cuvinte, a propoziției în care ni se spune ce voia să îl învețe Carlo pe Buratino etc.)

4 ?? În continuare se citesc întrebările de la *exercițiul 4* de către învățător sau de către un elev care citește bine, iar ceilalți vor răspunde:

- Pe cine a auzit meșterul? *Meșterul l-a auzit pe Buratino.*
- Ce a cerut Buratino? *El a cerut de mâncare.*

5 La *exercițiul 5* se discută despre cele două tipuri de bilet: biletul pentru spectacolul de circ și biletul pe care l-a scris Buratino pentru a-și cere iertare de la Papa Carlo pentru că a fost neascultător. Se citesc apoi cele două propoziții de sub bilete și se realizează corespondența dintre fiecare propoziție și biletul corespunzător.

Lecția de scriere - Grupul de litere Che

6 *Lecția de scriere* se va desfășura respectându-se pașii celei anterioare:

- Citirea cuvintelor de la *exercițiul 3*, *pagina 111*.
- Citirea textului.
- Exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinii.
- Explicarea scrierii grupului de litere ***Che***.
- Scrierea la tablă și în caietul de scriere *(pagina 67)* a grupului de litere învățat.
- Exerciții de relaxare.
- Completarea *paginii 67* din caietul de scriere.

Îndrumătorul nostru se încheie aici, însă aventura cunoașterii nu se oprește niciodată. Vă invităm să parcurgeți în continuare manualul EDU cu răbdare și creativitate, să născociți mereu activități jucăușe și spontane.

Acest îndrumător metodic este realizat în conformitate cu Programa școlară aprobată prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 3418/19.03.2013.

ISBN 978-606-9086-59-9

Contact: 0728176246

Program: luni - vineri, între orele 08 - 16